

וטהר לבנו

חידושים וחיזוקים

פורים

אריכות ימים ושנים בבריאות טובה, ופרנסה בשפע
לתורמת הצדקת סיגלית בת רבקה
ולזכות אביה
יוסף פרנסוא בן רחמים וכוכבה

< העלון מחולק חינם – בשמחה מיועד לקחת לבית ללא תשלום >

ואשמח מאוד שאתה!! תתרום להדפסת העלונים הבאים, וכן עלון "פורים" והלוואי את "הגדת פסח המהודרת" 0527120333

ד"ר יצחק קרפ"ץ א"מ אפריל 9' אהרונות כי בספי מיידי מיוזר לי נאמ לימיך ומצומ סאקיות
אלימנו הגורו איצטל המחדק טאיטאן לדעכל סגורו ול האוקי ב
ויי וניין

אשמח שתתרום עלון – ותקדיש זאת להצלחתך וכו' 0527120333

עזור והשתתף בהדפסת מהדורה חדשה של ספרי "וטהר לבנו"
שמרון שר התורה רבי חיים קנייבסקי מצטרף לברכה
ומעיד בכתב - שהספר "מעורר מאוד"
ליראת שמים, למידות טובות, וללימוד תורה

ומרן שר התורה, בקבלתו הספרים שר כמה פעמים בהתלהבות:
"וטהר לבנו בתורתך ודבק לבנו במצוותיך ויחד לבנו לאהבה וליראה את שמך"
נוסח שלא נמצא בסידורי התפילה ובמקורות

וטהר לבנו - 6 כרכים לחיזוק וזיכוי הרבים
לתרומה והנצחות, ולדמי קדימה כ 150 ₪ לסט, אנא פנו :

יוחנן ריינר 0527120333 106855@gmail.com

אני מאמין שכל שבוע שהדפסת הספר מתעכב זה משמים,
ובנתיים בס"ד נוספים חידושים לספרים, אבל תפילתי שכבר שאזכה להדפיסם ולחלקם בישראל.

וטהר לבנו – פורים

תענית אסתר

מסעודת אותו רשע, השאלה איך יהודי זמנו ידעו להסכים עם ידיעת מרדכי שהגזירה אכן רק בגלל שהשתתפו בסעודת אותו רשע?!

אומנם בצום אסתר שגור מרדכי על כל היהודים לצום דווקא בחג פסח במקום לאכול מצות, כל היהודים התאחדו ושמעו למרדכי, כאן הוכיחו שהאמינו בלב שלם שלא מרדכי אשם בגזירה אלא הם קיבלו את דבריו שזה בגלל שנהנו מסעודת הרשע לפני 9 שנים, ואמונתם זו במרדכי וחזרתם בתשובה זה עצמו יצר את הנס שנהפך הפחד לשמחה וליום טוב

ולכן צמים עד היום את צום אסתר, בכדי שגם אנחנו נזכור שעלינו להתחזק באמונת חכמים ולסמוך על דעתם הרחבה ועל ראייתם המעמיקה והעל טבעית שבאה להם מכוח התורה הקדושה!!! וזה רלוונטי עד עצם היום הזה!!! כי מי לא מרגיש חוסר באמונת חכמים מושלמת!!! ולכן אנחנו צמים!!! במטרה להתחזק כאז כך גם היום!!!

וזה סוד המגילה, שהיא "אסתר", לקרוא בין השורות, להעמיק ולהבין שמה שנותר שונה מהמראה החיצוני, ושנוכח ונאמין, שמרדכי - גדולי הדור "ידע את כל אשר נעשה", שגדולי ישראל רואים את האמת ההפוכה מהנראה לעינינו שלנו, וחובה עלינו לסמוך עליהם בשלימות ובלי שום פקפוק.

כאשר ציווה עליה מרדכי - האם אסתר תמיד שמעה בקול מרדכי

אך באמת צריך להבין מדוע מרדכי לא רצה שהמלך ידע שהוא המציל? כתוב **במדרש ובתרגום** שמרדכי שמע שבגתן ותרש רצו להרוג את המלך וגם את אסתר וכוונתו היה רק להציל את אסתר, ולכן לא רצה הכרת הטוב מהמלך, **ויתכן** להסביר עוד כי כאשר יודע למלך שמרדכי הוא דוד אסתר יבין המלך שמרדכי התכוון להציל את אחייניתו ולא את המלך, ויהיה בזה פגם שמרדכי קיבל שכר על הצלה שלא הייתה טהורה במטרה להצלת המלך, לכן מרדכי ציווה את אסתר לא לגלות שהוא סיפר כך שהוא לא יקבל שכר.

ולפי זה אסתר שגילתה למלך, לא פעלה נגד רצונו של מרדכי, כי אכן ברגע שביקשה מהמלך שלא יגלה למרדכי שידוע הוא שמרדכי הצילו, ממילא המלך לא יגמול טוב עם מרדכי, וכך לא תיגרם מבוכה למרדכי כשיתגלה שהתכוון להציל את אסתר.

ואסתר העמיקה, ולא פעלה בתמימות ובפשטות, כי יש כלל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, והיא פעלה והעמיקה כיוסף, שהבין שכל התגלגלותו למצרים ובבור האסורים היה במטרה להיות מושל במצרים ולהציל את העולם בימי הרעב, ולהכשיר את עם ישראל שיהיו ראויים להיגאל ממצרים למרות טומאת מצרים.

אז גם היא העמיקה מדוע היא נקלעה כמו בכלא, להיות אשת אחשוורוש, ואז כשראה שמרדכי גילה סוד שהציל את המלך, אז הבינה שזה פתח להצלה מיוחדת לעם ישראל, והיא השתמשה בכלל שהאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, כי אחרי התעמקות היא הבינה שזה לא סותר את רצונו של מרדכי.

ואכן מלבד החידוש שמבליט החומת אנך בשם היערות דבש, שהאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם אפילו שמקור לא רוצה שיאמרו בשמו!! החידוש הנוסף שנראה לעיניך שהתחדש כאן שזה לא רק בדברי תורה אלא גם במצוות, כי אמירה זו הייתה להצלת נפשות, להציל את אסתר ממיתה, וגם בדבר מצווה שייך מביא גאולה לעולם.

ראיתי הסבר נפלא בשם **הסבא מקלם**, ומאוד נהניתי מדבריו, רק ראיתי לנכון להוסיף קצת על דבריו כמענה לשאלה, ששאלו אותי מדוע עלינו לצום היום את צום אסתר שנקבע מלפני 2500 בערך?!

והתשובה לכך היא קצת באריכות, שהנה כאשר מרדכי הצדיק צעק והזהיר את היהודים שלא ישתתפו במסיבה ובסעודה של אחשוורוש לעגו לו, וטענו שכלום לא יקרה ואדרבא זה רק מקרב את היהודים למלכות, ואכן לאחר מכן עברו 9 שנים של שקט לעם ישראל, וזה הוכיח למתנגדי מרדכי שהם כביכול צודקים ושמרדכי הצדיק הינו רב קיצוני בדעותיו שסתם מאיים וסתם מפחיד!!!

וכשהתחילו גזירות המן לאחר 9 שנים מהסעודה היו שטענו שדווקא מרדכי הצדיק הוא זה שיצר את המהומה ואת השנאה והוא ורק הוא אשם בהתגרות עם המן ובגזרותיו, כי אם מרדכי לא היה מתגרה עם המן בגלוי לעיני עבדי המלך, ממילא המן לא היה כועס ולא היה גוזר גזירת שמד על ישראל!!

וברור שהעיתונים כמו עיתוני זמננו היו מלאים בכותרות ראשיות "מרדכי הבוגד" או "קיצוניות מטורפת" וכן בסגנון כזה שיש הרבה ארס ושצף קצף כנגד גדולי ישראל, אבל מרדכי "ידע את אשר נעשה" – הוא ידע לחבר שכל גזירת המן נוצרה אך ורק בגלל שהיהודים לפני 9 שנים נהנו

החיד"א מוכיח שמרדכי ציווה על אסתר לא לגלות לאחשוורוש שהוא מרדכי זה שסיפר לה על בגתן ותרש, אבל אסתר ידעה **שהאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם**, לכן היא כן סיפרה למלך שמרדכי הוא זה שסיפר לה, אבל היא ביקשה מהמלך שלא יספר שמרדכי סיפר לה.

ולכן מסביר החיד"א **בחומת אנך** שבשונה ממנהג המלך, מרדכי לא קיבל שכר מהמלך מיידית, כי אסתר ביקשה ממנו שלא יתגלה למרדכי שהוא הציל את המלך, עד שסופרי המלך כשנדדה שנת המלך קראו שהמלך עדיין חייב הכרת הטוב למרדכי על שהצילו ממוות, וזה היה בבחינת "וימצא כתוב" שכביכול היה כתוב בצורה משונה מצד אחד שמרדכי הציל את המלך, ומצד שני שזה אמור להישאר בסוד.

ולפי זה מכוח מצב זה שנדחה שכרו של מרדכי, נוצר הנס של נפילת המן, שהמן חיפש כבוד ובסופו של דבר הוא הושפל והחל נפילתו בפני מרדכי שרכב על הסוס המלכותי כשהמן משרתו.

ולא רק תחילת הנפילה אלא גם גזר דינו של המן להריגה נוצר מסיפור זה, שמובא **בנחל אשכול** בשם **הראשונים** שכאשר אמר המלך בכעסו על המן "הגם לכבוש את המלכה עמי בבית", שטען שהמן רוצה לעשות עבירה במלכת המלך, ובמקרה כזה דינו של המן למוות, אבל עדיין זה בושה למלך להרוג את המן על סיפור מבייש ואישי כזה.

לכן התאים מאוד למלך דברי חרבונו, שהזכיר שהמן רוצה להרוג את מרדכי שדיבר טוב על המלך - שהצילו ממות, ובוזה היה עילה טובה למלך להרוג את המן בעוון מרידה שזמם להרוג את אוהבי המלך הנאמנים למלך ומצילי המלך, ולא על עניין משפחתי לא נעים.

ואומנם אחרי הכל מדהים שהנס **נפעל על ידי מה שאסתר פעלה בניגוד לציווי ורצון מרדכי**, נגד רצון גדול הדור, ואיך יתכן הדבר שהנס יגרם מאי ציות לגדול הדור?

וטהר לבנו – פורים

גרם וגלגל את הצלת הפורים, כי היא פעלה מתוך אמונה ועמקות ישרה בדברי חכמים על פי האמת הצרופה, לכן הצליחה ולא כשלה, וזה המסר לדורות.

ואולי כל זה טמון בפסוק **"ואת מאמר אסתר קיים דברי הפורים האלה ונכתב בספר"**, שאסתר שאמרה למלך בשם מרדכי - שגילתה שמרדכי הוא המציל וזה נכתב בספר, וזה

עשה משתה לכל שריו ועבדיו

אבל בכל זאת עדיין יש בחג הפורים מיוחדות נפלאה מאוד!!! ואדרבא היא הנותנת שיש כאן נס עצום וגם קבלת התורה בדרגה גבוהה גם במצב של גלות גם כשהיו עבדי אחשוורוש!!! וזה מה שנותן לנו השפעה טובה וכוח גם בגלות הארוכה לחיות בניסים, וגם לזכות להתעלות בדרגות גבוהות מאוד!!! כמו קיימו וקיבלו מתן תורה מתוך אהבה ושמחה!!! גם מתוך שהיו עבדי אחשוורוש!!!

בגלל שהיהודים השתתפו בסעודת המלך לכל שריו ועבדיו, לכן הם נחשבו **עבדי אחשוורוש ולא עבדי ה'**, ולכן **לא אומרים הלל** למרות שחזרו בתשובה שלימה ולמרות הנס הגדול, ולמרות שזכו לקבל בפורים את התורה באהבה ובשמחה **"קיימו וקבלו"**, ונלמד מזה עד כמה חמור הפגם מה שלא מקשיבים לרבנים ולגדולי ישראל!!! שהרושם הרע נשאר גם בסוף שחזרו בתשובה!!!

ובראות המן את מרדכי עומד בשער המלך

ואולי בהתחלה עוד קודם שהמלך נתן להמן לשלוט על עם ישראל, מרדכי הראה את השטר להמן בכדי להודיע לו שלמרות שאתה המן דורש שישתחוו לך כעבודה זרה אבל היות ואני מרדכי האדון שלך, לכן אני לא מסכים לך, ואין אדם אוסר דבר שאינו שלו, ואין חלות בעבודה זרה של המן, וככה רצה מרדכי למנוע עבודה זרה מעבדו ולמנוע עבודה זרה מרבים.

וגם מרדכי ידע שהמן הוא רשע, ומזרע עמלק שמתכנן לגדול ולהשמיד את היהודים, לכן מרדכי הקדים את גזירת המן בצעדים משלו, שהנה המן עשה עצמו לעבודה זרה ודרש שכולם ישתחוו לו, ואיך אכן העז לעשות כן, הרי יש מלך מעליו, ואיך הגיע לך שאפילו המלך הסכים לךך ואף המלך צווה שכולם ישתחוו להמן שהיה רק שר???

אלא המן סבר ובעצם הוכיח שהאמונה ובמקרה שלו זה היה אמונה שהוא עבודה זרה, יותר חזקה מכל מלכות, שהאמונה לא כפופה למלכות, ובנס גלוי המלך אחשוורוש עצמו הסכים לךך כי גם הוא הסכים שישתחוו להמן למרות שהוא אינו מלך!!

לכן בא מרדכי והשתמש באותו כוח, זה מול זה, וטען אני בא בכוח האמונה האמיתית שאני יהודי ואני עבד ה', ולא כפוף לחוקי מלכות אחשוורוש כי האמונה מעל העבדות למלך.

וממילא אם אני בגלל האמונה לא כפוף למלך כי גם אתה מסכים לךך, אז אני לא עבד של המלך, רק עבד של בורא עולם, וממילא **"כל מה שקנה עבד קנה רבו"** ואתה שלי וכל מה ששלך - שלי הוא, וגם המלך הגוי יסכים לךך כי גם לשיטתך המן כך זה עובד וגם המלך אחשוורוש הוכיח שהוא מסכים לרעיון זה.

ולכן עבדי המלך נהנו מהוויכוח המעניין ורצו לראות אם אכן יעמדו ויצדקו דברי מרדכי שהגיד להם **"אשר הוא יהודי"**.

בדרך אחרת - המשך הקשר המיוחד בין המן למרדכי

שמעו בקולו והלכו לסעודת אחשוורוש זה הוכיח שהם עבדיו ולא עבדי השם הנשמעים לרבותם ולהזרת הרבנים.

ומרדכי יתכן וידע שאולי יוכל לבטל את גזירת המן מכוח בעלותו על המן, אבל הוא רצה לפעול באופן שבטוח יעזור, שכל עם ישראל יחזור בתשובה על שלא שמעו לקול הרבנים והפכו לעבדי המלך ולא עבדי ה', ולהחזיר אותם להיות עבדי ה', לכן גזר עליהם צום בפסח, שיקיימו דברי חכמים נגד דעתם, ויבטלו דעתם לגמרי לדבריו, וכמופיע בסוף המגילה **"כאשר קיים עליהם מרדכי היהודי ואסתר המלכה וכאשר קיימו על נפשם ועל זרעם דברי הצמות וזעקתם"**, וכך חזרו להיות עבדי ה' ולא עבדי המלך.

וכשיש אמונת חכמים מושלמת וציות מוחלט לדברי החכמים, זוכים ומקבלים את התורה באהבה, ככתוב **"קיימו וקיבלו"**, ואכן חזרו באמת להיות עבדי השם אפילו תחת מלכות אחשוורוש, ובאמת הם היו ראויים לומר הלל

הגמרא מגילה טו' מספרת שהמן היה עבד של מרדכי, ובשעה שראה המן את מרדכי יושב בשער המלך אמר כל זה איננו שווה לי, כי מרדכי הראה לו שטר מכירה שהמן עבד שלו וכל עושרו של המן שייך למרדכי, **והגמרא** מוסיפה שבשעה שהמן הלך להרכיב את מרדכי על הסוס בבגדי מלכות, אמר מרדכי להמן: רשע! עבד שקנה נכסים - עבד למי, ונכסים למי???

אז אם כך, הרי כל מה שקנה עבד קנה רבו?? ומדוע היה מרדכי דואג ומתענה וצועק, הרי כתוב **"ויאמר המלך להמן הכסף נתון לך והעם לעשות בו כטוב בעיניך"** ואם המן העבד קנה את עם ישראל מאחשוורוש, כל מה שקנה עבד קנה רבו ממילא כל היהודים שייכים למרדכי, וגם טבעת המלך, ויכול היה לבטל את הגזרה מכוח המשפט והחוק???

ויתכן שבגלל זה רצה המן להרוג את מרדכי, כי כך אין לו אדון, אבל היות ויש יורשים לכן החליט להרוג את כל עם ישראל, אבל שוב היות וכל זה בא מכוח מתנה שהמן קיבל מהמלך אז מרדכי יכול היה לבטל זאת מכוח בעלותו על המן העבד שלו??

וגם למה מרדכי התגרה בהמן, ומה הוויכוח והדו שיח הזה **"ויאמרו עבדי המלך אשר בשער המלך למרדכי מדוע אתה עובר את מצות המלך (שאינך משתחווה להמן): ויהי באמרו אליו יום ויום ולא שמע אליהם ויגידו להמן לראות היעמדו דברי מרדכי כי הגיד להם אשר הוא יהודי"??**

ונהנה הגמרא מגילה יז' אומרת שלא אומרים הלל בפורים כי אנחנו עבדים לאחשוורוש, אבל בפסח אומרים כי היינו רק עבדי השם, ולפי זה, גם אם המן היה עבד למרדכי, הרי כל עם ישראל כולל מרדכי היו עבדי אחשוורוש ואין למרדכי כוח לטעון למלך על המן שהוא עבדו, כי המלך יטען כולכם עבדי, ורצוני שהמן יהיה אדון ובעלים.

ראיתי בספר **ויאמר שמואל** מט' שמרדכי הסכים בזמנו לקנות את המן לעבד תמורת אוכל, ולא נתן לו למות מרעב כמצוות מחיית עמלק, כי המן פנה אליו בבקשה **"בעבור ה' הגדול והנכבד תן לי לחם"** - עפ"י המדרש, ולכן יצא מגדר עמלק שמצווה להשמידו **וכדברי הרמב"ם (מלכים י"ד) שבני עמלק שמקבלים ז' מצוות והשלימו עם ישראל אין נלחמים איתם, וכבאור מרן החזו"א שסבר הרמב"ם שמצוות מחיית עמלק היא דווקא בעושה מעשה עמלק.**

ולפי זה, ייתכן שמרדכי רצה לחזיר את המן בתשובה, ולהזכיר לו שלא הרגו במצוות מחיית עמלק רק בגלל שהמן התנהג כיהודי שבזמנו האמין בה' הגדול והנכבד, וכך חשב מרדכי שיעלה בלבו של המן להפסיק את העבודה זרה שעשה מעצמו.

ויתכן שמרדכי רצה שבנס שיהיה בסוף יגידו הלל **"הללו עבדי השם"**, ולא עבדי אחשוורוש, לכן נלחם להוכיח שהוא עבד השם ולא של המלך, אבל היות ועם ישראל לא

וטהר לבנו – פורים

גרמו לאובדן האמונה שהם עבדי השם אצל חלק לפחות, כמו שכתוב "ורצוי לרוב אחיו".

זכפי שכתבתי קודם 2 סיבות לדבר מדוע כך נשאר בסופו של דבר, או כי רושם מה שפגמו כשנהנו מסעודת הרשע נגד דעת מרדכי הצדיק עדיין נשאר רושמו, או אדרבא בכדי שזה ישפיע כוח לגלות שנצליח לחיות ולקיים תורה בהתעלות גדולה אמן ואמן.

מורי ורבותי, דווקא עכשיו בימינו חובה עלינו להיות עבדי השם, כפופים לדעת רבותינו בכפיפות קומה לגמרי, "ועשית ככל אשר יורד" גם כשאומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין, וכך נוכל להינצל מגזרות קשות ואכזריות, של המן הרשע בן דורנו, ונזכה לקבל באהבה את התורה "קיימו וקיבלו" פורים כשר ושמח צדיקים וידידים.

ויבז בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו ויבקש המן להשמיד את כל היהודים עם מרדכי:

ולפי הנ"ל הדברים מובנים, כי עבדי המלך שרצו לראות היעמדו דברי מרדכי וכנ"ל הם גילו להמן שיתכן שהוא לא יוכל להעניש את מרדכי כי הוא לא כפוף למלך אלא הוא עבד ה', בכל זאת הוא יוכל לפחות לנקום במרדכי על ידי שיהרוג את כל היהודים מאחר שהיהודים אכלו מסעודת אחשוורוש וממילא הם נחשבו כעבדי אחשוורוש ועל כן הם מסורים בידו לעשות בהם כרצונו.

המן העץ – עץ מתיבת נח, מה הקשר??

כולם צייתו מלבד **שטרייכר**, שהיה צורך להכריח אותו להתלבש.

בשעה אחת בלילה, הובלו הנידונים בסדר קבלת פסק הדין לתליה, כשהגיע תורו של שטרייכר, הוא צעק: "הייל היטלר! עכשיו אני הולך אל האלוקים, משתה פורים 1946!!" - מגזין ניוזוויק + A History of West Germany חלק ב'.

אם היה ספק למישהו שהנאצים הם בני המן המודרניים, בא שטרייכר האנטישמי הגדול והודה שגם הפושעים ראו את עצמם כבני המן, העשרה הומתו בתליה, כפי שבקשה אסתר המלכה לתלות את עשרת בני המן, מתוך מאות ילדים שהיו להמן.

אבל יש כאן יותר מזה, שגם הרשעים הנאצים בני דורנו הבינו שהמלחמה עם העם היהודים זה לא רק מלחמה גשמית אלא גם מלחמה רוחנית בכוחות עילאיים.

וייתכן בהסבר נוסף, שעשו קיבל ברכה מיצחק שכאשר עם ישראל חוטאים הרי שהוא יעלה למעלה ועם ישראל ירד למטה, והיות ועם ישראל חטאו, והוא המן היה למעלה למעלה, לכן בטח בעליונותו, שאפילו כוחות הקדושה כפופים לו, עכ"כ שיכול להשתמש בעץ מתיבת נח, שהציל צדיק והפעם זה יהרוג צדיק, והחשבון אולי אכן היה נכון.

אבל כאשר החל המן ליפול בגלל שהוביל את מרדכי בבגדי מלכות בעיר והכריז עליו ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו, אמרה לו אשתו כאשר החלות ליפול נפול תיפול, שטענה לו שחשבת שאתה יכול לנצל אפילו כוחות קדושה – עץ מתיבת נח לטובתך, כי אתה למעלה, אבל ברגע שהתחלת ליפול הרי שאתה כבר לא למעלה בשליטה מלאה, ממילא העץ הקדוש שלקחת מתיבת נח יציל את הצדיק, ויפיל אותך כרשעים שטבעו במבול ולא ניצלו.

ללמדנו, שהמלחמה היא בכל ומכל החזיתות גשמית ורוחנית, ולנו אין על מי לסמוך אלא על אבינו שבשמים, עלינו להתחזק באמת ובתמים בכל הכוח, ולא ניבהל מקשיים רוחניים וגשמיים כי כולם באים למטרה אחת "ניסיונות", ובעזרת ה' יתברך נצליח לנצח במלחמה זו לבל לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה, אלא רק שמחה של סיפוק של הצלחה רוחנית וגם גשמית אמון.

"ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו"

הפלשתי הערל הזה כי חרף מערכות אלוקים חיים, ויאמר לו העם כדבר הזה לאמר: כה יעשה לאיש אשר יכנו".

בפורים, אבל אחשוורוש רצה למנוע זאת, כי זה פגיעה בכבודו שאומרים הלל כאילו מצהירים שהם לא עבדיו.

לבן בסוף המגילה פתאום כתוב כביכול בלי קשר לסיפור הנס שאחשוורוש הטיל מסים על הארץ, וכי מה הקשר?? **אלא** אחשוורוש רצה על ידי המיסים להזכיר ליהודים אתם כפופים למלכותי, דרך הכסף, נקודה!! ולכן לא אומרים הלל, או בכדי לא לפגוע בו, או כי באמת המיסים

ביום פורים בעת קריאת המגילה מאוד התקשתני, הרי המן הכיר את מרדכי עוד מנעוריו וכדברי המדרש לעיל אז המן התחנן למרדכי ואמר לו: "בעבור ה' הגדול והנכבד תן לי לחם" ואז הוא נמכר למרדכי לעבד, הרי שברור שהמן ידע שמרדכי הוא יהודי ואם כן מה היו להגיד לו ולגלות שמרדכי הוא יהודי??? וגם מה הדגש בסוף להשמיד את היהודים עם מרדכי??

למה המן לקח עץ ענק 50 אמות שזה 25 מטר, הרי בשביל לתלות את מרדכי, מספיק עץ של 10 אמות, וגם זה די והותר??? הרי גם ככה **הגויים יבואו מרצונם לראות**, כי מי מהגויים לא יבוא לראות **רב יהודי נתלה??**

ושוב, בשביל מה עשה עץ גבוה??? ועוד **מתיבת נוח!!** למה המן לקח עץ קדוש עץ של ניסים??? וגם מה היה להכין בעץ בלילה??? ומה יש להכין בעץ שאמורים לתלות עליו אדם??

וייתכן שהמן רצה להזכיר שהיהודים שתו ואכלו ממאכלות הגויים ונהנו מסעודת רשע ולכן טרח להזכיר את המבול על ידי שלקח עץ מתיבת נח כך הוא יקטרג על עם ישראל שכשם שה' מחה את בני האדם בימי המבול, כך הוא ימחה את עם ישראל שנהנו מסעודת הרשע.

רק בקשר למרדכי הצדיק שמחה ולא אכל ולא השתתף על זה היה המן חייב לעבוד בלילה למצוא איזה קטרוג רע, אולי ביטול תורה בלילה, כי במשך שעות היום הוא ראה את מרדכי יושב בשער המלך מתמיד בתפילה ובלימוד תורה, ורצה גם להחטיאו בהשתחויה לעבודה זרה.

ולפי זה מובן, מדוע הגמרא חולין קלט' שואלת המן מן התורה מניין?? ועונה הגמרא "המן העץ"!!! וכי מה העניין בדרש זה??? **אלא** הכוונה לרמז לנו שהמן מחפש את כוחו מהעץ, מכוח רוחני שיקטרג עלינו, ולא רק קטרוג גשמי בדרך הטבע, ולכן הוא השתמש בעץ מתיבת נוח, עץ מן התורה שיש בו כוח רוחני.

והדברים מדהימים, שבעת המשפט נירנברג על ראשי הנאצים שהיה לאחר סיום השואה האיומה נגזרו על עשרה מהם גזרי דין מוות. **ברבע** לחצות בלילה לפני המוות העירו את עשרת הנידונים והגישו להם סעודה אחרונה. לאחריה, נאמר להם שהם עומדים למות, וציוו עליהם להתלבש,

ללמדנו, שהמלחמה היא בכל ומכל החזיתות גשמית ורוחנית, ולנו אין על מי לסמוך אלא על אבינו שבשמים, עלינו להתחזק באמת ובתמים בכל הכוח, ולא ניבהל מקשיים רוחניים וגשמיים כי כולם באים למטרה אחת "ניסיונות", ובעזרת ה' יתברך נצליח לנצח במלחמה זו לבל לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה, אלא רק שמחה של סיפוק של הצלחה רוחנית וגם גשמית אמון.

בסיפור של דוד וגוליית, "ויאמר דוד מה יעשה לאיש אשר יכה את הפלשתי הלז, והסיר חרפה מעל ישראל, כי מי

טהר לבנו - פורים

רשע "סעודת אחשוורוש", וגם נגד כולם שצעקו עליו "מדוע אינך משתחוה להמן כמצוות המלך".

ולכן קיבל את זכות וכוח דוד שהיה משבט יהודה, (ויתכן שבגלל זה מכונה **מרדכי איש יהודי**), שיקבל כבוד מלכים והמן יקח אותו בבגדי מלכות ויצעק ברחובות העיר "ככה יעשה לאיש אשר" - המלך חפץ ביקרו.

ללמדנו, שאם נחיייה במסירות נפש, אזי נזכה לכוחות של צדיקים מהדורות הקודמים, ולכן אל תתפתה ליצר שיטען לך אחרי תקופה של לחימה ביצר הרע, די!! אין לך כוח יותר לסבול ואין לך יותר כוח להילחם, תנוח מהמלחמה ותתיר לך קצת ליפול כי זה יהיה נפילה לצורך עליה וזה חשוב בכדי שתצבור כוח להילחם עוד תקופה ארוכה!!!

דע לך שהוא שקרן כי אתה לא צריך שום נפילה ושום מנוחה מהמלחמה אפילו לא לרגע, ואדרבא כמה שאתה נלחם יותר ככה אתה מקבל תוספת כוחות מצדיקי הדורות הקודמים, כך שכוח לא יחסר לך, אלא כולך תהיה אש שלהבת יוקדת - "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה".

"עד דלא ידע" - "יום כיפור כפורים"

ניצח את העמלק שבתוכו, ודעו לכם שזה מחיית עמלק הכי מושלמת הקיימת בדורנו, "תמחה - לא תשכח".

זזה העניין של פורים, "עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", וכי מה המטרה לטשטש את הגבולות בין טוב לרע?!! **אלא** לומר לך, כל מהות מצוות מחיית עמלק ונכדו המן, זה שהוא מטשטש לך את הגבולות בין טוב לרע, ועושה אותך שיכור, לכן ממחישים זאת בפורים עד דלא ידע, כן כי אתה שיכור, לא שפוי.

אבל כל השנה תהיה שפוי, ואל תתבלבל בין הטוב לרע, בין היצר הטוב שאוסר לך ומגביל אותך, אבל הוא **ברוך**, כי הוא לטובתך באמת, לבין היצר הרע שמחייך אליך, ומאיר פנים אליך, קח תהנה בלי גבולות, שמח בחור אין מחר, אבל **ארור** שמבקש להכשילך, ואחר כך הוא מקסרג עליך, ועוד מבצע את העונש נגדך, ממש מנובל ארור.

והדרך שלו להכשיל אותך זה על ידי "אשר קרך בדרך" קירר אותך, כן תעשה מצוות תתפלל אבל יבש בלי התלהבות, בקרירות, בלי אש שלהבת, ואז הוא מדליק אותך באש של תאוה כי אתה כבוי מאש של קדושה כי הוא קירר אותך, ואז נופלים ברשתו וצועקים, אי אפשר לצאת!! זה אש בוערת לעבירה, אש!!!

אבל אשמים אנחנו, כי "אשר קרך" התקררנו בקדושה, לכן חובה שכל תפילה תהיה אש, וכל מצוה להבה, כל לימוד תורה אש יוקדת, אז אין מקום לאש של היצר, רק חיזקו ואמצו.

ותעמד בחצר בית המלך הפנימית

ישראל והיה אכפת לה שקראה לו כלב בזלזול ומיד מתקנת וקוראה לו אריה, לא פלא שזכתה ונקראת מגילה על שמה, שמה וזכרה ואצילות נפשה והמידות הטובות שלה טבועים בנפש התנ"ך של העם היהודי הנצחי.

ושחה לי אישה צדיקה וקדושה בת קדושים ששמה גם **אסתר מאשדוד** שהשם יברך אותה, שפעם בליל שבת חלמה שהיא לבד בעולם, והיא התעוררה בפחד ובכתה ביראת שמים הטהורה שלה, איך זה יכול להיות, אני אף פעם לא לבד השם תמיד אתי, איזה יראת שמים טהורה, והרגשה מחרידה זו הרגישה אסתר המלכה, ותראו איזה חיזוק וחשבון נפש היא עושה, זכותה של אסתר המלכה תגן עלינו אמן ואמן.

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים

וכאן הבן שואל וכי זכות היא לאסתר למלוך על 127 מדינות? וכי זו זכות לצדקת? **הרי** כל רצונה היה להציל את עם ישראל מהרג ומביזה, ולכך היא הקריבה את עצמה ואת משפחתה ואת המשך חיי הקדושה שלה עם מרדכי

והסיוס "כה יעשה לאיש", הזכיר לי קצת את "ככה יעשה לאיש אשר" - המלך חפץ ביקרו, ואם נכונים הדברים, ויש חיבור בלשונות, מה אם כן הקשר ביניהם? **וייתכן** שבזכות המעשה טוב והמסירות נפש של דוד להגן על כבוד השם ועם ישראל זכה מרדכי היהודי משבט בנימין שגם הוא נלחם למען כבוד ה' שלא ליהנות מסעודת אותו

כתב רש"י על הפסוק "זכור את אשר עשה לך עמלק ויזנב בך" - מכת זנב, חותך מילות וזורק כלפי מעלה, והדברים צריכים ביאור. **ומבאר הרבינו בחיי**: "מכת זנב", חותך מילה וזורק כלפי מעלה ואומר טול מה שבחרת, והיה עושה זה מאותן חסרי כח הזנבות והחלושים שבהן מחמת עוונות שהיה הענן פלטם.

להגיד לנו שעמלק בא והכשיל את עם ישראל, בכך שהוריד מהברית קודש את הקדושה, על ידי שהכשיל את בני ישראל, ואחרי שהוריד את הקדושה הוא הפך את זה מברית קודש לטומאה. **וככה** הוא זרק את לריבוננו של עולם, ואמר עכשיו שזה טמא ולא קדוש קח את זה, הנה הפכתי קדושה לטומאה, וככה הכעיס ביותר את ריבוננו של עולם, לקחת ברית קודש ולהפוך אותו לטומאה מחרידה, לכן תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח.

והתעוררתי בדבר, כי מיד עם צאת השבת צדיק יקר שביקרים, מודיע לי שהוא השבת הזאת בשבת זכור הוא

והדרך שלו להכשיל אותך זה על ידי "אשר קרך בדרך" קירר אותך, כן תעשה מצוות תתפלל אבל יבש בלי התלהבות, בקרירות, בלי אש שלהבת, ואז הוא מדליק אותך באש של תאוה כי אתה כבוי מאש של קדושה כי הוא קירר אותך, ואז נופלים ברשתו וצועקים, אי אפשר לצאת!! זה אש בוערת לעבירה, אש!!!

אבל אשמים אנחנו, כי "אשר קרך" התקררנו בקדושה, לכן חובה שכל תפילה תהיה אש, וכל מצוה להבה, כל לימוד תורה אש יוקדת, אז אין מקום לאש של היצר, רק חיזקו ואמצו.

בגמרא יומא כט' א' אמר רבי לוי: כיון שהגיעה לבית הצלמים - נסתלקה הימנה שכינה, אמרה "קלי קלי למה עזבתני", שמה אתה דן על שוגג כמזיד ועל אונס כרצון, כי אני מאונס נכנסת לבית המלך להציל את עם ישראל?!

או שמה על שקראתי לאחשוורוש "כלב", שנאמר "הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי". לכן חזרה וקראתו אריה.

ונדהמתי מאצילות נפשה, כי הייתי בטוח שהיא תבכה ותרגיש אבודה כי הסתלקה שכינה ממנה ורק תכבה ותדאג על שהיא נקרת מעם ישראל ומבעלה מרדכי הצדיק, ונדבקת בגוי רשע היא וזרעה עד עולם, אבל לא זה מה שהטריד אותה ברגעים אלו, הטריד אותה, שאולי פגעה במלך הרשע למרות שבגללו היא מתנתקת מעם

כתוב במדרש אסתר רבה א' ח': רבי עקיבא דרש והצבור נימנם, בקש לעוררם, אמר מה ראתה אסתר שתמלוך על 127 מדינה?!! אלא תבוא אסתר שהייתה בת בתה של שרה שחייתה 127 שנים ותמלוך על 127 מדינות.

טהר לבנו – פורים

רק בתנאי שאכן תצליח להציל את עם ישראל, כי זה כביכול המטרה המשותפת שלה עם שרה.

בזכות האמא הגדולה שרה אמנו שהפיצה תורה ואמונה בכל מקום שהייתה, והקימה את עם ישראל במסירות נפש וכפי שיורחב בהמשך, זכה עם ישראל שאסתר המלכה קיבלה כוח מלכות על כל העולם, וכך היא השפיעה משליטתה גם ברוחניות על כל ה-127 מדינות (שזה כל העולם מהודו ועד כוש),

וכפי שכתוב **במדבר הגדול** שכל שנה של צדקות של שרה השפיעה מלכות של מדינה אחת עבור אסתר, ולכן עד לימינו תהיה בכל מקום אפשרות להקים מקום תורה, ויוכל כל יהודי בכל מקום בעולם מ"הודו ועד כוש" להתחזק ולהתקרב לבורא עולם, "לבל ידח ממנו נידח", וכ"ש אנחנו שבתוך עמנו אנו יושבים לא נידחה חלילה, אלא נגדיל תורה ונאדירה.

ללמדנו, שגם אנחנו במקום להתיימש ממצבים הנראים לנו "אבדון", נחפש את האור שבקצה המנהרה, ואת ההסתרה שבתוך ההסתרה, כי כבר אבותינו הקדושים הטמינו כוחות מיוחדים לכל מצב קשה, ואבותינו טמנו לנו שם שערי הצלחה, שערי תקווה, שערי התעלות ובנייה מתוך השפל, כמו שכתוב "התנערי מעפר קומי" וכן כתוב "מאשפות ירים אביון", וזכור "אבן מאסו הבונים הייתה לראש פינה", רק חזק חזק ונתחזק, לעולם אל ייאוש, רק תקווה חזק ואמץ וקוה אל ה'.

קיימו וקבלו – ומה הגיב "מין שר התורה" על חידוש זה??

רק לפי זה צריך עיון מה התחדש בקבלת התורה מאהבה בימי אחשוורוש?? הרי כבר קיבלו אותה באהבה בימי יהושע??!! ונראה שבימי מרדכי ואסתר הם קיבלו באהבה ומתוך שמחה, ואילו כאן אצל יהושע קיבלו רק מתוך אהבה ורצון, אבל היה חסר את המתוך שמחה, ואינו דומה תורה מתוך שמחה לתורה בלי שמחה.

כי בפורים קבלו ברצון לגמרי, כי האיום מהמן חלף, והם לא הסתפקו בהתחזקות ובתשובה ובצומות שעשו מתוך פחד המן, אלא כשרווח להם קיבלו מחדש התחזקות, והבינו שכל הכפיה לחזור בתשובה מפחד המן היה לטובתם, כמאמר הרמב"ם, כופין אותו עד שיאמר רוצה אני" כי כל יהודי באמת רוצה להיות דבוק בה' ובתורתו כי זה הטוב האמיתי והניצח, ומלבד זה הכל הבל הבלים.

זזה הבינו עם ישראל אחרי נס פורים שכל הכפיה שה' מחייב אותנו להיות עבדיו זה חסד ה' ולא אונס, ככתוב "פורים על שם הפור ומה ראו על ככה ומה הגיע אליהם, קיימו וקבלו היהודים עליהם ועל זרעם ועל כל הנלוים עליהם ולא יעבור", (ותודה לידידי הרב צבי קליין שליט"א מאשדוד שבזכותו התחדד לי המיוחדות של קבלת עם ישראל בפורים, וב"ה עיקר החידוש במאמר זה היה לעיני מין שר התורה שאמר פעמים שזה נכון).

ללמדנו שאין דומה קבלת התורה מתוך יראה לקבלה מתוך אהבה, ולא דומה מתוך אהבה למתוך שמחה, כי קבלת התורה המשולש ביראה ואהבה ושמחה, החוט המשולש לא במהרה יינתק, ובקשר אמיץ זה נתחזק לעבוד את בורא עולם בהתחדשות כל שנה ושנה, ושמחה של קבלת התורה תאיר לנו בימים הקשים והעצובים כי אור התורה ושמחת התורה יאיר לנו את החשיכה, ובעזרת ה' נזכה לשמחה של תורה ומצווה כל חיינו אמן ואמן.

תחפוש בפורים, למה???

ונראה לתרץ שהיות ועם ישראל עבר ליד מקום שהמרגלים עשו בו עבירה, וכמו שכתב רש"י "דרך האתרים" - דרך הנגב שהלכו בה המרגלים שנאמר "ויעלו בנגב", והיות ומתחילת הליכתם רשעים היו, לכן מקום זה מזומן לרעה לישראל, ואכן עם ישראל ניזוק ששבו ממנו שפחה אחת.

והיות והמרגלים הציגו עצמם ככשרים ובעצם היו עם נגיעות אישיות ובסוף וודאי רשעים, לכן העמלקים באו מחופשים לכנענים ובורא עולם לא גילה להם שזה עמלק, ולכן עם ישראל לא המשיכו להשמיד את עמלק ואדום.

היהודי, והתמסרה מרצונה לאחשוורוש הרשע רק כדי להציל את עם ישראל, ואם כן לצדקת כזו האם בכלל משנה כמה מדינות יש לה במלכותה?? **אדרבא** היא נגעלה ממלכות זו, והיא החשיבה זאת לאבדון, וכפי שאמרה, "וכאשר אבדתי אבדתי"??!

ונראה לבאר, שאסתר הצדקת הייתה שבורה ואומללה שנלקחה לבית אחשוורוש, שהרי היא כיחשה את כוחה ואכלה רק ירקות ומעט אוכל כדי שלא תילקח אל אחשוורוש, וכשנבחרה להיות מלכה זה ממש שבר את ליבה, אבל כשאמרו לה שהיא הפכה להיות מלכה על 127 מדינות, המספר הזה כביכול צלצל לה בראש, וקלטה שבעצם המספר הזה כבר קיים!! והבינה שזה לא מקרה!!! שהרי שרה חיה 127 שנים, ועל שרה נכתב "חיי שרה", כי מסרה את חייה להקמת עם ישראל, וזה חיזק אותה, שהיא לא אבודה!! ושזכות שרה אמנו מלווה אותה, אבל

ללמדנו, שגם אנחנו במקום להתיימש ממצבים הנראים לנו "אבדון", נחפש את האור שבקצה המנהרה, ואת ההסתרה שבתוך ההסתרה, כי כבר אבותינו הקדושים הטמינו כוחות מיוחדים לכל מצב קשה, ואבותינו טמנו לנו שם שערי הצלחה, שערי תקווה, שערי התעלות ובנייה מתוך השפל, כמו שכתוב "התנערי מעפר קומי" וכן כתוב "מאשפות ירים אביון", וזכור "אבן מאסו הבונים הייתה לראש פינה", רק חזק חזק ונתחזק, לעולם אל ייאוש, רק תקווה חזק ואמץ וקוה אל ה'.

כתוב בגמרא שבת פח' שעם ישראל קבלו את התורה באהבה, בשונה מקבלת התורה בהר סיני ששם קבלו תורה מתוך כפייה, שהקב"ה כפה עליהם הר כגיגית.

והנה בסוף יהושע כתוב "ויכתוב יהושע את הדברים האלה בספר תורת אלקים" וכתב רש"י: שרק אז כתב יהושע את 8 פסוקים האחרונים של התורה, מ"וימת שם משה" עד סוף התורה, וקשה למה לא משה כתבם??

והתשובה היא כי משה לא יכול לכתוב על עצמו שהוא מת, ומצד שני יהושע התעכב שנים רבות מלכתוב אותם, למרות שבער לו לתרום חלקו בתורה, וגם היה עליו להזדרז ולהשלים את ספר התורה מיד עם פטירת משה, שלא יהיה ספר תורה חסר, בכל זאת יהושע המתין לסוף חייו, שרק אז השלים את ספר התורה.

והסיבה לכך, כי אז הוא גרם ופעל שעם ישראל יקבלו את התורה מתוך אהבה ורצון אמתי, כי לפני מותו הוא הציע להם שיעזבו את התורה ואת דרך ה', ורק הוא ומשפחתו יבחרו בתורה, ועם ישראל התנגד בתוקף וקיבלו עליהם שהם בוחרים בתורה ובקדוש ברוך הוא.

זזה היה השלמת ספר התורה בשלימות מתוך התחדשות קבלת התורה באהבה, ולכן היה שווה ליהושע להמתין כמה שנים לסיום כתיבת ספר התורה.

ללמדנו שאין דומה קבלת התורה מתוך יראה לקבלה מתוך אהבה, ולא דומה מתוך אהבה למתוך שמחה, כי קבלת התורה המשולש ביראה ואהבה ושמחה, החוט המשולש לא במהרה יינתק, ובקשר אמיץ זה נתחזק לעבוד את בורא עולם בהתחדשות כל שנה ושנה, ושמחה של קבלת התורה תאיר לנו בימים הקשים והעצובים כי אור התורה ושמחת התורה יאיר לנו את החשיכה, ובעזרת ה' נזכה לשמחה של תורה ומצווה כל חיינו אמן ואמן.

כתוב בתורה בפרשת חוקת "וישמע הכנעני ישב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים וילחם בישראל וישב ממנו שבי", וכתב רש"י שעם ישראל עבר ליד הנגב, ואז באו עמלקים מחופשים לכנענים להילחם עם ישראל, והעמלקים הצליחו לשבות שבי.

ונשאלת השאלה למה העמלקים נלחמו, הרי לא נכנסו דרך שם?? וגם למה הצליחו לשבות שבי מישראל?? וכן למה היהודים לא ניצלו את מה שעמלק התחיל איתם להשמיד את כל עמלק ואדום??

טהר לבנו – פורים

דרכי היצר הרע ועמלק, שהוא מתחפש ומציג את הרע והטמא לטהור.

הנה גם אנחנו מתחפשים לשונה מאתנו, כי אנחנו נשתמש בכוח היצר ונילחם בכליו נגדו, אבל הפעם הקב"ה גלה לנו את הטעיות שלנו שלא נטעה ונפסיד אלא רק נתקן ונתעלה.

ונלמד מזה מה גדולה השפעה של מקום שבו עברו עבירה, ולכן עלינו דחוף לטהר את מקומות הטומאה או לברוח מהם, זה סכנה ממשית גם לצדיקים גמורים, הנה עם ישראל דור הנכנסים לארץ ישראל, בכל זאת מקום כזה השפיע עליהם לרעה ופגע בהם, ולכן גם מכשירים שהם מקום טומאה משפיעים לרעה גם על צדיק וקדוש, אז ברח ממכשירים אלו. או קדשם שישמשו רק לטובה ולקדושה בלי אפשרות לחזור ולהשתמש בהם לטומאה ולרעה חלילה, והיות וקשה מאוד להפוך מקום טומאה או מכשיר טומאה למקום שמפיץ רק קדושה ונעול לטומאה, אזי ברח ממקום וממכשיר כזה.

ואם בכל זאת בחרת להפוך את המקום והמכשיר להפיץ קדושה, שתף את רבך ואשתך בשקיפות מלאה ובפיקוח מלא, בעניין שלא תלך לאיבוד עם כל הכוונות הטובות.

רחמנות על אגג – בסוף בא המן

אלא עלינו לכבש את הרגש שלנו מפני ציווי הבורא כמו שאברהם אבינו כבש את רחמיו כשהלך לשחוט את בנו יחידו בציווי בורא עולם, ונראים הדברים שאם רגשי רחמנות על בנו פעלו באותו רגע על אברהם הוא היה שוחט במהירות עצומה את בנו בכדי לגמור עם הסבל והקושי הזה כמה שיותר מהר.

אבל נראה שעשה הכל בשיא המתינות כי אכן כבש את רחמיו בגבורה עילאית בכדי לעשות בלב שלם את רצונו של בורא עולם, וכפי שהרחבתי בפרשת העקידה, וככה דורש מאתנו הבורא להרוג את גויי הארץ בלי רגש כלל.

וכפי שאומרים על יעקב אבינו שכשסוף סוף פגש את בנו האהוב יוסף, באותו רגע אמר קריעת שמע, כי רצה שאת כל אהבתו העזה לבנו להקדיש לבורא עולם, זה גבורה עילאית!! זו היא תעצומת נפש!!

כך עלינו לקיים את מצוות הבורא בשלימות מלאה, באמונה ובלב מאמין ובלב שלם ומסור כולו לבורא, ובלי שום חשבונות אלא בתמימות בלב שלם נעשה את רצון בורא עולם.

ללמדנו, שאנחנו חייבים להתמסר לבורא עולם בכל הרגש, ולכן את היצר הבווער מטבעו ברחוב או בכל שעת ניסיון, נכבה לחלוטין בכל הכוח, לא רק שלא נחטא אלא נכבה לחלוטין לא נשאיר אפילו גחלים ולא ניצוצות, כיבוי מוחלט חובה!!!! ואיך נכבה על ידי אש חילופית וחיובית, אש של אהבה לבורא עולם, "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה" אמן ואמן.

אתה עיף ויגע ולא ירא אלוקים – ויבוא עמלק

אבל זה שקר, אדם זה נגוע בחוסר ביטחון בבורא עולם וגם בעצמו, ועליו לדעת בחתונה שמח ושכח מהחובות, את הדאגה תשאיר לאחרי השמחה, וכן בקריעת ים סוף בשיא הנס הגדול שמח ותתפעל מגדלות בורא עולם ותמשיך להצביע זה קלי!!

למה ראשך בורח הצידה לפחדים!!! כי אתה באמת חסר בביטחון בה' לכן אתה לא יכול לשמוח וליהנות ולהתחזק מהנס.

ואדם שחלש בביטחון, דווקא אדם כזה השתלטו עליו עמלק, כי הוא חסר עמוד שדרה, לא נהנה ולא התחזק מהנס, ולכן קרס בפני עמלק רח"ל, כי הוא היה תשוש מפחדים מה יהיה אולי אחטא, לא היה רגע אחד מחוזק בחיובי באהבת השם, ובשמחה.

וזה מזכיר לי סיפור על רבי חיים שמואלביץ זצ"ל, שלמד בחדרו במלחמה כשעפו פגזים בירושלים, ובני ביתו התחננו לפניו לרדת למקלט, אבל הוא בביטחון אמר אני לומד וזה מגן, אבל כאשר בנינים ליד נפגעו, אזי בלי שירצה הרימו אותו בכוח והורידו אותו למקלט.

ומיד כשפינו אותו פגז פיצץ את החדר בו למד!!! הם באו לרב ואמרו לו הנה הרב רואה הצלנו אותך ממות, **צעק** עליהם רבי חיים, אתם מזיקים שברתם לי את הבית אם לא הייתם לוקחים אותי מהחדר שום פגז לא היה נופל שם.

ואם כן רואים אנו שהראשונים שהתחפשו זה לא אנחנו היהודים, אלא עמלק!!! וכל התחפושות שלהם שהצליחה זה רק בגלל העבירות שלנו.

לכן אנחנו מתחפשים בפורים, לשבור את ההתחפשות של עמלק, ואנחנו מראים לבורא עולם אנחנו כבר מכירים את

כתוב בתורה "ואכלת את כל העמים לא תחוס עינך עליהם ולא תעבד את אלהיהם כי מוקש הוא לך", ייתכן שיש כאן כמה מצבים, המצב הראשון והנכון הוא לאכול את הגויים, דהיינו להורגם ולהשמידם את כל גויי הארץ בתאבון רב, כמו שאוכלים בשר ולא חושבים אני אוכל בעל חיים, אוי רחמנות!!!

ואולי לכן כתוב "אשר ה' אלוקיך נותן לך", שבין במידת הרחמים ובין במידת הדין יש לך מצווה לעשות זאת.

אבל מי שלא פועל כדרישת ה' ומרחם על הגויים שזה מצב שני מצב האסור על פי התורה, זה גורם שנעבוד את אלוהיהם, כפי המשך הפסוק "ולא תעבוד את-אלוהיהם, כי-מוקש הוא לך". כי הרחמנות נגד דרישת בורא עולם תפיל אותנו לגמרי מדרך התורה, ובסוף הגויים שריחמנו עליהם יגרמו לנו להתקלקל ולהתחבר אליהם, ולאחר מכן הם יהפכו לנו למוקשים ומחבלים ויהרסו אותנו.

הנה שאול ריחם על אגג, ועל הילדים הקטנים של עמלק בסוף הפסיד את המלוכה, ובסוף המן בא להשמיד את כל עם ישראל.

עמלק קירר את אלו שהיו עיפים מגלות ושעבוד מצרים ושפחדו בים סוף מהגלים של הים, כך כותב התרגום יונתן בן עוזיאל.

ותבינו מה עוצמת דבריו, שהרי כשנה היה להם חופש משעבוד מצרים, ואדרבא הם נהנו לראות את המצרים סובלים מהמכות, וכשיצאו יצאו ביד רמה, מתוך עוצמה ולא בריחה מתוך לחץ ופחד, אז על איזה עייפות מדברים כאן??? **ואולי**, עיפים מהמרדף של פרעה אחריהם לים סוף, הרי סוף סוף ראו את ישועת השם, וראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן הבוזי, אז למה יש בהם עייפות???

ולמה חששו מהגלים, הרי עליהם לרקוד ולשיר מעוצמת הנס!! כי אם בורא עולם רצה להרוג אותם אז לא היה קורע להם את הים, **אלא** כפי שראינו שעם ישראל לא נרגע עד שראו את מצרים מת על שפת הים, כי אכן היו חלק מעם ישראל חלשים באמונה, וכשהיו בתוך הים וראו ניסים, וראו ואמרו **זה קלי ואנוהו**, בכל זאת בליבם היה חיידק שניקר אולי כולם צדיקים ואני לא???

ואולי כרגע אני לא צדיק?? ושמה עוד רגע אני יחטא ובורא עולם יטביע אותי?? ואותו אדם לא יחשוב שזה בגלל שהוא חלש בביטחון בבורא עולם, אלא הוא יטען אדרבא אני צדיק מפחד תמיד מעבירות!!!

ואולי כרגע אני לא צדיק?? ושמה עוד רגע אני יחטא ובורא עולם יטביע אותי?? ואותו אדם לא יחשוב שזה בגלל שהוא חלש בביטחון בבורא עולם, אלא הוא יטען אדרבא אני צדיק מפחד תמיד מעבירות!!!

טהר לבנו – פורים

זה ביטחון אמתי של כוח התורה, לא גאווה אלא אמונה ובטחון, זכותו יגן עלינו, וכך עלינו לבטוח בה', ולהאמין בכוח התורה והמצוות שלנו, כי זה לא אנחנו זה כוח עליון שנטע הבורא בתפילות ובלימוד התורה ובקיום המצוות, ובעזרת ה' נראה ניסים ונפלאות אמן ואמן.

מלחמת עמלק מדור דור

ככתוב **ראשית גויים עמלק**, כי עמלק ענינו קרירות באמונה, "אשר קרך בדרך" בעיקר למי שיש לו חיסרון בביטחון בהשגחת בורא עולם, וכפי שנתבאר באריכות.

ולכן הביכורים שנותנים מראשית הפירות, כאשר עדיין אין לי מושג האם יהיו לי פירות נוספים ואיכותיים כמו פירות הביכורים, ואכן עיקר מטרת מצוות הביכורים כדברי המפרשים זה להחדיר בנו את האמונה בהשגחת בורא עולם עלינו, זה הכוח שלנו נגד הכוח של עמלק.

ואולי, זה חלק מהכוונה בדרך דרש בדברי הפסוק - "והיה בהניח לך ה' אלוקיך מכל אויבך מסביב בארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך נחלה לרשתה - תמחה את זכר עמלק", דהיינו כאשר נכניע את כל היצרים, ואת המחשבות הפסולות, וגם נכיר שכל רכושנו זה לא כוחי ועוצם ידי, אלא שה' נתן לנו בטוב, ככה באמונה ובביטחון בבורא עולם תוכל להכניע את זכר עמלק, שיפסיק לקרר אותנו מעבודת ה', ונצח אותנו אמן ואמן.

כי כאשר נאמין באמונה מוחלטת שהקב"ה משגיח עלינו ומנהל אותנו לגמרי, וכל ההצלחה שלנו זה לא אנחנו אלא הוא, ולא נהיה בגדר "וישמן ישורון ויבעט", אז נהיה עבדי ה' אמתיים, וכך נזכה להגיע לאש שלהבת קודש ולא נחיה בקרירות בעבודת ה', ודע לך שבעת התמסרות מוחלטת לבורא עולם, אזי אתה באמת עבד ה', ולכן אין לך מה לדאוג כי כל מה שקנה עבד קנה רבו, אבל שנהיה באמת עבדי ה' ולא רק כשנחמד לנו ונעים לנו, עבד ה' אמתי!! ובעזרת ה' נזכה לניסים גלויים בקרוב ממש אמן ואמן.

איש צר ואויב

אלא נראה כפי שכתוב במדרש ילקוט שמעוני, שכאשר היא אמרה איש צר ואויב היא הצביעה על המלך, ובא מלאך ודחף את ידה שתצביע לכיוון של המן, וייתכן שאחשוורוש הבחין בשינוי והיה מבולבל האם היא מאשימה אותו או את המן.

ולכן כשראה שהמן נדחף על המיטה של אסתר הוא התחיל לקלוט שאולי אסתר היא נגדו ולא נגד המן, ולכן המן מתקרב לאסתר ומתחנן על נפשו, כי השנאה שלה היא בעיקר נגדו – המלך.

ולכן כשחרבונא אמר הזכיר שהמן גם מנסה להרוג את מרדכי שדיבר טוב על המלך, המלך קלט שהמן הוא הרע והוא בוודאי נגדו ולכן החליט להמיתו.

אבל יש כאן עוד עניין למתק, שבעצם המן למרות שנבהל מאוד מאוד מהמשפט "איש צר ואויב" עדיין לא חפו פניו, כי יתכן וחשב שיש עוד מקום שהוא יצליח לשכנע את המלך שכל כוונתו בגזירה להרוג את שונאי המלך ואת האנשים שלא תורמים לחברה ולמדינה.

אבל המלך בגינה התרגז יותר, וכדברי המדרשים שמלאכים חתכו עצים בגינתו כביכול בציווי המן. וכשהמלך חזר המן נאשם שמשתלט על המלכה בבית המלך, ואז חפו פניו ונסתמו טענותיו, כי ע"ז אין לו תירוצים והסברים, ובנוסף קטרוג חרבונא שהמן מתנקם במרדכי שהציל את המלך ממוות, נסתמו לגמרי טענותיו.

ואם כן, הנס כמעט לא היה בשום פעולה מעשית שעשתה אסתר, רק בדחיפת המלאך ופרשנות המלך "הגם לכבוש את המלכה".

וכל זה ללמדנו, שככה זה בחיינו, לפעמים למרות התפילות והצומות והחיזוקים נראה שהכל נגדנו ולרעתנו, ומה יהיה הרי נהיה עוד יותר גרוע!! ואני עוד מזיק לעצמי במהלכים!!!! אבל בסוף מתגלה שהכל לטובה ממש, הלוואי ונזכה לישועת השם מהר כי חולשה אחזתנו וכלו כוחותנו, "קלי קלי למה עזבתני" אבל באמונה בך נבטח והכל יתברר לטובה.

ויכו היהודים בכל איביהם מכת חרב והרג ואבדן ויעשו בשנאייהם כרצונם

ואם כן הייתי חושב שהרגו חצי מהגויים, כי רוב הגויים הם שונאי ישראל?!

כתב רש"י על מצוות ביכורים שהיא רק לאחר שנירש את הארץ ונישב בה כראוי, דהיינו גם לאחר חלוקת הארץ, שהכל יחד לקח 14 שנה.

והסיבה לכך כתב "העקיפה", שה' רוצה למנוע מאתנו את המחשבה הפסולה של "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה".

כי כאשר אדם מרגיש מבוסס ומסודר בארץ ישראל, מסוגל הוא לשכוח את ניסי ה' שהביאו אותו לארץ ישראל ושעזר לו להסתדר בה כראוי, ויתלה זאת בכישרונותיו, לכן ציווה בורא עולם לתת ביכורים "מארצך", שאתה סבור שזה שלך, ולא כן הדבר אלא עליך לזכור "ה' אלוקיך נותן לך", ועל ידי פעולה מוחשית של ביכורים אתה ממחיש לך היטב שהכל של בורא עולם, ומאתו הכל, ו"הוא הנותן לך כוח לעשות חיל".

ולפי נראה שאפשר להסביר מדוע ביכורים שנקראים ראשית מכינים כראוי את המלחמה בעמלק שגם הוא נקרא ראשית

אסתר המלכה אחרי צומות ותפילות שלה ושל עם ישראל, באה למלך הזמין אותו ואת המן לסעודה פעמיים יום אחרי יום, ורק ביום השני כשהמן הגיע לסעודה אבל ממות בתו ומסריח מהדלי מלא במי שופכין ששפכה עליו, סוף סוף הבינה שהוא התחיל ליפול ומזלו ירד, ואכן ביום השני היא כביכול ריסקה אותו כשאמרה "איש צר ואויב המן הרע הזה".

אבל יום קודם, המסיבה שעשתה עם המלך והמן זה היה שיא הפסגה להמן, ושיא גאוותו ובוזה הוא התפאר לכל מכריו, והפלא הוא שהיא עוד עזרה לכך!!!

ועדיין לא היה לה קצה חוט מה הלאה, הרי מי החליט שההסתה שלה נגד המן תכריע את הכף לטובתה?? הרי אולי המלך יעדיף את המן מולה?? שהרי כפי שאחשוורוש הרג את ושתי הוא מסוגל גם להרוג אותה?? אבל בסוף הכל השתלב נפלא בנס הגדול, ושימו לב לנס הגדול!!!!

הרי אחרי שאסתר אמרה "איש צר ואויב המן" ואחרי שאמרה "כי נמכרנו אני ועמי להשמיד להרוג ולאבד" המלך שמע ויצא בכעסו ממשתה היין, והנה אחרי שהוא חוזר הוא רואה את המן נפל על המטה אשר אסתר עליה, והמלך מגיב בכעס ואומר: "הגם לכבוש את המלכה עמי בבית!!!! הדבר יצא מפי המלך לפני המן חפו".

וזוה פלא עצום, וכי מה חשב המלך, אחרי שאסתר אומרת שהמן הוא האיש הרע ביותר שיש ביקום, שהוא רוצח המונים!!! האם יש סיכוי שיהיה חיבור בניהם של "לכבוש את המלכה"?? ובעצם תמיהה זו ראיתי מוזכר בילקוט שמעוני.

בלילה בעת קריאת המגילה התפעלתי רבות, שהרי כתוב מפורש שיהודים הכו והרגו ועשו בכל שונאייהם כרצונם,

טהר לבנו – פורים

חייהם, והיהודים בוודאי היו הרבה יותר מ 75 אלף, ואם כן בדרך הטבע היהודים היו מנצחים במספרם הרב את 75 אלף אויביהם???

אלא נראה לתרץ, שכשהיה חוק להרוג יהודים רוב הגויים שזה מיליארדים שמחו ורצו להרוג יהודים על פי החוק, ובדרך הטבע הם היו הורגים את כל היהודים רח"ל.

אבל ברגע שהחוק היה שאסור להרוג יהודים, אם כן רוב הגויים כשומרי חוק מיד הפסיקו מהתוכנית שלהם להרוג יהודים, כי זה כבר לא חוקי, עד כדי כך שרבים מהגויים התגיירו, אבל 75 אלף אנשים שהיו שונאי ישראל גדולים מאוד, הם למרות החוק שאסור להרוג יהודים, בכל זאת החוק לא דיבר אליהם, כי הם היו משולהבים באדיקות ומסירות נפש להרע לרצוח יהודים למרות שזה כבר לא חוקי, ויתכן שהם היחידים שיצאו להילחם נגד היהודים למרות המצב שהתהפך, או שאותם היה מותר להרוג מתוך נקמה שהותרה ליהודים מלבד ההיתר לעמוד על נפשם.

ועל אנטישמים קיצוניים אלו, באו היהודים להילחם ולנקום ולעמוד על נפשם, כי 75 אלף קנאים קיצוניים מסוכנים הם מאוד מאוד כי אין יראה לפנייהם והם חדורי אש יוקדת של שנאה בוערת, לכן סכנתם גדולה היא מאוד למרות מספרם הקטן לעומת היהודים.

ללמדנו, שכשיש אש יוקדת אז גם המספר הקטן יחסית, עדיין הוא עוצמתי רב משקל, ולכן נשתמש בנשק זה, וגם אנחנו נהיה עם אש יוקדת לבוא עולם לעבודת השם, לתפילה באש יוקדת, וללימוד תורה באש יוקדת, וברחוב נלך באש יוקדת של קדושה, וכך אפילו מול ניסיונות רבים וקשים, באש קודש לזהות זו נתמודד ובעזרת השם גם נצליח אמן ואמן.

נקודה למחשבה כפשוטו – לא להתעצבן בפורים

ובמקום לקטר ולכעוס או להיות קצר רוח, נקבל זאת כחסד ה' שיש עיכובים בעת קריאת המגילה.

ואדרבא ננצל זמן זה להתקדש בקדושת הפורים, ולקבל קבלות טובות שגם אנחנו ניקח חלק בעיקר מהות מצוות הפורים - "קיימו וקבלו".

ואני יכול להעיד עלי שמים וארץ, שמניסיון זה נפלא ביותר, זה עולם מתוק מדבש, אורות של פורים מתוך המגילה ממש, שיא ושפע של אורות הפורים, שנתחבר בפסוק "ליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר".

אז במקום לסבול תנצלו כל רגע לחיובי, ובמקום לכעוס ולרטון בלי תועלת, אדרבא נשמח מתוך סיפוק של הצלחה והתעלות, ושמעתי שפורים זה ראש השנה לשמחה של מצווה ולכן אוי לנו להתחיל את ר"ה של שמחה מתוך כעס וקוצר רוח וחוסר סבלנות, אלא נשמח כל רגע ורגע בשמחה של מצווה וקדושה שישפיע עלינו שפע קדושה ושמחה לכל ימות השנה אמן ואמן.

תיקונים של פורים – על זה מרן שר התורה נהנה וצחק

העצום מדברי אשתי הצדקת, שאמרה: אם חייבים לתקן, כדאי לתקן מיד, ולא לסחוב את הזמן עד לשעת האפס!!!

ואכן הטכנאי שהגיע בבחילות לתקן את מנעול דלת הכניסה, אמר אם הייתם מתעכבים, היה נזק גדול יותר לדלת, וגם הטכנאי של המכונת כביסה שהגיע בצום קצת לפני החג, אמר תראו את החלודה שנגרמה למכונה, וכל זה בגלל שהזנחתם והתעכבתם מלתקן את מכונת הכביסה.

ולמדתי מזה מוסר השכל עצום, גם אני חייב לתקן את עצמי תכף ומיד, כי כל עיכוב בתיקון גורם לנזק נוסף חמור יותר ולקלקול שלא תמיד אפשר לתקנו בלי שישארו נזקים ובלי שישאר רושם רע חלילה.

ורצוי לרוב אחיו – בדרך רמז

דורות מעל דרך הטבע, ומי לא יתן למרדכי היהודי מהמגילה משלוח מנות שהוא אחראי לחג פורים?? גם מאות שנים אחרי סיפור המגילה ואדרבא מי לא היה רוצה לפגוש אותו ולשמוע ממנו בכלי ראשון!!

הרי צא החוצה ושאל יהודי תן מספר משוער כמה אחוז מהעולם שונא אותנו, הוא ינקוט בעשרות רבות של אחוזים אם לא 99 אחוז פסיק 9, ומדובר בשנאה נוראה שמצדם כולנו נמות.

ואם כן פלא עצום הוא שמספר ההורגים שבא למלך היה רק 75 אלף, הלוא היום שעדיין גזירת הרג וחרב על כל היהודים בכל המדינות יש לנו לפחות מיליוני שונאים ממש שמשתוקקים להשמידנו, איך זה שהמספר בימי מרדכי של "כל אויביהם" היה רק 75 אלף?? האם מצבנו היום גרוע יותר מזמן המגילה?? האם בתקופת השואה היו לנו יותר שונאים מזמן המגילה??

וגם יש לתמוה, למה כתוב שהיהודים "נקהלו ועמד על נפשם" הרי נפל פחדם על כל הגויים, ורבים מהגויים התגיירו מפחד היהודים, אז איזה עוד סכנה היה ליהודים שהיה להם צורך "להקהל ולעמוד על נפשם", איזה עוד סכנת חיים מוחשית הייתה להם?? הרי המלך קבע שהיהודים יכולים להרוג את שונאיהם, ולכאורה היה אסור לגויים לקום ולהילחם נגד היהודים?? ועיין מאמר בסוף שכתבנו בדרך שונה.

ואם הייתה להם מלחמה, כי מותר לאדם להתגונן כשבאים להורגו, אם כן מדוע ליהודים קודם ביטול הגזרה היה פחד, הרי גם להם היה מותר להתגונן ולהילחם על

ללמדנו, שכשיש אש יוקדת אז גם המספר הקטן יחסית, עדיין הוא עוצמתי רב משקל, ולכן נשתמש בנשק זה, וגם אנחנו נהיה עם אש יוקדת לבוא עולם לעבודת השם, לתפילה באש יוקדת, וללימוד תורה באש יוקדת, וברחוב נלך באש יוקדת של קדושה, וכך אפילו מול ניסיונות רבים וקשים, באש קודש לזהות זו נתמודד ובעזרת השם גם נצליח אמן ואמן.

בערב בקריאת המגילה בשנה רגילה כשעדיין אנשים בצום, יש כאלו שמתעצבנים או שהם ממש על קוצים בגלל ההתעכבות המתארכת בפיצוץ ההמן כטוב לב הילדים והמבוגרים שעדיין נותרו ילדים.

וחשבתי לעצמי, רגע, יוחנן!!!! זו ההזדמנות שלך!!! ברגעים אלו תתמסר בהנאה לכוון לקבלת אורות הפורים ואת קדושת הפורים, הרי הספרים הקדושים אומרים שזמן השיא של שערי רחמים זה בזמן קריאת המגילה!!

והרי על פי ההלכה אסור לדבר או להפסיד מילה מקריאת המגילה ואין זמן לבקש בלב, ולהתייחד עם בורא עולם,

אז במקום לסבול תנצלו כל רגע לחיובי, ובמקום לכעוס ולרטון בלי תועלת, אדרבא נשמח מתוך סיפוק של הצלחה והתעלות, ושמעתי שפורים זה ראש השנה לשמחה של מצווה ולכן אוי לנו להתחיל את ר"ה של שמחה מתוך כעס וקוצר רוח וחוסר סבלנות, אלא נשמח כל רגע ורגע בשמחה של מצווה וקדושה שישפיע עלינו שפע קדושה ושמחה לכל ימות השנה אמן ואמן.

דווקא בימי הפורים הייתי חייב לתקן דחוף נזקים בבית, וזה ממש לא נעים במקום להתענג על שמחת חג להיות מוטרד בטרדה של קלקולים בבית, ובפרט כשעדיין אין שפע בגשמיות!! ובפרט בימי חג שההוצאות מרובות.

אבל כאמור קודם במקום לסבול ולקטר, יש לנצל זאת וללמוד מזה מוסר השכל עצום, ולמדתי את המוסר השכל

ולמדתי מזה מוסר השכל עצום, גם אני חייב לתקן את עצמי תכף ומיד, כי כל עיכוב בתיקון גורם לנזק נוסף חמור יותר ולקלקול שלא תמיד אפשר לתקנו בלי שישארו נזקים ובלי שישאר רושם רע חלילה.

יתכן, היות וכתוב שמרדכי זה מלאכי וגם פתחיה שהיה בבית שני עי' מנחות סה' ואכן כתוב בספר יוחסין שהאריך ימים יותר מ 400 שנים, אולי לכן כתוב "ורצוי לרוב אחיו" שזכה להכיר הרבה מאוד יהודים מהרבה

טהר לבנו – פורים

ואת מאמר מרדכי אסתר עושה כאשר הייתה באומנה אתו

לאבד את התמימות ואת העקביות ולהמשיך בדרך הטובה!!!

לא פלא שאסתר זכתה להיות שליחה נאמנה להציל את עם ישראל בזמן קשה מאוד, כי בזכות תמימותה ועקשנותה להתמיד כמה שנים בבית אחשוורוש בקדושת בית מרדכי, לכן זכתה "למגילת אסתר"!!

ללמדנו, ששווה לנו בעקביות להתמיד שנים בקדושה למרות שמצבים משתנים וקשיים מתעוררים, אבל בסוף נראה תשועה גדולה, נזכה לאור גדול, וזכה להדבק בבורא עולם "שאינו עוד מלבדו"!!

ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים

ודבר זה גרם קידוש ה' עצום בעיני המלך אחשוורוש שראה שהיהודים לא רצים אחרי הכסף אלא יש בהם מעצורים מלבד מחסום חוקי המדינה, וזה הייתה התשובה הטובה ביותר להסתת המן נגד היהודים, שיהודים יש להם מחסומים כפולים לחיים, לא רק מחסום מתמת חוקי המדינה אלא גם מחסום מפני יראת ה' ודרישותיו!!!

ולכן היהודים מצאו חן בעיני המלך, ונתן להם עוד יום מרצונו להרוג בשונאיהם, וגם זה גרם למלך להתהפך באמת לטובת עם ישראל ולא רק אהבה לשעה.

ולזכור הנס הגדול הזה שלב המלך התהפך באמת לטובת עם ישראל כי לא רדפו אחרי הביזה מעצמם, לכן אנחנו בפורים מצווים לתת ולתת ולשמח אחרים בנתינה, וכדברי הרמב"ם שיותר צריך להשקיע בלשמח עניים ואלמנות מאשר להשקיע בסעודת פורים!!

*מסכות בפורים - הסבר נוסף

בלי הסתר פנים, ושהניסים הבאים יהיו גלויים ולא נסתרים.

וייתכן עוד לומר שכל המצב של ההסתר פנים והנס הנסתר וההתעוררות ללימוד התורה מתוך אהבה, זה גרם שיהיה הכנה מושלמת לבית המקדש השני שזה השראת השכינה בתוכנו שזה פלא מאין כמותו כפי שתיאר זאת שלמה המלך בספר **דברי הימים ב'** לאחר שסיים את בניית בית המקדש, וגם כידוע בית מקדש השני נבנה על ידי רשות והשתתפותו של בנה של אסתר המלכה.

ובעצם במסיכה ששם משה על פניו מפני קרני ההוד שיצאו מפניו, יש בזה ושג של נהפוך הוא, וכפי שמצאתי באברבנאל שהקב"ה הקרין את פניו של משה שיאירו שזה היפך מדרך הטבע, שהרי אדם שלא אוכל ולא שותה ולא ישן **במשך 80 יום רצופים** אמורים פניו להיות חשוכים כביכול, ונהפוך הוא ה' האיר את פניו של משה שיאירו.

ולכן גם אנחנו בפורים כשנראה את המסיכות נזכר במסיכה הראשונה שביטאה את היפך הטבע בחוש, ונזכור את כוח התורה שמסלק את ההסתר פנים תמיד!! ושנזכה לניסים גלויים בקרוב בימינו אמן ואמן.

מחצית השקל לכפר על נפשותיכם

כי הנה כידוע חטאם של עם ישראל בתקופת מרדכי היה שזלזלו באיסור מרדכי להשתתף בסעודת אחשוורוש, כי טענו שכל המאכלים היו בהכשר מהודר ואין סיבה לא לכבד את המלך שהזמין אותם, והם החשיבו את איסורו של מרדכי כאיסור קל ואולי כחומרא יתירה.

ועל זה בא מצוות השקלים לתקן קודם גזירה זו, שכל יהודים בלי יוצא מהכלל לא זלזלו במצווה הנראית כקלה

אסתר הצדקת נלקחה ממרדכי היהודי בשנת 7 למלכות אחשוורוש וממילא עד שהתחיל גזירת המן עברו 5 שנים שבהם היא הייתה בספיקות ובלי להבין לשם מה שלחה הקב"ה למקום טמא - בית אחשוורוש, ובכל זאת כל יום ויום היא בעקשנות מקיימת את מצוות מרדכי כאילו היא עדיין בבית מרדכי, ולזה צריך המון כוחות נפש, לסבול מחוסר ידיעה שנים רבות וזה ממש לא קל, ובכל זאת לא

למה פורים מתייחד במצוות הנתינה לאחרים?? הרי מהות הנס היה שניצלנו ממוות ושקיבלנו את התורה מתוך אהבה ושמחה, ואיך זה מתחבר לעניין הנתינה לזולת???

ונראה לתרץ שבעצם יש כאן עוד נס נגלה מדהים בעוצמתו, שהרי מרדכי ואסתר כאשר שלחו ספרים לבטל את מכתבי המן הרשע, הם כתבו שמותר ליהודים להרוג ולנקום בשונאיהם וגם את שללם לבוז.

והנה פלא עצום המלך אחשוורוש מקבל דו"ח מפורט כמה הרגו היהודים בכל 127 המדינות ובכל זאת בביזה לא שלחו את ידם!!! וזאת למרות ההיתר המפורש בצו המלכותי אף יהודי בכל העולם כולו לא ניצל זאת לקחת ביזה גם לא בתור פיצויים על הפחד ועוגמת הנפש שנגרם לו על ידי שונאי ישראל!!!

כידוע המנהג בעם ישראל להתחפש בפורים, ושמעתיו לסיבת המנהג זה להראות שהיה הסתר פנים בעת הגזירות אבל לא רק, אלא גם כשהתבטלו הגזירות הם לא התבטלו על ידי נס נגלה כמו ניסי מצרים, אלא נס פורים היה נס נסתר, עד כדי כך שלא מזכר שם ה' אפילו פעם אחת במגילה, וזאת בכדי לבטאת את גודל הסתר הפנים שהיה בזמנם, ואכן הנס היה נראה כפוליטיקה שהתהפכה משנאת ישראל לאהבת ישראל.

והנה הראשון שמופיע ששם מסיכה על הפנים היה משה רבינו כמופיע בפרשתנו, אומנם כשמשה רבינו לימד את עם ישראל תורה אז הוא הוריד את המסיכה, ואולי זה מלמד על פורים שהיה הסתר פנים אבל על ידי לימוד תורה אפשר להוריד את המסיכה ואת ההסתר פנים, וכמאמר חז"ל **ליהודים הייתה אורה – אורה זו תורה**, שעל ידי התורה הסירו את ההסתר פנים.

ואולי קיבלו עליהם התחזקות בתורה ככתוב בסוף המגילה "קיימו וקיבלו" שקיבלו את התורה מאהבה, כי ליהודים כאב שהיה נס נסתר והם רצו לחזור להנהגת ה'

אמר ריש לקיש: גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם, שעתידי המן לשקול שקלים לאחשוורוש שיגזור גזירות רעות על עם ישראל, לפיכך הקדים שקליהם לשקליו - **מגילה יב'**, **הסטייפלר בקריינא דאיגרתא** שואל מדוע עם ישראל היה צריך להקדים זכות כנגד פעולת המן??

ואולי ללמדנו שמצווה קלה אבל שכל עם ישראל שותפים בה מנצחת גזירות קשות ורעות, וכ"ש מצוות גדולות.

טהר לבנו – פורים

וכוח מצווה זו שכל היהודים עשו אותה בשלימות למרות שהיא כמצווה קלה, היא זאת שגברה על גזירת המן.

לחלק מהיהודים – העשירים, בפרט בדורו של משה שכל א' יצא ממצרים עם עשרות חמורים טעונים מטוב מצרים,

ללמדנו שמצוות שאנחנו עושים בהקפדה ביחד כל עם ישראל עוצמתו עצומה לדורי דורות, ובכוחו לתקן חטאים של הדורות הבאים, ולכן אדרבא נחפש להשתתף בכל מצווה שמעוררים את הציבור אפילו מצוות קלות וקבלות פשוטות בעיניך, ולמרות שלדעתך זה מיותר או לא נוגע לעצמך ולמשפחתך בכל זאת עלינו להצטרף לכלל ובכוח מצווה של הכלל נזכה לזכויות עצומות לדורי דורות.

מרדכי - מור דרור

ואולי לפי דברי הרמב"ם יש כאן רמז למרדכי דווקא בגלל שמור הוא ממקור חיה טמאה בכל זאת השתמשו בו למשכן הקדוש, וגם מרדכי הציל את עם ישראל על ידי שהתמזג בשלטונו של אחשוורוש, והפך יחד עם אסתר את מלכות אחשוורוש למלכות חסד, שלמרות ששם היה טומאה **מחיה רעה ששמה המן בכל זאת נהפך לאבקה** ומרדכי הפך קערה על פיה ומיזג לטובה את השלטון.

וייתכן עוד בדרך רמז שמזה ששמו – מרדכי היה מרומו דווקא בשם הקשור לתערובת של טמא ברוב טהור שכשר הדבר לפני הקב"ה בשמן המשחה ולקטורת הסמים כאשר הרע והטמא התבטל והשתנה שמו ומהותו וצורתו, מזה למד מרדכי בדרך רמז שמותר לו להיות חלק משלטון אחשוורוש למרות טומאת אחשוורוש כי הוא ואסתר הרוב מול אחשוורוש האחד, והרע המן התבטל לגמרי.

אבל מכל מכל מרדכי היה רצוי לרוב אחיו שפרשו ממנו מקצת סנהדרין כפי שכתב רש"י ואולי הם טענו כדעת הראב"ד שאין מצב שמור דרור היה טמא, ולכן לא היה למרדכי להתיר לעצמו להיות חלק משלטון אחשוורוש, וכמובן כל זה בדרך דרש בלבד.

ללמדנו, שמרע שמתבטל לגמרי אפשר להתקדש בקדושה עליונה כשמן המשחה וקטורת הסמים שהקטירו במשכן ובבית המקדש, ולכן גם אם אתה סבור שנטמאת לגמרי עד כדי כך שאתה סבור שכל מהותך טומאה ורוע כי השחתת מאוד את דרכך, דע לך שבידך לתקן ולבטל את הרוע שיהיה כאבק ועפר על ידי תשובה וחרטה גמורה ועל ידי קבלה אמיתית להחזיר בתשובה השלימה שקיבלת, ותתחבר לאנשים צדיקים ולחברים צדיקים ולהרבה קדושה וכך תהיה חלק מושלם מקדושת ישראל העצומה המתחברת מכמה סוגים וגוונים העיקר שהמטרה להתקדש ולעשות רצון אבינו שבשמים, וזכור בידך הדבר בכל עת ובכל זמן נתון ובפרט בימי הפורים הקדושים רק אל יאוש כלל וכלל רק חזק ואמץ ותצליח אמן ואמן.

**כפורים כ פורים

הגוף, וממילא האכילה של פורים היא אכילה נשגבה של קדושה עצומה.

והיא דרגה גבוהה מיום כיפור כי אכילה קדושה וטהורה בעולם הזה נשגבה היא מצום וזיכוד הגוף להיות כמלאכים, וכל זה כי בשמחה של מצווה אפשר להגיע לדרגות עצומות ביותר, ולאהבת ה' בשלימות יחד עם חומר הגוף, ולא פלא שיום זה מסמל את קבלת התורה מתוך שמחה **"קיימו וקיבלו"**.

ללמדנו, שאנחנו יכולים להפוך כל חובה שמוטלת עלינו לקיימה על פי מצוות התורה, למהודרת!! כביכול מתוך התנדבות ומתוך רצון עצמי, ע"י שנקיים אותם בשמחה ובהתלהבות ובטוב לבב, ובכך נזכה להשריש לדורות הבאים כי טוב ה', ומתוקים מצוותיו וחוקיו, ותורתו מענגת עד כי כל עונג לא ישווה לה, וכך נזכה לדורות ישרים מברכים אמן ואמן.

אין אסתר מגדת את עמה ואת מולדתה כאשר ציווה עליה מרדכי

ובפרט שלמלך היה רצון כל כך לגלות את עמה ומוצאה עד כדי כך שהמלך הוריד מיסים בכל המדינות בכדי להחניף לאסתר אולי היא תגלה לו על מוצאה, עד כדי כך זה היה חשוב למלך ובכל זאת מרדכי לא פחד שיתגלה סוד זה למרות שכל יום חקר על אסתר בשער המלך??

והתחדש בס"ד תירוץ שהנה אסתר שלחה את התך כשליח למרדכי וכן מרדכי השתמש בהתך למסור מידע לאסתר, ובתוך המידע הוא אומר להשיב אל אסתר **"אל תדמי בנפשך להמלט בית המלך מכל היהודים: כי אם**

בשמן המשחה היה אחד מהמרכיבים הבשמים היה **"מור דרור"**, ויש מחלוקת הראשונים בפירוש המין **"מור"** יש מרבתינו כמו **הרמב"ם** בה' **כלי המקדש פ"א ה"ג ואבן עזרא** שהיא נעשה מדם גרונו של חיה כמו צבי שנמצא בארץ הודו ונקרא מוס"ק הנקרא ונופל לארץ ונהיה כמין אבקה, ואינו כמו שאר מיני בשמים שהם מיני צמחים ועצים.

אבל הראב"ד חולק עליהם וטען שאין זה הגיוני שיכניסו למקדש דם של חיה טמאה, ולכן כתב שמור הוא מין בושם מעשב או אילן שריחו נודף, ולדברי הראב"ד צריך לפרש שתכלת שהשתמשו בו במשכן היה מדג כשר ששמו חילזון אבל זה דחוק, וגם צ"ע כלפי תולעת שני שבפשטות גם היה מתלעת שהיא טמאה ושימשה לצבע לצרכי המשכן.

והרמב"ן מתרץ קושית הראב"ד שהיות וזה ניטל מן החיה בחייה לכן אינה מטמאה, **והכסף משנה** מתרץ שכיון שכבר נעשה כעפר אינה מטמאה, והשואל ומשיב מבאר את תירוץ הכסף משנה שהיות ונשתנה הדם ונעשה ממוזג זה נחשב להכרבה מזגית שלא נחשב לאיסור.

והנה הגמרא חולין קלט' דורשת מרדכי מן התורה מניין?? עונה הגמרא **"מור דרור – ותרגומו מירא דכי"**,

בתיקוני הזוהר (תיקון כא') משמע **שיום כיפורים הוא כ פורים**, ונראה לבאר, שהנה הצד השווה שבהם, שבשניהם יש יום צום ויום מצוות אכילה ושתיה, רק הסדר הוא הפוך, שביום כיפור קודם אוכלים דהיינו בטי' ואילו למחרת ב'י' צמים, ובפורים להיפך קודם כל צמים צום תענית אסתר ואחריו אוכלים.

ועוד הסבר, שביום כיפור אוכלים לספק את הגוף ולתת כוח להיות בצום כמלאכים, ובפורים יום לפני מנקים את

מרדכי היהודי מצווה על אסתר לא לגלות שהיא מהעם היהודי, אבל פלא עצום התעורר לי באמצע קריאת המגילה בליל פורים, שהנה למרות החיסיון שאסתר לא תגלה שהיא יהודיה בכל זאת מרדכי היהודי בכל יום ויום מתהלך ליד שער ארמון המלך ומברר על אודות אסתר.

וכאן הבן שואל איך לא פחד מרדכי שיגלו שאסתר היא יהודיה, מתוך הביירוים שמרדכי ראש הסנהדרין מתעניין בה מידי יום ביומו??

טהר לבנו – פורים

מסריסי המלך אשר העמיד לפניו", ומשמע מכך שהוא היה אחד מהשרים ולא ראש השרים, וגם בדרך כלל לקחת שר בכיר ביותר ולעשותו כשר שיעמד לפני המלכה בפשטות זה לא מראה על דרגה בכירה במלכות.

ולכן נראה לי באמת שלכל הדעות בגמרא דניאל בתקופת המן בוודאי לא היו כל דברי מלכות נחתכים על פיו, ובכל זאת לדעה אחת בגמרא לא היה זה עונש לדניאל, כי דניאל העדיף לעזוב את המלך הרשע והטמא ולחתוך ולהחליט על כל עניני מלכות הרשע ולהתקרב לאסתר הצדקת ולשרתה.

ובעצם גם לדעה שזה שימש כעונש לדניאל, אולי זה היה עוד לפני שהמן הרשע קיבל את התפקיד החשוב כבר שימש דניאל כשר שימש את אסתר ובכל זאת עונש זה התגלה כחלק מנס פורים, שהרי בגלל דניאל ששימש את אסתר מרדכי יכל להסתובב בשער המלך כי היה לו עם מי לשוחח ולהתעדכן בנעשה בבית המלך בלי לחשש ולסכן את אסתר, ובעת שהותו בשער המלך שמע מרדכי את מזימת בגתן ותרש שזממו להרוג את המלך ומרדכי עדכן את המלך והדבר נרשם ומזה התחיל בהמשך המגילה גדלות מרדכי אצל המלך ודעיכתו של המן הרשע.

וכמו כן, בגלל שמרדכי התהלך ליד שער המלך אזי הוא התגרה בהמן כשלא השתחוה לו, וממילא המן חיפש אישית לתלות את מרדכי הצדיק ומזה תלו את המן, בפרט שלמרדכי לא היה מגיע עונש משמים כי היה צדיק בלי חטא של משתה אחשוורוש ואדרבא הוא מחא נמרצות ביהודים שלא ישתתפו, והיות והוא נטפל לאדם צדיק הוא היה חייב להיכשל בזה.

ונלמד מכל זה שה' ברחמיו הגדולים נכון שמדקדק עם צדיקים כחוט השערה בכל זאת מתגלים רחמי הקב"ה מתוך העונש שמתגלה ומתברר כחלק מנס הצלה עצום לעם ישראל, ולכן יהודי יקר החזר אהבה לבורא כי רבו רחמיו וכדאי להיות עבד בורא עולם בהתמסרות עצומה ומתוך שמחה, שזכינו להיות מעבדי בורא עולם, ושזכינו שבורא עולם בחר בנו לעם סגולה, ועל זה יש לשמוח ולרקוד בפורים, ושמחה זו תלווה אותנו שנקבל כל השנה את התורה מתוך שמחה של קדושה אמון ואמן.

***הלל בפורים

קדושה ראשונה שקידש יהושע בכיבוש הארץ בטלה על ידי כיבוש עכו"ם – נבוכדנצר, ולפי הסבר הטורי אבן לא נשארה קדושה אפילו בירושלים ובבית המקדש, לכן נחשב בגלות כאילו לא נכנסו לארץ ישראל מעולם.

אומנם טוען המנחת חינוך שלדעת הרמב"ם נשארה קדושה תמידית במקום בית המקדש, הקדושה הראשונה נשארה לעולם כפי שהוכיח וביאר זאת המנ"ח באריכות, אם כן לא מובן טענת רב נחמן שבגלל שגלו ישראל ממילא חזר ההיתר לומר הלל על ניסי חו"ל,

ואם תטען שהרמב"ם פוסק כדעת חכמים שאכן עדיין נשאר האיסור לומר הלל על ניסי חו"ל לאחר כניסת ישראל בימי יהושע למרות הגלות, אך תירוץ זה אינו נכון, שהרי הרמב"ם פסק כרב נחמן שקריאת המגילה היא כהלל, והלוא לדעת הרמב"ם אין מקום לאמירת הלל על ניסי חו"ל כי קדושת בית המקדש לא בטלה מעולם, ואיך יותר בגלות כאילו לא נכנסו לארץ ישראל?

ומתוך המנ"ח שדעת חכמים שכל מקום אפילו אם יהיו בו רוב עם ישראל לא יחשב כמקום ציבור של עם ישראל מאחר שארץ ישראל נתקדשה ונקבעה כארץ ישראל, ולכן כל מקום יחשב כמקום של יחידים מעם ישראל, (וכן פסק בשו"ע או"ח סי' קי"ז ס"ב דאפילו מדינה שלימה כגון ספרד ואשכנז אין שואלים בברכת השנים רק בשומע תפלה משום שבני חוץ לארץ דינם כיחידים) ועל כן בעת גלות בבל שקדושה ראשונה של ארץ ישראל בטלה בכיבוש נבוכדנצר, כי עם ישראל גלו מארץ ישראל, וקדושת ארץ ישראל מלבד מקום המקדש בטלה קדושתה, ובהר הבית לא גרים אנשים, על כן כל

החרש תחרישי בעת הזאת רוח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר ואת ובית אביך תאבדו ומי יודע אם לעת הזאת הגעת למלכות": והיא עונה לו שהיא תכנס למלך אחרי שכל עם ישראל יצום 3 ימים יחד עימה, וברור שהשליח ידע מפורש שאסתר יהודייה, ובכל זאת לא היה סיכון שהוא יגלה לכולם שאסתר יהודייה, ולמה, אכן אין חשש שיגלה?!

התשובה פשוטה היא על פי הגמרא **בבא בתרא ד' ע"א** שאומרת שהתך זה דניאל, וממילא אין חשש לשום סכנה, כי הגויים שראו את מרדכי מתהלך ליד שער המלך ומידי פעם מדבר עם השר דניאל, הם לא ראו בזה דבר משונה, כי דניאל היה מפורסם לצדיק גדול וכולם זכרו את דניאל בגוב האריות שניצל בנס, וטבעי הדבר שמרדכי היהודי ראש הסנהדרין יחפש להתקרב לצדיק דניאל, וכמובן דניאל עצמו כיהודי צדיק שעמד בעוז ובגבורה נגד נבוכדנצר המלך בוודאי אין חשש שיספר על אסתר שהיא יהודייה לאחרים.

ובנוסף התחדש לי חידוש נפלא כהמשך לעניין זה, שהרי הגמרא שם מביאה מחלוקת מדוע נקרא שמו של דניאל – התך, דעה ראשונה זה שכל דברי מלכות נחתכים על פיו, דעה שניה בגמרא שחתכוהו מגדולתו, והסיבה שנחתך מגדלותו זה בגלל שנתן עצה לנבוכדנצר הרשע אין לתקן ולעכב את עונשו על חטאיו.

והנה לכאורה בתקופת זו של המגילה לכאורה כבר לא היו כל דברי המלכות נחתכים על פיו, שהרי המן היה ראש השרים ומעל כולם, ובפשטות דברי המלכות היו נחתכים על פיו, וגם נראה מלשון המגילה שאסתר קראה "להתך

בס"ד בדיוק בסדר לימודי השבועי זה שנים רבות במנחת חינוך שבזכותו זכיתי לטעום מאור התורה ולהבנה וידיעת התורה כידוע למי שלומד בספר מנחת חינוך שמעלתו עד מאוד, ודווקא החודש במצוות **טבל מצוה** רפ"ד להפתעתני מצאתי שם באמצע העניין על עניין פורים, ושמחתי כמוצא שלל רב, וברוך ה' גם התחדש לי חידושים נפלאים בס"ד.

והנה שם כתב המנ"ח על דברי הגמרא שבתחילה קודם כניסת עם ישראל לארץ ישראל היו אומרים הלל על ניסים שהיו בכל הארצות כמו על נס יציאת מצרים שאומרים הלל בליל פסח (ומה שאומרים הלל בימי פסח – זה בגלל יום טוב ולא קשור לנס), אבל לאחר שנכנסו לארץ ישראל וקדשה יהושע בקדושה בפעם הראשונה (עזרא קידשה קדושה שניה) אין אומרים הלל על נס שבשאר הארצות אלא אך ורק על ניסים שנעשו בארץ ישראל, ולפי זה מובן שעל נס **חנוכה** שהיה בארץ ישראל אומרים הלל ואילו על נס **פורים** שהיה בפרס לכן לא אומרים עליו הלל, אומנם **רב נחמן** טוען שקריאת המגילה זה ההלל, ולפי דברי רב נחמן טוען המנ"ח על פי המאירי שאם אין אדם משיג מגילה חייב הוא לומר הלל.

וטענת רב נחמן, שאכן ברגע שנכנסו בתקופת יהושע בן נון אכן לא אומרים הלל על ניסים שיהיו בחו"ל, רק על ניסי בני ארץ ישראל בארץ ישראל, אומנם כשגלו עם ישראל מארץ ישראל חזרו להיתר הראשון שאומרים הלל גם על ניסים שבחו"ל.

ומסביר המנ"ח על פי הטורי אבן, שלדעת רב נחמן כיון שגלו נחשב כאילו מעולם לא נכנסו לארץ ישראל, כי

טהר לבנו – פורים

עוד שלכן למרות שרוב רובם של היהודים כבר גרו בארץ ישראל בכל זאת היות והיהודים שבשושן גם נהנו מסעודה זו שאחשוורוש בכלי בית המקדש, זלזל זה החמיר מצבם כי גם הם – היהודים היו שותפים לזלזול בבית המקדש.

בזדך אחרת, נראה לבאר העניין, כי הנה כתב הר"מ שקדושה שניה שקידש עזרא כשחזרו מגלות בבל היות ולא הייתה דרך כיבוש אלא בחזקה וברשות לכן לא בטלה בכיבוש רומא שהחריבו את בית שני וכבשו את ארץ ישראל.

אך קשה שכלפי מה לדעת הר"מ חל קדושה שניה שאינה מתבטלת לעולם, הרי לדעת הר"מ חייבים לגבי כל מצוות התלויות בארץ **"ביאת כולם"** בין תרו"מ וכ"ש לשמיטה ויובל, ומה אם כן המשמעות לקדושה שניה שקידש עזרא??

ואכן לפי מה שנראה בדברי האחרונים, וגם עברתי קצת על דברי **החזון איש סימן ג'**, נראה שעזרא קידש את ארץ ישראל לנהוג במקומות שקידשו בארץ ישראל כל מצוות התורה התלויות בארץ כאילו יש בהם חיוב דאורייתא, וגם מנו יובל כשנת חמישים נפרדת, כי שאפו והמתינו כל רגע שיתקיים בהם ביאת כולם ואז תחול הקדושה שהקדישו שיהיו חייבים בכל מצוות התלויות בארץ בחיוב דאורייתא.

והיות והם כל הזמן שאפו לקיום מצוות דאורייתא בארץ ישראל, לכן זכו שנחשב להם **הקדושה של ארץ ישראל כאילו היא דאורייתא בפועל**, כלפי נס חנוכה שיאמרו בו הלל כאילו ארץ ישראל קדושה בקדושה דאורייתא – בביאת כולם.

וטעם זה לא שייך בנס פורים, כי היה עוד קודם ביאת עזרא, ועוד קודם שהקפידו והחמירו לנהוג בארץ ישראל כאילו יש ביאת כולם ויש חיוב דאורייתא, (ויל"ע כי במשמעות הרמב"ן רוב אנשי כנסת הגדולה כבר עלו לארץ ישראל, והאם המתינו לקדש את ארץ ישראל בקדושה שניה רק בביאת עזרא הסופר)?

עם מפוזר ומפורד – פורים לערי הפרזים ביד' ולערי מוקפות חומה בטו'

וגם תקנו שראוי להקדים חג של פרזים למוקפים, כי היה נסם של הפרזים גדול יותר, וגם בגלל שהם התחילו במצוה - שהחליטו מעצמם לחגוג יו"ט על הצלתם, לכן קבעו יו"ט של פרזים ביום שהם קבעו - ביד', ושיהא מיוחד להם, ושל מוקפים קבעו ביום שבו נחו יהודי שושן – טו'.

ועל פי זה מבאר הרמב"ן שכתוב **"וקבל היהודים את אשר החלו לעשות, ואת אשר כתב מרדכי אליהם"** כלומר שקבלו מה שהחלו הפרזים לעשות מעצמן ביד', וגם מה שכתב מרדכי, דהיינו מה שצוה לכולם לחגוג גם המוקפים בטו', והסיבה **"כי המן בן המדתא צורר כל היהודים חשב על היהודים לאבדם"** – **"כל"** שהיה הנס לכולם אפי' למוקפים.

ומוסיף הרמב"ן שלכאורה היה ראוי שהפרזים בימי אחשוורוש יהיו קודמים למוקפים שבימיו, אלא לפי שהיה עיקר הנס ליהודים שהיו שבארץ ישראל, וכאמור היא הייתה חרבה שעדיין לא בנו בה כלום משעת עלייתם, ולא ראוי שיהיה לירושלים עיר הקדש ולכל ערי יהודה וישראל הבצורות והחשובות בחומותיהם כפי שבנו בהמשך תקופת בית שני, וגם בעברם לפני החורבן, שיהיו נידונות כערי הפרזים שפחות חשובות מעיר לא בצורה שאינה מוקפת חומה – עד כדי כך יש חשיבות של כבוד לעיר עם חומה שבימות הגאולה שאין

העולם כולל ארץ ישראל נחשב כמקום של יחידים ולא של ציבור עם ישראל.

ולכן אפילו בימי הפורים שלדעת הרמב"ן בתחילת מסכת מגילה עלו לארץ ישראל כפקודת כורש, ועיקר גזירת המן היה על רוב עם ישראל שהיה בארץ ישראל בכל זאת לא אומרים הלל על נס זה כי דינם כיחידים אפילו בארץ ישראל, כי בטלה קדושתה.

אך לדעת רב נחמן חזר ההיתר לומר הלל על ניסי חו"ל, כי דווקא כאשר ארץ ישראל כבר לא נחשבת מגורי ציבור כלל ישראל, אם כן זה הסיבה שיחזור להיות הדין כבימי יציאת מצרים שציבור וכלל עם ישראל היה בחו"ל, ולכן אומרים על ניסי חו"ל הלל לאחר הגלות.

וקשה על תירוצו, שא"כ לא מובן דעת חכמים, שהרי אם לאחר גלות בבל כל מקום שבו ישראל גרים אפילו רוב עם ישראל ואפילו אם גרים בארץ ישראל וכדברי הרמב"ן ששם גרו רוב עם ישראל בתקופת נס פורים, כי דינם כיחידים, א"כ מדוע על נס חנוכה מודים חכמים שאומרים הלל, הרי למרות שרוב היהודים גרו בארץ ישראל דינם כיחידים כי בטלה קדושת ארץ ישראל ומדוע בכל זאת אמרו הלל על נס חנוכה?? מה שונה זה מנס פורים??

ונראה לחדש ולתרץ, שהיות ובחנוכה נלחמו לטמאות את בית המקדש כפי שכתוב שהיוונים פרצו פרצות בבית המקדש, לכן לכו"ע אומרים הלל, כי זה נס על מה שנשאר מקדושת ארץ ישראל, כי קדושת אר"י הייתה ונשארה בבית המקדש לעולם כפי שהוכיח המנ"ח באריכות מהפסוקים עיי"ש.

אבל נס פורים היות והייתה גזירת השמדה על עם ישראל, א"כ בגלות כשאין ביאת כולם אין קדושת ארץ ישראל, ולכן אין אומרים הלל לאחר שהתבטלה משאר ארצות כדברי הגמרא, אומנם אפשר לחדש שלדעת רב נחמן אומרים הלל על נס פורים, היות ואחשוורוש השתמש בכלי הקודש וזלזל בבית המקדש ממילא גם בכלי הקודש שייך חיבור לקדושת ארץ ישראל שנשארה קיימת בבית המקדש שלא בטל לעולם, ולכן שייך הלל גם על נס פורים, רק לדעת רב נחמן קריאת המגילה היא במקום אמירת הלל, ויתכן

הרמב"ן בתחילת מסכת מגילה מקשה מדוע עשו שני ימי פורים, כביכול שוב פירוד הלבבות, כטענת המן?? וטוען הרמב"ן שבעצם **רוב רובו של עם ישראל כבר עלו לארץ ישראל מחמת הצהרת כורש**, ועיקר הסכנה היה לערים בלי חומה לכן בתחילה חגגו את חג הפורים רק בני הפרזים, וזאת עוד קודם ציוויו של מרדכי ותקנתו.

ועוד משמע מדבריו שעדיין ירושלים ככל ערי ישראל היו בחורבנם ובלי חומה, והם אכן היו בסכנה גדולה ככל ערי הפרזים שאין להם חומה, ואם כן ברור שאנשי ירושלים בשנת הנס של פורים חגגו ביד' ככל ערי הפרזות.

ולכן כתוב **"על כן היהודים הפרזים היושבים בערי הפרזות עושים את יום י"ד לחודש אדר שמחה ומשתה"** ולא נזכר כאן כלל חג טו' של ערים מוקפי חומה, כי הם בשנה ראשונה לא חגגו.

רק לאחר זמן, לאחר שהאיר הקב"ה עיניהם ומצאו סמך מן התורה, עמד מרדכי ובית דינו וקבעו שראוי הנס הזה לעשות לו זכר לדורות, וגם קבעו שכל עם ישראל יחגגו את חג הפורים גם אנשי עיר מוקפת חומה למרות שהייתה להם סכנה פחותה, כי עדיין גם הם היו בספק סכנת נפשות.

טהר לבנו – פורים

ישראל גם הם יחגגו את פורים, ואומנם הקרובים מלבד שושן חגגו ביד' ובעיקרון היו צריכים לקבוע לרחוקים את יום טו' כי להם הייתה סכנה פחותה וגם הם לא פתחו לחגוג בעצמם את חג הפורים,

אבל מרדכי חידש להם שהמן ביקש להשמיד את כל היהודים מכל העולם כולו, ודווקא בגלל שהמן ידע שרוב העם היהודים נמצא בארץ ישראל אזי למרות המרחק משושן בכל זאת בני ארץ ישראל היו בסכנה הגדולה ביותר, ולכן הנס אמור להיקבע בעיקר לבני ארץ ישראל, גם אם אכן בשנת הנס יהודי ארץ ישראל לא חגגו כי לא הבינו את עוצמת הסכנה בגלל המרחק.

ובכל זאת ראו כמין רמז משמים שיש לחגוג גם את טו' שהרי בשושן נקמו מאויביהם גם ביד' ונחו וחגגו פורים מעצמם בטו', ואם היה רצון הבורא שיחגגו כל עם ישראל פורים ביום אחד, לא היה נמנע מאת ה' שגם בשושן יספיקו ביג' לסיים את הריגת כל שונאיהם והיו נחים מהמלחמה וחוגגים ביד', ומכך שיצא שעם ישראל חגג חלק ביד' וחלק בטו', הבינו מרדכי וסייעתו שהקב"ה רוצה שיהיו שני ימי פורים חלוקים לפי מקומות.

ולא יכלו לקבוע שהקרובים לשושן יחגגו ביד' ואילו הרחוקים יחגגו בטו', כי אם כן בשושן יחגגו גם ביד' למרות ששם ביד' עדיין היו בצום ומלחמה בזמן נס פורים, ולכן קבעו את היום השני של פורים למקומות החשובים כמו שושן הבירה, ששם היה עיקר המלכות והשלטון באותה תקופה, וגם שם נוצר הנס, ודימו לו את המקומות החשובים שהיו בעבר בארץ ישראל – ערים המוקפות חומה מימות יהושע בן נון, כי ידעו שיבנו אותם מחדש עולי בבל.

ואכן מפני חשיבות ארץ ישראל שעיקר הנס אכן היה לתושביה, לכן הקב"ה גלגל שבשושן ילחמו עוד יום ביד' יום בו חגגו שאר המקומות, כי כך יקבע טו' כחג מיוחד לערים החשובים של ארץ ישראל וכאמור.

אשר הניא: טמן בלבו מחשבות ערומיו

ולכן חובה עלינו לקיים "ונהפוך" הוא "אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם" שחובה עלינו להתהפך ולשלוט ביצר הרע, ולחסום אותו ולהשמידו.

והדרך להתחזק זה על ידי "נקלה היהודים להיקהל ולעמוד על נפשם" – ביחד להתחזק, איש לרעהו יעזרו לאחיו יאמר חזק, טובים השנים מן האחד והחוט המשולש לא מהרה ינתק. **ובעזרת** ה' נארגן חברות להתקדשות וליראת שמים ועבודת ה' בטהרה, ונעזור ונמשיך לעזור לעצמנו ולאחרים להתחזק יחד ולהתקדש אמן ואמן.

תליית עשרת בני המן

של נבלה, ועוד אמה בין גופה לגופה, ועוד אמה ריק למעלה שהעוף לא יאכל את ראשו ועוד כמה אמות שהעץ יהיה תקוע חזק באדמה.

ובעצם זרש הציע להמן לתלות את מרדכי על עץ 50 אמה, והמן בא והציע הצעה זו לאחשוורוש, ובעצם זה היה פרויקט לא פשוט להשיג קרש ארוך כל כך, ואכן יש מדרשים שהביא זאת מתיבת נח שהיה ממרחק עצום – הרי האררט, ולעלות לשם זו משימה שעד היום לא מצליחים להגיע לשם, כי זה הר מושלג והתיבה קבורה בשלג, ואולי בודדים בהיסטוריה הצליחו לעלות לשם.

יותר סכנה בכל זאת יהיו חומות בערי ישראל, ושערי העיר יהיו פתוחים כל היום וכל הלילה כי כל הזמן יבואו גויים לתת מתנות לה' ולעם ישראל כפי שמופיע בנביא ישעיה ס' יא'.

ולכן החזירו העניין לימי יהושע, שחלקו בין המוקפים חומה מימות יהושע בן נון לשאינן מוקפים חומה. ואכן אמרו בירושלמי "חלקו כבוד לא"י כי היתה חרבה באותן הימים ותלו אותו בימי יהושע בן נון"

ומוסיף הרמב"ן שאע"פ שלשאר הדברים קדושה ראשונה קדשה לשעתה ולא קדשה לעתיד לבוא, לענין מגילה לדברי כולם כל שהיו מוקפים בימי יהושע בן נון קורין בטו', מתוך כבוד שנהגו בארץ ישראל,

אומנם הרמב"ן בהמשך דבריו לכאורה **סותר את הראשונות**, כי בא בטענה נוספת שיתכן ובפשטות בחוץ לארץ לדוגמא העיר שושן, לא היה תועלת והגנה בחומות העיר ליהודים הגרים בערים הללו המוקפות חומה, כי הגויים והצוררים גרו גם בין חומות העיר.

ואם כן בכל העולם היו אמורים לקבוע רק ביד', כי לא ידוע על עיר מוקפת חומה שהייתה כולה יהודים בחוץ לארץ, וכאמור בארץ ישראל עדיין כל החומות עדיין היו בחורבנם, וממילא כולם היו בסכנה חמורה גם אלו שבתוך הערים הבצורות.

אבל בכל זאת כיון שעיקר הנס היה בארץ ישראל, ובארץ ישראל נקבע לפי טו' מחמת חשיבות ארץ ישראל וכאמור, לכן תקנו בכל העולם שיעשו בערים הבצורות מימות יהושע כדרך שנהגו בארץ ישראל.

ולפי דבריו האחרונים בעצם נופלים הדיוקים שדייק תחילה מהפסוקים שלא כל עם ישראל חגגו מעצמם את חג הפורים, ורק אח"כ מרדכי תקן את חג פורים לכל עם ישראל בלי יוצא מהכלל.

ואולי לפי דבריו האחרונים צריך לפרש שתחילה חגגו רק היהודים שהיו קרובים לשושן שפתחו יותר מהשפעת המן וגזירתו, אומנם הרחוקים פחות חששו ולכן הרחוקים לא חגגו, ובסוף תיקן מרדכי שגם הרחוקים כדוגמת בני ארץ

לאחר קריאת המגילה – לנוהגים לומר אשר הניא, קפצו מולים המילים הללו: **טמן בלבו מחשבות ערומיו. ויתמכר לעשות רעה: ידו שלח בקדושי קל. כספו נתן להכרית זכרם:**

ונראה, שהיצר הרע שהוא **כעמלק**, וכן **המן** שיצא והמשיך דרך עמלק - **טמן בלבו מחשבות רעות וטמאות**, וגורם לנו להתמכר לעשות רעה – עבירות, **וגורם לנו לחטוא בשליחת יד לקדושי קל לפגום רח"ל באות ברית קודש**, ומדהים שאדם עוד משלם לרכישת אינטרנט ומכשירים הגורמים לו להכרית זרעו בהוצאת ש"ל רח"ל.

לאחר היום הראשון – יג' בו הרגו היהודים את שונאיהם ביקשה המלכה אסתר רשות מהמלך להרוג עוד יום את שונאיהם המרוכזים בעיר הבירה שושן, וגם לתלות את עשרת בני המן, וכפי משמעות הפסוקים לכאורה תלו את בני המן בתחילת יום יד' ורק לאחר מכן נקמו באויביהם.

וקצת צריך ביאור למה כה היה חשוב לעם ישראל לתלות את בני המן, כביכול שקול היה כמו הריגת 300 שונאים?!

ויתכן לפרש שהנה במדרשים כתוב שהעץ 50 אמה היה בדיוק לתלות עליו את המן ועשרת בניו, 3 אמות כל גופה

טהר לבנו – פורים

ואם עד עכשיו הגויים התגיירו מפחד היהודים, מעשה זה גרם לכולם להכיר בניסי ה' והשגחתו הנפלאה לבני ישראל.

ולכן אפילו הגויים קבלו עול מלכות שמים מאהבה ולא רק מפחד, וכל שכן היהודים קיימו וקבלו מאהבה ומתוך שמחה, את ימי הפורים וכל מצוות ה' - קבלת התורה בשמחה.

חייב איניש לבסומא

והתרפא?? **ונראה** שהיות ועוזיהו שהיה מצורע עליו היה החובה להשפיל את עצמו כתולעת וכאזוב, אם כן ממילא הוא אינו ראוי לשמש כמלך בעם ישראל, שהרי על מלך יש ציווי "שם תשים עליך מלך" ודורשת הגמרא - שתהיה אימתו עליך, ואיך תהיה אימתו על אחרים כאשר הוא שפל ומושפל כתולעת וכאזוב.

לכן העדיף עוזיהו הצדיק לחיות בצרעתו עד סוף ימיו ולמות מתוך צרעת שכך כל יהודי בבואו לבית קברות יראה את הבית המודד ויזכור שכאן מתבודד בעונשו מלך שחטא בהתנשאות ובשימוש אסור בכהונה, ועצם נוכחותו שם חיזקה את עם ישראל במוסר השכל בחטא ועונשו, ובתשובה עצומה מתוך קבלת ייסורים מתוך רצון עצמי ובאהבה בכדי לתקן את החטא.

זוכה עוזיהו הצדיק, שמצרעתו נלמד לושת, שיתכן שושתו לקתה בצרעת דווקא מכוח הצרעת של עוזיהו הצדיק, מכוח זה שחזר בתשובה ונשאר בצרעתו ובסבל ובהשפלה עצומה אך ורק בכדי לחזק יהודים כל שארית חייו, כוח תשובה זה גרם לצרעת ושתו ולמפלתה ולכל נס פורים כפי שהתגלגל בהשגחת הבורא יתברך.

ואם הסיבה להשתכרות בפורים נובעת מצרעת הצדיק עוזיהו, ומכוח התשובה העצום של המלך הנביא עוזיהו, בוודאי חייבים אנו לזכור את דברי המאירי שלא להשתכר ולהפחית עצמנו מתוך השמחה,

שלא נצטוינו על שמחה של הוללות ושל שטות, אלא בשמחה של תענוג שנגיע מתוכה לאהבת השם והודאה על הנסים שעשה לנו.

ואבד חמש מאות איש

אלא שהיהודים עשו מספר יעד להבדיל כמו שעושים במציינג שקבעו ליעד מספר עגול מספר ששערו עד כמה המלך אחשוורוש יוכל לסבול, ואת השונאים הכי גרועים שנכנס במספר זה הרגו היהודים.

משנה למלך ורצוי לרוב אחיו

להצלת העם היהודי, בכל זאת הגויים הבחינו שהוא רצוי לרוב אחיו, שפרשו ממנו מקצת סנהדרין בגלל תפקידו, ויתכן כי הגויים בודקים כל הזמן את מצבם הרוחני של היהודים ואת השפעת הגויים על הרוחניות של היהודים.

נתן המלך אחשוורוש לאסתר המלכה את בית המן - ותשם אסתר את מרדכי על בית המן

מסרה את הבית של המן למרדכי, כי מרדכי כביכול שווה הוא לדרגת המן בגדלותו קודם נפילתו, ששניהם חשובים אבל אינם ממשפחת המלך, ולכן מתאים מחמת כבוד המלך וחשיבותו שארמון זה יעבור למרדכי והיא תתקרב עוד יותר לבית המלך.

ואכן אסתר נתנה למרדכי את בית המן רק לאחר שאחשוורוש נתן את הטבעת של המן למרדכי היהודי, שראתה שאחשוורוש מחשיב את מרדכי תחת המן.

וכמוכן זה היה פלא עצום לכולם מה פתאום המן טורח עד כדי כך לתלות את מרדכי על עץ כה גבוה כה מיוחד, ואת זה רצתה אסתר לנצל ולהוכיח שהכל היה מיד ה'.

כי ברגע שתלו גם את עשרת בני המן שעץ זה כביכול היה מתאים בדיוק לכל בני המן ובראשם המן, כך הבינו כולם היהודים והגויים שיד ה' הייתה בדבר שהמן יכין לעצמו ולבניו את הקבר.

הכל התחיל במה שושתו המלכה פגעה באחשוורוש ואמרה לו שאביה המלך בלשאצר היה שותה אלף כוסות ולא היה משתכר, ואילו אתה אחשוורוש קצת שתית וכבר השתכרת?? ולפיכך כעס עליה והמיתה והומלכה אסתר תחתה, ומזה התגלגל הנס, ותלמידי המצוין דוד ישראלי ני"ו מכותה ה' ת"ת תורת אמת בני ברק האיר את עיני שטעם דומה לזה אכן מופיע באבודרהם ה' פורים, שמצוות המשתה הוא בגלל משתה שבעת ימים שעשה אחשוורוש ע"י שם.

ובסיבת הדבר שהמלכה ושתי מיאנה לבוא בדבר המלך, אומרת הגמרא במגילה יב' אומרת שהמלך ביקש מושתו לבוא בפריצות להראות העמים את יופיה, והיא סרבה, למרות ששניהם אהבו לעשות עבירות, אבל היות ופרח בה צרעת בכל גופה לכן היא סרבה לבוא כצווי המלך.

וכתב רש"י מלמד שפרחה בה צרעת - שידועים זאת מהירושלמי שדרשו "מאשר נגזר עליה" וכתב "וישב בית החפשית מצורע כי נגזר מבית ה'" (דברי הימים ב' כו), מה להלן צרעת אף כאן צרעת,

ובפרשת מצורע כתבתי בעניין, המלך עוזיהו הנביא הצדיק התנשא בכהונה לא לו, ולכן קיבל צרעת במצחו, והוא עבר לגור בבית מבודד בבית קברות עד סוף חייו, ובעצם הוא היה יכול לעבור לגור בעיר שאינה מוקפת חומה ששם מותר למצורע לגור, ולמה בכל זאת התבודד ועוד בבית קברות?? **אלא נראה** שזה היה כי רצה לתקן את חטאו ולהתיישר על עוונו שבכך תהיה לו כפרה ומחילת עוון.

ונשאלת השאלה, אם כן מדוע לא זכה עוזיהו הצדיק לתקן ולהתרפאות מחטאו ולחזור לביתו בריא ושלם?? הרי קיבל עליו ייסורים מרצון בכדי לתקן מדוע לא תוקן

"ובשושן הבירה הרגו היהודים ואבד חמש מאות איש", קצת נפלאתי וכי היה מספר עגול מדויק של 500 שונאים בשושן הבירה, מספר מדויק לא פחות ולא יותר?? ויתכן שאכן יש הרבה יותר שונאים ליהודים מ-500 בני אדם.

ורצוי לרוב אחיו מי אמר פסוק זה? יתכן שכך היה כתוב בספר דברי הימים למלכי פרס ומדי, ולכן רק שם כתוב משנה למלך, דרך גאווה כביכול, ואם כן מדהים שאפילו הגויים הבחינו שלמרות גדלותו הרוחנית ולמרות שפעל

פלא עצום, איך אסתר נתנה את בית המן למרדכי, הרי בית זה קיבלה כמתנת המלך לה?? וחוצפה היא להעביר מתנת המלך לידי אחר, שזה כזלזול עצום בנותן המתנה בפרט כשמדובר במתנת מלך??

אבל יתכן שהיא טענה שרצונה להיות קרובה יותר למלך שלכך היא ויתרה על ארמונו ועברה להתגורר בארמונו של המלך, ואדרבא היא מחשיבה את עצמה כחלק בלתי נפרד מהמלך ולא כאיש זר שלא ממשפחת המלוכה, ולכן היא

טהר לבנו – פורים

ייצא מזה טוב שכך לא השיבו את הספרים ספרי המן שכתב להשמיד את היהודים, אלא נתנו רשות ליהודים להרוג את שונאיהם, כאשר מתוכן היו עשרת בני המן שהיו מכותבי השנאה על בית המקדש. **ובפשטות** היא רק נתנה למרדכי להיות אחראי על ביתה שקיבלה מתנה מאת המלך, אבל זה קצת מוזר שתינת למשנה למלך שיהיה אחראי על ביתה, וכי משנה למלך הוא אב בית?!

ויכו היהודים בכל איביהם ויעשו בשונאיהם כרצונם

והיות והיהודים ראו מה שמחה עושה, שבכוח השמחה הם ניצחו את שונאיהם כי רוב הגויים פחדו מלהילחם ביהודים למרות רשות המלך במכתבו הראשון שלא התבטל, לכן למדו היהודים שחשוב לקבל את התורה ולקיים את מצוות התורה מתוך שמחה, שיהיה צהלה על פני יהודי בעת לימוד התורה וקיום המצוות.

ואולי שמחת היהודים הלוא מובנת גרמה לגויים אולי לחשוב שהיות והמלך כל כך אוהב את היהודים ואת מרדכי בראשם משנהו – אז אולי מה שהמלך לא ביטל את המכתב הראשון בו התיר להרוג את כל היהודים, זה רק בכדי לראות ולגלות מי הם הנאמנים לו בין העמים שמבינים שהמלך אוהב את היהודים ואיכפת לו שהיהודים לא יפגעו ורק כתב המלך אין להשיב, לבין אלו שיודעים שהמלך רוצה בטובת היהודים אלא הם כנבל ברשות התורה שמנצלים את המכתב הראשון של המלך, וזה שימוש לרעה נגד רצונו האמיתי של המלך.

ואנשים כאלו יסומנו על ידי המלך כשונאים וכמורדים במלך ומיד בעת הקרב והמלחמה עם היהודים חיילי המלך ינקמו בהם או תכף אחר המלחמה, ולכן היהודים שמחים שידעו שיש למלך תוכנית טובה עוברת למרות 2 הכתבים הסותרים.

ואכן אם השמחה של היהודים השפיעה על רוב הגויים שלא ילחמו באישור המלך להשמיד את היהודים, שזה משאת נפשו של גוי מצוי, מכוח ההלכה שעשו שונא ליעקב, ומסיני ירדה שנה לעם ישראל, כל שכן שהשמחה של היהודים בלימוד התורה ובקיום מצוותיה תשפיע שפע קודש ועוצמה לכלל עם ישראל הקרובים והרחוקים ילדים ונערים, שתורה מתוקה מדבש היא, ומצוותיה מענגים את הנפש בעולם הזה והקרן קיימת לעולם הבא.

וכך בני הבית ידעו שחיי תורה, הם חיים של שמחה ואושר, ככתוב **"וחי בהם"** ולא שימות בהם, דהיינו לא חלילה חיי סבל וחנק, וככה הם בני הדור הצעיר, יחשקו בשמחת החיים של אביהם וגם הם ימשיכו בשמחה את דרך התורה והמצוות.

וידידי הצדיק רבי שמשון נקש זצ"ל חידש שהבקשה לבטל אגרת ראשונה הכוונה לבטל את הגלות, אבל המלך לא הסכים ולפחות יש אגרת 2 שהגויים בגלות לא ישמידו את כל ישראל ושבסוף התהליך נשמח באחדות מושלמת.

משתה אחשוורוש – מה עם מוזיקה???

לשוכרה לרוב לשריו ועבדיו 180 יום, בכדי שיכנס יין ויצא סוד, ומתוך השכרות וגודל הלגימה יתגלה דעת כל אחד ביחס למלך, ולכן לא היה מוזיקה בכדי שמרגליו יוכלו לשמוע היטב את שיח האורחים.

ולאחר שגילה שכל שריו ועבדיו נאמנים לו, עשה משתה שבעת ימים בהם בדק את כל תושבי שושן מעגל חיזוני הסמוך לו, לגלות האם מתוכם יש בוגדים, (כרצון איש ואיש מרדכי והמן) ולכן קרה גם ליהודים ומצד אחד נתן להם אוכל כשר ויין כשר שיבואו לסעודתו, ומצד שני כשהיו שיכורים נתן להם עקיצות וציערם על ידי שהשתמש

ואחשוורוש משתמש בזה כשטען שמכתב המלך אין להשיב, טען הנה את בית המן נתתי לאסתר, וכי לא ידע שהיא נתנה זאת למרדכי?!

אלא כוונתו שלכאורה זה חוצפה להעביר מתנת המלך לאחר, **ומכך** שלא כעסתי זה יוכיח שהיא קרובה לי מאוד ודעתה כדעתי, ורצוני שאתה - מרדכי תהיה קרוב למלוכה לטובת המלוכה וכרצון אסתר.

בלילה בעת קריאת המגילה הילדים כדרכם הכו בהתלהבות בעת שמיעת המן, ואף האריכו יותר מהצפוי, אבל כפי שכתבתי בעבר במקום להתעצבן על העיכוב כי הבטן לוחשת רעבה אני מהצום, אמרתי זה הזמן להתעמק במגילה, ואכן השנה התחדש לי חידוש נפלא ביותר.

כי הנה אסתר ביקשה מהמלך לבטל ולהשיב את הספרים שכתוב בהם רע על היהודים, ובעצם היא עדיפה שיהיה שקט בלי נקמות ובלי הריגות כלל, אבל המלך לא הסכים כי טען שאי אפשר לבטל ולהשיב את המכתבים הראשונים של המלך, אלא לכתוב מכתבים חדשים שמותר ליהודים להרוג את שונאיהם.

ולכאורה רוב העולם שונאים את היהודים, ולכאורה אם המלך לא ביטל את המכתב הראשון, אם כן היה כאן 2 מכתבים שסותרים אחד את השני, ולכאורה גם לשונאי ישראל נשאר ההיתר להרוג את כל היהודים, ואילו במכתב השני הותר ליהודים להרוג את שונאיהם, ולפי זה הייתה אמורה להיות מלחמת כוחות באישור המלך, ובפשטות הצד הגדול אמור לנצח.

ולפי זה לא מובן מה מקום לשמחה היה ליהודים כשיצא והגיע המכתב השני של המלך, הרי היהודים הם ככבשה בין 70 זאבים, ורוב הגויים שהם שונאי ישראל היו מתנפלים על קומץ יהודים ולא היה זיכוי ליהודים לנצח בדרך הטבע, ולשמחה זו מה זו עושה, מה גרם ליהודים לשמוח? ומה גרם ליהודים לנצח?!

ונראה, שאכן בדרך הטבע אמורים כל הגויים לנצח את עם ישראל, אבל ברגע שהיהודים ראו את ישועת ה' שנתהפך לב המלך לטובת היהודים, והמן גוזר הגזרה נפל מאיגרא רמה לבירא עמיקתא, ואת מקומו של צורר היהודים קיבל מרדכי הצדיק, זה נתן ליהודים ביטחון עצום בבורא עולם שיעזור להם להנקם מכל אויביהם והיו בטוחים שינצחו בעזרת ה' הטובה עליהם כפי שכבר הגדיל לעשות.

ולכן היהודים שמחו מאוד והיו מאושרים וצהלתם על פניהם, וכאשר ראו הגויים את צהלת היהודים ושמחתם הגדולה נפל פחד היהודים עליהם, ורוב רובו של עמי הארץ פחדו מהיהודים ואפילו התייהדו, כי שמחת היהודים הבהילה אותם וגרם להם להתחנף ליהודים ולגדלם ולכבדם ובוודאי לא להילחם בהם.

למה לא כתוב שהיה מוזיקה בכל מסיבות שעשה אחשוורוש, הרי כתוב פירוט מלא על המשתה ולא כתוב מילה על תזמורת, **ואם** תאמר שאי אפשר לרצות במוזיקה אחת את כולם, הרי זה היה בארמון גדול ובחצר המלך והיו יכולים לעשות כמה אולמות ופינות שבכל אחד מהם מוזיקה המתאימה לאותו אורח וסועד, **ולמה** לפי הנראה לא היה מוזיקה בסעודות אחשוורוש?!

וייתכן, שאחשוורוש לאחר 3 שנים שמלך רצה לבדוק האם יש הרוצים להורגו, ולכן עשה קודם סעודה של אוכל ויין

טהר לבנו – פורים

שאינם בוגדים בו למרות צערם על שימוש בכלי הקודש, ואכן אפילו המן שדיבר לשון הרע על היהודים לא אמר למלך שהיהודים חפצים להורגו כי השתמש בכלי הקודש.

וטענו למרדכי שהם עוד חיזקו את אהבת המלך להם ולא גרמו נזק לעם ישראל כטענת מרדכי אלא ההיפך המוחלט, אבל הם טעו ורק לטווח הארוך הם נוכחו לראות שטעו וגרמו לעצמם נזק וגזירה רעה ונוראה.

אם מזרע היהודים

אלא הכוונה שכמו שאברהם אבינו מוציא מהגיהינום כל מי שיש לו ברית, ובעצם כל יהודי עבר ברית, אלא הכוונה לשומר על בריתו ונשאר קדוש, אז אמרו לו אם מרדכי יהודי אמיתי – צדיק וירא שמים, אזי מזלו יגבר עליך.

אחשוורוש מתי היה פחות פופולארי??

התשובה שאמרו לו, הרי מרדכי היהודי המשנה שלך, הציל את עמו ממות, ודורש טוב הוא לעמו, וגדול הוא ליהודים ולמרות הכל הוא רצוי רק לרוב אחיו ולא לכולם, אז גם אתה המלך תירגע אתה עושה טוב לעמך, וזה טבעי שלמרות הכל, לא כולם ממש מרוצים, וזה בסדר.

ברכת שהחיינו בפורים

ושהחיינו מברכים על החיות של הקדושה שמקבלים מהמצווה ולכן ביא' אין התעוררות קדושה ואין שהחיינו.

ועי' עוד במנחת חינוך מצווה שא' את ז' **שפורים** למרות שהוא **מדברי קבלה**, שהם **כדברי תורה**, מ"מ לא עושים 2 ימים, והסיבה, 1. **בט"ז מהמרדכי** כי כתוב **"ולא יעבור"**. 2. ולדעת הט"ז כי **יצא כשקרא ביי"ד, שכל החודש כשר בשוגג לקריאת המגילה**. ודומה לזמני הצומות, שבכל הצומות שמדברי קבלה נקבע להם איזה חודש אבל לא יום מסויים בחודש, אפילו תשעה באב כל החודש נקבע כמתאים לצום.

ולכן טען רבן יוחנן שמן הראוי לקבוע את י' באב לצום במקום תשעה באב, ורק חכמים קבעו איזה יום בחודש מתאים ביותר, ולכן קבעו צום יז' בתמוז כי אז נבקעה העיר בבית שני, למרות שבבית ראשון נבקעה העיר בטי' בתמוז ועי' עוד שם.

ויישר כוח עצום מכל הלב לרבי ישראל רפאל פלדמן הצדיק הזקוק לשידוך למרות שיתוקו כי צעיר הוא לימים ורצונו העז להקים בית יהודי בישראל ואשרי מי שיעזור לצדיק זה במילוי בקשתו הטהורה.

כל העם משתחוים להמן שעשה עצמו אלוה – עבודה זרה!!

ותמוה קושית הרמב"ן, שהרי **באנסו להנאת עצמו** - אין **חילול ה'** וכפירה כי **ידוע** דהוא **מחמת אונס**, אבל **בחלה** ולוקח **עצי אשירה**, **להסוברים** שדווקא שאמר לו **שיביא מעצי האשירה**, הרי למרות שזה **להנאתו** עדיין יש **חילול ה'** עצום, שיטעו **שיש כוח רפואה בע"ז**, אומנם **לרז"ה** הטעם שאין **מתרפאים** בעצי **אשירה** כי **היהודי עצמו נהנה מאביזריהו דעבודה זרה**, ויש **לאו "לא ידבק"** מובן קושית הרמב"ן. **ויתכן כשהיהודי נהנה חמור יותר** מהנאת הגוי.

עוד אפשרות מביא המנחת חינוך ששייך **בעבודה זרה להנאתו** כדברי הרמב"ן כמו **המן** שכוונתו היה **להנאת עצמו**, כי **המן דרש כבוד לעצמו**.

ולפי זה מתורץ שלא נזקף עבירה לעם ישראל מה שהם השתחוו להמן, כי זה היה מצב של אונס ולמרות שזה עבירה חמורה של עבודה זרה, בכל זאת מותר היה לעבור

בכלי המקדש, וזאת במגמה לראות האם יתקוממו וידברו על הריגתו בגלל חוצפתו וזלזולו בכלי בית המקדש, אבל היהודים עמדו בניסיון ולא פתחו פיהם ולא זלזלו במלך, ולא אמרו אפילו בדיחות להרוג את המלך.

וכשמרדכי הצדיק צעק עליהם במשך כל התקופה שאסור להשתתף בסעודת אחשוורוש, טענו לעומתו שהוא טועה, כי אדרבא הם בהבלגתם הוכיחו למלך את נאמנותם

אחי היקר ר' ישראל ריינר שליט"א, הקשה מה הכוונה **"אם מזרע היהודים מרדכי נפול תיפול לפניו"**, הרי משפחת המן וזרש ידעו שמרדכי יהודי, והמן במפורש אמר זאת קודם מספר פעמים?!

התשובה בסוף המגילה כאשר אחשוורוש הטיל מיסים, אזי כתוב שמו חסר בלי וואו, ככתוב: **וישם המלך אחרש מס על הארץ ואיי הים: אז הוא היה פחות פופולארי.**

בקיצור ירדו לו מנדטים בגלל הטלת המיסים, ובכל זאת איך הצליחו להרגיע אותו?!

הגאון הצדיק הצעיר והמשותק רבי ישראל פלדמן הקדוש שהוא יחיד בדורו כי מקבל יסוריו באהבה מגיל צעיר מאוד למרות שהוא עילוי עצום הוא חנוק במצב קשה בגוף משותק ומיוסר, האיר את עיניו.

שהנה נפסק בהלכה שהמפרש בים והיוצא בשיירא ואינו מוצא מגילה להוליד עמו יקראנה ביי"ג או ביי"ב או ביי"א בלא ברכה, ושאל מה הדין אם ברכת שהחיינו, האם זה תלוי בזמן ועדיין לא הגיע הזמן הנכון, או אולי כיוון שעבר שנה ובדיעבד זה מתחבר למצוות פורים שהרי לא תיקנו בדיעבד לקרוא מגילה קודם יא' גם במצב של אונס?!

אך נראה שהיות ולמעשה נפסק בהלכה, שלא מברכים על קריאת המגילה ביא' גם במצב שתיקנו לאומרו מחמת האונס, למרות שבשבת מצאנו שאפשר לברך מקדש השבת כשמתפלל ערבית מוקדמת קודם השקיעה וכן מדליקים ומברכים על נר חנוכה בהדלקה שמדליקים ביום שישי קודם השקיעה עבור הלילה, והדלקה עושה מצווה.

אם כן זה מוכיח שלמרות שתקנו לקרוא מגילה מיא', בכל זאת אין את הקדושה המשפיעה על כלל ישראל ביא' אלא רק החל מידי' וטו' בלבד.

מונא במגילה שכולם היו כורעים ומשתחוים להמן מלבד מרדכי היהודי היחיד שלא כרע ולא השתחוה, ומשמע שגם היהודים כולם כן השתחוו להמן, ונשאלת השלה מדוע נזקף לחובתם של היהודים שבאותו דור רק מה שאכלו ונהנו מסעודת אותו רשע – אחשוורוש, ולא מה שהשתחוו לעבודה זרה שהיא עבירה חמורה יותר, והיא מג' עבירות חמורות שעליהם נפסק שיהרג ואל יעבור?!

והנה במנחת חינוך רצו' יד' **שלוז"ה** אפי' בג' עבירות במתכוין להנאתו – הגוי שאנסו לחטוא ואם לא יהרגו, אזי היהודי יעבור את העבירה ולא ימות, אומנם כתב **שבע"ז לא שייך להנאת הגוי**, ולכן בע"ז **בכל עניין יהרג**.

אומנם מקשה הרמב"ן שגם בעבודה זרה שייך להנאתו כגון **להתרפאות בעצי אשירה** ובכ"ז אע"פ שהיא להנאתו **אסור??**

טהר לבנו – פורים

אולי אפילו היהודים העירו וכעסו על מרדכי מדוע אינו משתחווה להמן, הרי זה מצב של אנוס וזה מותר כשהגוי מתכוון להנאת עצמו.

ולא למות, כי המן אנס לעבודה זרה לא להמריד את היהודי נגד הקב"ה, אלא כוונתו הייתה להנאת עצמו של המן שגאוותו תרקע לשחקים!!

ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם – בזכות מה ומי?

אשר החלות לנפול לפניו לא תוכל לו כי נפול תיפול לפניו, ואם כן מרדכי שידע כלל זה, היה עליו מיד לעשות מסיבת הודיה לה' ברוב עם להודיע שהתחיל הנס של ונהפוך הוא ומעכשיו תתחיל נפילת המן ותעלה קרן ישראל.

אבל מרדכי לא הגיס לבו, הוא הבין שיש במסיבת הודיה זו שמץ של גאווה, ולכן מיד הבין שזה עצת היצר המולבש במלבוש של מצווה, ולכן מיד שב לשקו ולתעניתו ולתפילתו בלי לפרסם הנס, אלא ציפה שהדברים יתגלו מעצמם בהמשך ולא על ידו,

ובכוח חניקת הגאווה והכנעתו הגמורה לה' בתפילה מעומק הלב, זכה שהתקיים הנהפוך הוא בשלימות, וזכה שהשמחה של נהפוך הוא נקבעה לדורות.

הגזירה התפרצה בגלל מרדכי לטובת עם ישראל

אבל היות והיא התחילה בגלל מרדכי שנלחם למסור נפש לקיים בשלימות מצוות ה', וגם מחה כעוברי עבירה שאכלו מסעודת המלך למרות שחשבו אותו למשוגע שמגזים ומחמיר נגד שכל הישר, בגלל זה הגזירה.

כי על צדיק מושלם כמו מרדכי לא היה יכול לחול גזירה רעה על עם ישראל בגללו, וממילא הייתה הגזירה חייבת להתבטל, אבל עם ישראל היו זקוקים לחיזוק של פחד מהמן ותשובה וצום של 3 ימים, ותפילות של מרדכי היהודי, שהוכיח את צדקותו כדברי המדרש בסוף העלון,

שגם כאשר התהפך הגלגל, ומרדכי רכב על סוס המלך והמן שירת אותו כעבד, למרות שזה מסמן תחילת מהפך כדברי זרש, בכל זאת מרדכי לא התגאה וחזר להתפלל בדביקות, זה הוכיח שהוא צדיק מושלם שלכן המהפך לטובה חייב לבוא.

רוב בניו וקנייניו על העץ תלית – מתוך מעוז צור/חנוכה

ונראה, כדברי הצדיק הרב ישראל פלדמן שליט"א, שה' 10 הבנים של המן שנתלו, הם היו שווים לרוב בניו, שהם היו שווים להמן יותר מכל עשרות או מאות בניו, כי עשרה בנים אלו קנו ממנו את החינוך לשנאת יהודים ולרשעות הרבה יותר משאר בניו, שלכן שאר בניו לא נתלו עמו, ורב בניו אלו היו גאוות המן, שמצד אחד היו לו הרבה בנים (ממזרים), אבל עיקר גאוותו היה ב10 הבנים שהתחנכו להיות כהמן ממש בכל עוצמת הרשעות שבו.

וזה מזכיר את יהושע שנלחם בעמלק וכתוב **"ויחלוש יהושע את עמלק לפי חרב"**, שיהושע הרג את כל הגיבורים והשאיר רק את החלשים, וראו מהחלשים מה יצא המן, ומהחלשים בשנאה שנותרו מבני המן יצאו הנאצים הארורים ימ"ש, ואם היו נשארים הגיבורים אוי לנו ואוי לבנינו מה היה נשאר מעם ישראל רח"ל, ותודה לבורא יתברך שהרג את החזקים שבהם והצילנו מידם.

במדרש רבה שמות לח' ד' מביא את הפסוק (אסתר ו) **"ויקח המן את הלבוש ואת הסוס"**, ומבאר המדרש שמרדכי זכה בגדולה זו, כי היה מתפלל כל הזמן, שנאמר (שם ד) **"ומרדכי ידע את כל אשר נעשה"**, שלמרות שראה עצמו בגדולה לא הגיס לבו ולא הפסיק מן התפלה אלא **"וישב מרדכי"** כשם שהיה מתחלה, ולכן התקיים הפסוק (דברים ט) **"ונתן ה' אלקיך את כל האלות האלה"** לא עליך אלא **"על אויביך ועל שונאיך אשר רדפוך"**, ואתה למרות זאת אל תפסיק מהתפילה, ככתוב **"ואתה תשוב ושמעת בקול ה'"**. וכך עשה מרדכי שנאמר (אסתר ז) **"וישב מרדכי אל שער המלך"** שחזר לשקו ולתעניתו.

ומסתתר כאן רעיון נפלא, שהרי רזו הבינה מצוין את המצב שהתהפך ואמרה להמן שאם מזרע היהודים מרדכי

חשוב לציין, שלמרות כל הבדיקות שעשה אחשוורוש שיצאו לטובתו שאין מבקשי רעתו בכל שריו ועבדיו ותושבי שושן וגם לא מהיהודים, (שלכן לא היה מוזיקה בסעודות המלך) בכל זאת פתאום עבדיו בגתן ותרש החליטו להורגו, וזה לימד את מרדכי שלמרות שהכל נראה ברור חד משמע, בכל זאת הכל יכול להתהפך ברגע, ולא להתייאש לעולם!!!

כמו כן, דווקא בגלל שמרדכי לא השתחווה שמוזה נפגע וקצף המן, ובגלל זה נראה שהמן ביקש להשמיד את כל היהודים, שלא נחשוב לרגע שלולי זאת המן לא היה מבקש להשמיד את היהודים, כי השנאה הייתה בו בשורשים, רק זה הייתה שעת כושר עבורו או קקש ששבר את גב הגמל.

ורק טוב יצא מכך שכביכול כל הגזירה התחילה בגלל מרדכי, שאם הייתה הגזירה בגלל כלל ישראל, הרי הם לא היו מושלמים בצדקותם וח"ו הגזירה הייתה אמורה לחול עליהם ולא להתבטל.

הגאון הצדיק הבחור המשותק ישראל פלדמן שליט"א, שאל מה הכוונה שתלו את קנייני המן על העץ? ותיירץ בגאונותו שהכוונה שבניו שנתלו שהיו ממשיכי דרכו ברשעות זה נחשב לקנייניו שנתלו, כדוגמת תולדות צדיקים לא חייב להיות ילדים ממש, אלא מצוות ומעשים טובים שעשו בחייהם או תלמידיהם, כך גם קנייני המן זה דרכו הרעה שהשריש בילדיו שנתלו עמו, ולא הכוונה לחפצים שקנה בחייו שנתלו עמו, והדברים מאירים ונחמדים מפז.

אומנם התבוננתי מדוע כתוב רוב בניו, והרי 10 בנים זה לא רוב?? שהרי **בגמרא מגילה טו'** על הפסוק **"ויספר להם המן את כבוד עשרו ורב בניו"** דנה הגמרא וכמה רוב בניו? אמר רב 30, עשרה מתו ועשרה נתלו ועשרה מחזרין על הפתחים, ורבנן אמרו אותן שמחזרים על הפתחים 70 היו, ורמי בר אבא אמר 208 היו, שנאמר **"ורב בניו"** ורוב חסר בלי וואו בגימטריא 208??

פורים משולש

בעולם מתאחד לקרוא באותה יום את המגילה, שזה המצווה היחידה בפורים שמברכים עליה ברכות, משמע שהיא המצווה העיקרית.

פורים משולש בירושלים כנגד אברהם יצחק ויעקב שכתרו ברית עם ירושלים עיר הקודש, ובכל זאת גם בירושלים קוראים את מגילה ביום יד' שאז כל יהודים

טהר לבנו – פורים

אברהם, וזה לשון רש"י: יכול יהיו חותמין בכולן, ת"ל והיה ברכה בך אברהם (חותמין) ולא בהם, דהיינו סיוס הברכה הוא ברוך אתה ה' מגן אברהם.

זזה מזכיר את מה שכתב רש"י בתחילת פרשת לך לך, שלמרות שבברכה הראשונה בשמונה עשר, מגן אבות, מזכירים את זכות שלושת האבות, בכל זאת העיקר זה

אז נזכור שבשנה מיוחדת זו, יש לנו כוח האחדות, וגם זכות האבות הקדושים, ונזכה לשמחה אמיתית שתעזור לנו כל השנה.

פורים עם דגש או בלי

בתחילתה, ואולי זה בא לרמז שאנחנו יהודים לא נשים דגש על הפור - הגורל, אלא לקיימו וקיבלו, להתחזק בלימוד התורה וקיום המצוות ומתנות לאביונים בהידור ומשלוח מנות לקרב לבבות ולהרבות שלום בישראל.

על פי כללי הדקדוק בגד כפת בראש מילה זה עם דגש קל, בכל זאת כתוב במגילה על פן קראו לַיָּמִים הָאֵלֶּה "פּוּרִים" על שם הפור שעשה המן, ואילו בהמשך כתוב "וַיְמִי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה", בפי דגושה, אבל שם זה כשיש אות ה'

המן מנסה לבקש רחמים מאסתר היהודיה?? ולא מהמלך??

אומנם, רק לאחר 3 חודשים מתליית המן שהיה באמצע חג הפסח, בתאריך כג' סיוון רק אז פנתה אסתר למלך אחשוורוש לבטל את גזירת המן להשמיד את היהודים, ולמה המתינה זמן רב כל כך??

"ותאמר אסתר איש צר ואויב המן הרע הזה, והמן עמד לבקש על נפשו מאסתר המלכה כי ראה כי כלתה אליו הרעה מאת המלך"

אלא התשובה פשוטה היא, שלהרוג את המן, זה פעולה חדה ומהירה מספיק לבקש מהמלך בעת משתה היין כשהיין מטפס לו למוח והוא בקריזה והמן יתלה ונגמר סיפורו של המן, כפי שנגמר סיפורה של ורתי חד וחלק.

פלא עצום, הרי אסתר הייתה המקור לכעס המלך ושנאתו להמן, מדוע החליט המן לפנות דווקא לאסתר, הרי אם המלך המושפע מאסתר כועס עד שאי אפשר לבקש רחמים ממנו, כל שכן שלא יוכל לבקש רחמים מאסתר שהיא מקור השנאה הצודקת להמן שביקש להשמיד עמה??

אבל לבטל את גזירת המן שהוא תהליך של כתיבת מכתבים והמתנה לתקופה ארוכה של מעל חצי שנה, זו פעולה שחייבים שהמלך יסכים לה גם בזמן שהוא רגוע ושפוי בלי טירוף והתפרעות, ולכן במשך 3 חודשים אסתר ומרדכי ביססו את מעמדם על בית המן וטבעת המלך שנמסרה אל מרדכי, ולאחר שמעמדו של מרדכי ואסתר נכנס חזק בתודעה של הממלכה רק אז פנתה אסתר לבקש מהמלך לבטל את גזירת המן.

ואולי ממשגיגער, מטורף וקריזיונר כמו אחשוורוש כשהוא כועס מסוכן להתעסק עמו שהרי אפילו את אשתו המיוחסת ושתי הרג בכעסו.

ותשובה זו מדויקת, מתשובת אחשוורוש לאסתר, "ויאמר המלך אחשוורוש לאסתר המלכה ולמרדכי היהודי הנה בית המן נתתי לאסתר ואתו תלו על העץ על אשר שלח ידו ביהודים, ואתם כתבו על היהודים כטוב בעיניכם בשם המלך וחתמו בטבעת המלך".

אבל המן הבין שאסתר עובדת כמו שחמט, בהיגיון ולא בפזיזות, הכל מתוכנן לשלבים, שתכננה מסיבה ביום ראשון והבטחה למלך שבמסיבה ביום הבא היא תגלה לו את בקשתה, מאדם הגיוני אפילו שונא עדיין אפשר לדבר ולבקש ולהתחנן.

דהיינו שהמלך הבין שמעמד מרדכי ואסתר התבסס בממלכה, ולכן הזמן מתאים שתקבל פקודה עקיפה לא מהמלך כי זה השפלה למלך לבטל ציווי שנתן, אבל אם זה בא ממרדכי ואסתר זה לא מבייש את המלך, בתנאי שאכן דבריהם יתקבלו, והיות וכבר התבסס מעמדם על כן יש טעם בשליחת המכתבים שיפעלו כראוי ולא יביישו את המלך שאגרות שנחתמו בשמו לא מבוצעים בשטח.

אבל יתכן, שברגע שנודע להמן שאסתר יהודייה הוא ניסה לנצל את מידת הרחמים הקיימת בעם ישראל, כפי ששאלו משבט בנימין שאסתר הייתה משבטו, חמל על אגג ובגלל רחמיו יצא המן הרשע.

ולכן המגילה מספרת תחילה על אופיו של אחשוורוש ולא מתחילה מיד לספר על מרדכי היהודי, ובדרך צחוק, העולם אומר שללמדנו, שלא מתחילים עם יהודי!!! אבל באמת נראה שמגילה מציינת שנדע שהמלך היה קריזיונר מסוכן, שאפילו את אשתו תלה, שנבין לאיזה גוב אריות נפלה אסתר, ובכל את איך מכל זה יצא נס לעם ישראל דרך שחקן מסוכן ששמו אחשוורוש, כי הוא בכעסו חותך מהר ומיד, ולכן מיד תלו את המן.

עצות זרש החכמה

הבושה שיצחקו עליו שהוא עבד של מרדכי, על זה יעצה לו, שיקח עץ 50 אמה מתיבת נח, והרעיון הוא שיכנס לתודעת ההמונים שאכן בעולם הקודם היה המן עבד של מרדכי, אבל העולם הקודם נמחק כמו העולם של דור המבול, ומנח נוצר עולם חדש.

זרש החכמה, ומציעה עץ גבוה 50 אמה ועוד מתיבת נח, מה העניין, ויתכן שהמן התאפק לא להרוג את מרדכי שלא השתחוה לו כי הוא היה עבד של מרדכי, וביזיון לו להרוג את מרדכי שיתברר לכולם שהוא עבד, ולכן רצה להרוג את כל היהודים.

ולכן אין מה לצחוק על המן, כי עכשיו הוא בעולם החדש בו הוא למעלה ומרדכי למטה, ובכדי להצליח עוד יותר בהתמודדות מול הבושה שהיה עבד, באה אשתו ברעיון של ליצנות הדוחה מאה תוכחות ועזרת להתמודד עם הרבה מצבים מביכים.

אבל בכל זאת כשהוא בשיא גדלותו רואה את מרדכי עומד מולו ולא משתחוה, ושוב הוא מתאפק, כי לא קיבל רשות מהמלך ככתוב ברש"י.

וטענה לו שאם יתלו את מרדכי על עץ גבוה 50 אמה, אז זה ישקף ליצנות על מרדכי, שהתנשא על המן שהוא מעליו כי הוא האדון ואילו המן למטה כי הוא עבדו, על כן יתלה מרדכי הכי למעלה בעץ גבוה 50 אמות, כך מרדכי

אבל זה פלא כי הרי כבר קיבל רשות להרוג כל מי שלא משתחוה לו, אלא יתכן שכלפי חוץ הוא ענה שהוא לא הורג אותו כי הוא צריך אישור מיוחד מהמלך, אבל הסיבה האמיתית כי לא רצה שיתגלה שהוא היה עבד של מרדכי.

ועל זה באה עצת אשתו החכמה זרש, שאכן יבקש רשות מיוחדת מהמלך כך שלא יצחקו עליו שהוא שקרן, וכלפי

טהר לבנו – פורים

במרכאות יהיה הרבה מעל המן כפי שדרש להיות למעלה, אז שימות עם זה כביכול.

והוכחה **זרש הייתה חכמה**, שהיא הבינה שאם המן יורד בגלל מרדכי היהודי, זה מוכיח על קריסתו הקרובה של המן, מה שנראה שאפילו עם ישראל כולו לא הבין, שהרי הם צמו 3 ימים שחלו בליל הסדר ולא אכלו מצה בליל הסדר וצמו בחול המועד פסח, ולא אמרו נעצור את הצום בגלל שהמהפכה לטובה התחילה, לעומת זרש שכבר הבינה זאת היטב חד וברור, עד כדי השפלת בעלה בפני כל אוהביו, כי אכן הייתה חכמה ומעמיקה.

והוסיף **הגאון הרב שמואל שמעלקע גולדנברג שליט"א מאשדוד**, שכתוב **במדרש** שהמן היה מאלו שמנעו את בניית בית המקדש השני, וזה לשון **המדרש** ז' ב', ד"א **"אחר הדברים האלה"** אמר רבי לוי זה שכתוב **"בפרוח רשעים כמו עשב ויציצו כל פועלי און"** מה כתוב בסוף **"להשמדם עד עדי"** לא נתגדל המן אלא לרעתו, ולמה גדלו? משל לגולייך שקלל לבנו של מלך אמר המלך אם אני הורגו הכל אומרים גולייך הרג עשה אותו טריכונוס

ואח"כ עשה אותו הגמון ואחר כך התיז את ראשו, כך אמר הקב"ה אילו נהרג המן כשירד ויעץ לאחשוורוש לבטל בנין בהמ"ק לא היה מי יודעו, אלא יתגדל ואחר כך יתלה, לפיכך **"וישם את כסאו מעל כל השרים"** ואחר כך ויתלו את המן הרי אויבי הקדוש ב"ה למפלתן הן מתגדליו, ככתוב **(איוב י"ב) "משגיא לגוים ויאבדם"**.

וטען הרב שמואל שמעלקא שליט"א ששמע במדרשים ובנביא שהמן היה בשטח למנוע בגופו את בניית בית המקדש, וירד מאר"י לשושן להוציא חוק מניעת הבניין, ומי שעושה מהומות בדרך כלל אלו אנשים זולים ולא ראויים לשמש במלכות ושריו, ולכן **זרש התפלאה איך בכל זאת בעלה הפשוט והבזוי התגדל ועלה מעל כל השרים??**

ורק כשראתה את תחילת מפלת המן, מיד הבינה שכל מה שעלה המן הטיפש היה רק לרעתו בכדי שימות בבזיון עצום שירד מלמעלה ללמטה, מהשר הגדול עד לחבל התלייה בבזיון עצום.

סעודת אחשוורוש – ועון היהודים

נרגע שבשנה זו כבר לא תהיה גאולת ישראל, והוסיף יום בכדי שלא יובלט שרצונו לחגוג רוב שנה, ואכן ביום השביעי שיצא בשבת אז זחה דעתו לגמרי והתנשא אפילו על אשתו המלכה המיוחסת

ובכל זאת עם ישראל לא קלטו את הסכנה שזה חגיגה למפלת ישראל ולא חגיגה לשלום המלך, ולא הקשיבו למרדכי שהבין כל זאת.

בשנת שלוש למלכו עשה משתה כתוב במדרש אסתר א' יד' ר' יהודה ור' נחמיה ר' יהודה אמר בשנת שלוש למלאכת הכסא, כיון שגמר מלאכת הכסא עשה משתה לכל שריו ועבדיו, ור' נחמיה אמר בשנת שלוש לביטול מלאכת בית המקדש, **כיון שגמר לביטול מלאכת בית המקדש שלוש שנים עשה משתה לכל שריו ועבדיו.**

וראיתי שהכוונה בשנת 70 שנים עם ישראל לא נגאלו, לכן עשה משתה 180 יום ועוד 7 ימים בכדי שיעבור רוב שנה כך

כי נמכרנו אני ועמי - שקלי המן כנגד שקלי אברהם לעפרון

ולכן כשאסתר אמרה **כי נמכרנו אני ועמי להשמיד להרוג ולאבד**, אזי המלך שאל אותה את מי את מאשימה, והמלאך דחף את ידה שתצביע על המן, ואחשוורוש קיבל את טענתה שמאשימה רק את המן.

ולמה אחשוורוש האמין לאסתר שהיא מאשימה רק את המן ולא את שניהם שאז אולי לא היה הורג את המן כי הוא גם נאשם, ואולי היה הורג את אסתר על האשמה שהיא מאשימה את המלך.

כי בטענתה אסתר אמרה **"כי נמכרנו"**, ובעצם רק המן הציע מכירה ולא המלך, ואם כבר יש להחשיב זאת מכירה זה רק על המן שרצה במכירה.

המן הרשע שקל שקלים לתת למלך בכדי שיסכים להרוג את כל היהודים אבל המלך ויתר לו על השקלים, וכל כך למה?? מדוע אחשוורוש הסכים לוותר על הכסף??

וראיתי כתוב שאברהם שקל לעפרון 400 שקל עובר לסוחר, וזה היה ניסיון גדול להשקיע את המקסימום בקניית רכוש שבעצם שייך לך, וגם כשמוותרים לך על הכסף, להתעקש לשלם ואת המיטב.

לכן זכו עם ישראל שאחשוורוש ויתר להמן על הכסף, כי כך היה קל יותר לאחשוורוש לבטל את גזירת המן, כי לא קיבל תמורה על מכירת עם ישראל.

ובעצם המן רצה לקנות, אבל המלך לא הסכים לקבל תשלום אז בעצם אין כאן מכירה מצד המלך, אם כבר מתנה ולא מכירה.

כל הפושט יד נותנים לו – בדרך דרש

כל הפושט יד נותנים לו,
אנא פשטו את ידיכם לעשות שלום במשפחה
ולסלוח לחברים שפגעו בכם,
ואז ה' יסלח לכם ויתן לכם את מבקשכם.
ולפי זה מובן שיום כיפורים הוא כפורים
כי בפורים יש מחילה וכפרה מאת ה'
שמוחל וסולח עוונות עמו ישראל
בזכות מצוות הפורים
משלוח מנות ומתנות לאביונים
שמטרתם להרבות שלום ואחוה בעם ישראל.

ושלום זה ומחילה וכפרה זו באה מתוך משתה ושמחה, וששון ויקר לעומת יום כיפורים שהמחילה באה מתוך צום, ויום תפילה ותחנונים.

פושט אני את ידי בבקשה – אנא תנו בידי להדפסת ספרי "טהר לבנו" 6 כרכים
וכן את הדפסת "הגדה של פסח" - 0527120333

וטהר לבנו - צו

צו את אהרן זאת תורת העולה

וזה מאוד פוגע בבורא עולם שבמוח החשוב שבו מותר האדם כי בו כוח המחשבה נשתמש בו נגד בורא עולם.

זבין לרש"י ובין להרמב"ם את הרהורי עבירה מתקנים על ידי קורבן, אבל עדיין זה נחשב קורבן נדבה כי קורבן זה בא בהחלטת לב האדם שבא לתקן את הרהוריו, ולא מסתפק בקורבן עולת תמיד של הציבור שקרב בבוקר ובבין הערביים שמכפר על כלל עם ישראל ועל הרהורי לבם כפי שמשמע קצת **במדורש רבה במדבר כא' כ'**, ומפורש בזהר חדש תרומה מ', **וברבינו בחיי** מוסיף שלכן כתוב בעולה **"מוקדה על המזבח כל הלילה"** לפי שהאדם מהרהר בעיקר בלילה.

וייתכן שקורבן עולת יחיד נחשבת **"חסרון כיס"** – כי יש הפסד כסף לבעלים שהקדישוהו, שאדם זה שהרהר בעבירה החליט להפסיד **כסף כקנס** ולכן התנדב בעולה, שמחמת הקנס לא יחטא שוב בהרהור עבירה האסור בתכלית, וגם כי זה עלול לגוררו למעשי עבירה ממש. **ולכן** כתוב כפילות **"זאת תורת העולה היא העולה"**, כי העולה היא הקרבן המעולה ביותר מכל הקרבנות **חזקוני ובמדורש**.

ולכאורה העולות שבפרשה זו מדברים על עולות תמיד של ציבור, כי תרומת הדשן זה בעקרו מאפר עולות התמיד, והרי הם חובה על הציבור ואם כן אין בהם את חיסרון כיס האמור קודם ששייך רק באדם פרטי???

וייתכן שהעולות תמיד שבאים מכספי הציבור מידי יום מכפרים על הרהורי עם ישראל באופן כללי, רק מכוח זה שיש אנשים המביאים עולה באופן פרטי ומתוך חסרון כיס, **ויחידים אלו הם אלו שמשפיעים עוצמת כפרה על כל הציבור שכל קורבנות עולת תמיד יכפרו לכלל עם ישראל על הרהורי עבירה ביום ובלילה**.

ולכן פרשת הקורבנות **בויקרא** מתחיל דווקא בקורבן עולה של אדם יחיד כי הוא הקורבן החביב מכל הקורבנות, שאדם זה באופן פרטי קנס עצמו על הרהור עבירה על כן בוודאי קורבנו חביב ביותר. **וכתוב** **"צו"** לשון זירוז מיד ולדורות, שזכור את העוצמה של הקנסות שיהודי קונס את עצמו בשביל שלא יהרהר ויחטא וחס ושלוש שלא יבוא גם לידי חטא במעשה רח"ל.

ללמדנו, שפעולה שאנשים יחידים עושים לתקן את עצמם ולהתגבר על יצרם זה לא משפיע רק עליהם עצמם אלא משנה ומשפיע טוב לכלל הציבור כולו, וזה חביב ביותר לפני בורא עולם, לכן זכרו האמירה **"בשבילי נברא העולם"** כן!! בכוחי לשנות ולהשפיע טוב על כל עם ישראל ולכל העולם או חלילה להיפך, לכן ובחרת בחיים ונשפיע רק טוב לכולם אמן ואמן.

והרים את הדשן אשר תאכל האש את העלה - המשך

בהרהור עבירה סופך שתיכשל בעבירה ממש, ותזכור שיכלת לקנוס את עצמך ולעצור ולא להיגרר למעשה עבירה.

ולכן כתוב **"אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה"**, והנה מסר זה **בעצם כתוב פעמיים בפסוק**, שפעם אחת מתוארת המציאות שהייתה אש דולקת במזבח כל הלילה ששורפת את אברי וחלבי העולה – **"על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו"**, ופעם אחת מסר לאדם המקריב את העולה, **שאש תמיד תבער בו** – אש של קדושה שלא תכבה, כי הוא חיסר מכיסו **לטפל בהרהורי העבירה**, ומי שמשקיע זוכה ורואה ישועת השם ברוחניות **"ואש קודש תבער בו"**.

ואכן בנערותי שאלתי מכבוד קדושת האדמו"ר מפיטסבורג זצ"ל, איך מתגברים על הרהורי עבירה, האדמו"ר לא ענה אלא כתב לי בפתק **"לבטל מחשבות לא טהורות יעביר יד ימין על המצח ויאמר ז' פעמים – אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה"**, חשוב לי לציין שלצערי אירע דבר פלאי שאותו כתב קדוש למרות שעטפתי בטפט שקוף למען יעמוד לשנים רבות, לאחר תקופה די קצרה - חודשים ספורים התאדה הדיו מהנייר, והדבר כאב לי מאוד, אבל הגעתי למסקנה שזה חייב להיות חרוט בלב ולא רק בנייר.

כתב רש"י מת"כ, אין **"צו"** אלא לשון זירוז **"מיד ולדורות"**, ואמר ר' שמעון במיוחד צריכה התורה לזרז במקום שיש בו חסרון כיס – **הפסד ממון**.

מקשה הרמב"ן איזה חסרון כיס יש כאן לבני אהרן המצווים כאן להקריב את העולה, הרי הם מרוויחים שמקבלים את עורו של קורבן העולה???

ואומנם הוא עדיין לא דומה לרווח שיש בקורבן שלמים ששם יש לכוהנים חלק גם בשר, ואולי לכן צריך זירוז שלא יעדיפו להתעסק בשלמים?? אבל מכל מקום טענת הרמב"ן שמניעת רווח גדול יותר אי אפשר לכנותו כחיסרון כיס וכהפסד ממון!!!

והנה כתב **התרגום יונתן** וכן **במדורש רבה** שעולה באה על הרהור הלב, ואילו חטאת זה על שם החטא בעצמו, ולכאורה הדברים קשים מאוד שהרי כתוב גמרא **קידושין מ'** שאין הקב"ה מצרף לישראל מחשבה רעה למעשה?? אומנם מצד שני כתוב בגמרא **יומא כט'** שהרהורי עבירה קשים מעבירה???

ונאמת נראה שרש"י הרגיש בקושיה זו, ולכן הסביר שהרהורי עבירה קשים מעבירה, הכוונה שמחשבות התאוה מחלישים את הגוף יותר מגוף העבירה בעצמה, **ולפי** זה קשה שאם כן מדוע צריך להקריב קורבן עולה על הרהורים?? הרי לרש"י זה לא חמור יותר מהעבירה אלא רק גורם יותר החלשת הגוף מהחלשת הגוף מעבירה עצמה.

ואולי אף על פי שאין הקב"ה מחשיב הרהורים כעבירה עצמה, בכל זאת יש עבירה להרהר בעבירה, שהרי כתוב מפורש **"ולא תתרו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם"**, ועל עבירה זו מביאים קורבן עולה, למרות שאין חומרתה כמעשה עבירה ממש, כפי שעל מזיד לא מביאים קורבן חטאת ורק על שוגג מביאים קורבן חטאת.

אומנם לרמב"ם מורה נבוכים ח"ג פ"ח יש יותר חומרת עוון בהרהורי עבירה, כי משתמש כביכול בשרים הנכבדים של המלך למרוד במלך, וזה פוגע יותר במלך ממרד של אדם רגיל, ואכן המוח והשכל זה כביכול השר החשוב של המלך,

לפי האמור קודם שעולה חביבה ביותר כי אדם קנס עצמו בכדי להימנע מהרהורי עבירה, מובן גם למה דווקא בעולה יש מצוות תרומת הדשן, **שמצוותה** עם תחילת היום לחפור בעומק האפר שבמזבח להוציא דשן, שזה לא האפר של העצים אלא איברים מהעולה שנשרפו לגמרי.

וכל כך למה?? כי עולה חביבה היא ביותר וכאמור קודם, ולכן גם לאחר שנשרפה עדיין מוציאים ממנה עוד מצווה, ולא פלא שכל יום היה נס שהדשן שנתרם היה נבלע בצד המזבח ודישן את כל אדמת העולם.

ולפי זה מובן מה שכתוב **"שבמקום שבו שוחטים את העולה שם תישחט החטאת"**, לומר לנו, שאם לא טיפלת

וטהר לבנו - צו

אז הבה נבוא כולנו יחד, נילחם ביצרנו, ונקנוס עצמינו בהרהור עבירה קנס כספי לצדקה, וזה יהיה כעולה שתגרום לנו שלא נחטא חלילה וגם שנתרחק מהרהורי עבירה, ועצם הקנס יביא אותנו לברכת "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה".

צו את אהרן

בזווית עיניו ודרך אגב ובכל זאת זה השפיע עליה עד כדי כך שנוולד לה בן לבן, מדהים עד כמה התמונה המראה משפיע על המוח, ומוזה נלמד שאפילו ראייה צדדית מהצד אפילו שאתה מרוכז בעניין אחר בכל אופן היא גם משפיעה מאוד על המוח, ונלמד עד כמה חייבים אנו להיזהר ממראות אסורות אפילו מהצד ודרך אגב ממש.

וייתכן שלכן אהרן הכהן לא רצה לגשת למזבח, כי חרוט היה בעיניו ובמוחו כל הזמן "חטא העגל" כמו שכתוב "וחטאתי לנגדי תמיד", ואפילו שבאמת הוא לא חטא, בכל זאת עצם הדבר שהוא היה נזכר בחטא העגל כשהיה ניגש להקריב זה כבר פוסל אותו מלגשת למזבח, כי זה מקטרג על עם ישראל.

ולכן למרות שאהרן לא חטא בעגל אלא להיפך, בכל זאת ריבונו של עולם תחילה לא הסכים שאהרן יקריב, אבל משה רבינו טען לריבונו של עולם שאם כן גם בני אהרן לא יקריבו כי זה פגיעה באהרן אביהם, ומחמת כבודו של אהרן הסכים בורא עולם שאהרן יקריב.

ואולי בא משה רבינו בציווי ה' ואמר לאהרן, תתבונן היטב במעשה הקרבן, שברגע שתקריב קרבנות בפרט קרבן עולה שכולה כליל להשם חשוב על כך שכל הלילה יוקדת בה האש, וגם התבונן שבבוקר צריך לחפור בתוך האפר ולתרום מהדשן ולהניחו בצד המזבח, כל התבוננות במעשה הקרבנות, תחדיר עמוק במחשבתך ומוחך, ומחשבה זו תחליף ממך את המראה ואת רושם חטא העגל, כי תחליף מחשבה במחשבה, שלילי בחיובי.

ואולי זה הכוונה "צו" מיד ולדורות, והזהרה יש כאן כי יש כאן חסרון כיס, והכוונה היא שאכן הקב"ה הסכים שחייבים שאהרן יקריב, וככה הדורות שאחריו גם יוכלו להקריב "מיד ולדורות", אבל יש כאן הזהרה וציווי לאהרן שיתאמץ לסלק את מחשבתו על חטא העגל ויחשוב ומול עיניו יצטייר רק את ה"אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה" - רק מחשבה חיובית "על קרבן העולה", כי אם יחשוב על חטא העגל יהיה כאן חסרון כיס שייפגם הקרבן שבמקום לרצות זה יקטרג על עם ישראל.

ללמדנו, שלפעמים יש לאדם קושי אמתי הנובע מתוך טראומה ועצב שנחרט עמוק בלבו, וקשה לו מאוד להתגבר על זה, והתורה מגלה לנו דרך נהדרת להתגבר על הקושי, שנכון לא הצלחת לחנוק את הקושי ולגמד אותה ולהפכה לאפס וכדומה אבל תעזוב את הקושי בצד, ותתרכז חווייה חזקה ועוצמתית אחרת שתהווה משקל נגד למה שנחרט במוחך, ומחשבה חזקה תגרש את מחשבה הקודמת, וככה במשך הזמן תתרגל למחשה החיובית החזקה והחדשה ולאט לאט תתרפא ממכאובך הנפשי והפנימי.

וכן לעניין החטאים, אדם שלצערנו התרגל לחטאים ולחשוב רע ולעשות רע ה' ירחם, והנה הוא מנסה להתחזק והמחשבות הטמאות קופצות לו כל הזמן, וגם בעת התפילות המחשבות הטמאות קופצות לו, והוא בוכה במר לבו, מה עלי לעשות?? הרי עזבתי דרך רשע ורצוני לשוב לבוראי בנאמנות!!! דע לך שבמשך השנים הטומאה נחרטה בלבך ובמוחך וקשה מאוד פתאום למחוק אותם כאילו לא היו, אלא מחשבה והרהור טמא תגרש עם מחשבה והרהור כשר וחיובי, באש של קודש שתכבה אש של טומאה, תהרהר בחידוש תורה מענג, ותיזכר בחווייה ותענוג רוחני מכל סוג העיקר שבכוחם תגרש את המחשבות הרעות ממך ואמן.

וכלי חרש אשר תבשל בו ישבר

ותיזף שהרי אמרו חז"ל אבות ה' ה' "עשרה ניסים נעשו בבית המקדש - ולא הסריח בשר הקודש מעולם", לכן גם הכלי שבלע מהקודש טעמו לא מסריח ולא נפגם לעולם.

ולכן אין ברירה וחייבים לשבור את כלי החרס כי יש בו בליעת איסור של נותר בקדשים.

תמהו המפרשים בעלי התוספות והרא"ש מדוע בכל העבודות בספר ויקרא לא הוזכר אהרן אלא רק את בני אהרן ורק כאן הזכיר את אהרן??

ותרצו על פי המדרש, שהקפיד הקדוש ברוך הוא על אהרן בגלל מעשה העגל ולא רצה לצוותו כלום, אמר לו משה להקב"ה ריבונו של עולם האם הבאר שנואה דהיינו האבא אהרן ואילו מימיה חביבים דהיינו הבנים?? וכמו כן לעצים חלקת כבוד שכתוב במשנה "הכל כשרים לעצי המערכה, חוץ מזית וגפן מפני שיצא מהן שמן למנחות ויין לנסכים", ולאחר לא תחלוק כבוד בשביל הבנים שיצאו ממנו?? הסכים אתו הקב"ה ולא עוד אלא שהקדים אהרן ולבניו שנאמר "צו את אהרן ואת בניו".

ולכאורה דבר זה תמוה מאוד, שהרי אהרן רצה לעכב אותם ולא חלילה לחטא ולהחטיא בעגל?? ועוד תמוה שבפרשת שמיני כשמשח ציווה את אהרן "קרב אל המזבח", כתב הרמב"ן שאהרן לא רצה לגשת למזבח כי ראה את המזבח ונזכר בחטא העגל, ותמוה שהרי הקב"ה כבר הסכים עם משה בפרשתנו שאהרן יקריב למרות חטא העגל, וכי משה לא עדכן את אהרן קודם בכך שבורא עולם הסכים שלמרות חטא העגל שאהרן יקריב?? ואולי פרשתנו היא לאחר מה שהיה ביום השמיני וצ"ע.

ואקדים במאמר עצום של רבי ירוחם ממיר, שהביא מדרש בר"י ע"ז מעשה בכושי שהתחתן עם כושית והנה להפתעתם נולד בן לבן, האבא המופתע רץ לרבי הקדוש כי חשש אולי הבן אינו שלו, שאלו רבי יש לכם מראות בבית?? ענה לו כן, שאלו רבי שוב איזה צבע המראות לבנות או שחורות, ענה לו הכושי המראות לבנות, אמר לו רבי זה בנך, ואשתך ילדה בן לבן כי בזיכרון של אשתך חרוט הצבע הלבן של המראות, ומכאן מוכיח רבי ירוחם עד כמה כוחו של דמיון מתוך ראייה שמייצר כביכול בריאה ומציאות חדשה.

ונראה להוסיף על דבריו דבר מדהים, שהרי המראה עצמה היא לא בצבע לבן, ורק המסגרת מהצדדים לבנה, ובכל זאת נחרט לה הצבע הלבן שבצד של המראה, שראתה

וטהר לבנו - צו

יפגם טעמו?? **אלא** נראה לתרץ שאדרבא כל פעם שניפצו ושברו כלי חרס זה חידד לכל אדם שראה זאת שקודש לא מסריח, שאפילו בליעת הקודש גם כן לא מסריחה ולא נפגמת.

ונשאלת השאלה, למה אכן הנס פעל גם על הבלוע בכלים שלא יסריח, הרי בגלל נס זה היו צריכים לשבור כלים, ו**ואולי** עדיף היה שהנס לא יפעל על הנותר הבלוע בכלי, שגם ככה הוא אינו נראה לעין ואין כאן ביזיון לקדשים אם

וזו מלמד אותנו מוסר השכל עצום, שלכל יהודי יש בליעה של ניצוץ של קדושה, והיא לעולם לא נפגמת ולעולם לא מסריחה, ואם יש בעיה בכלי אז מנפצים את הכלי או עושים לו הגעלה, אבל נקודת הקדושה קיימת תמיד בלי שום פגם, ולא נעים לחשוב מה המשמעות של ניתוץ כלי או הגעלת כלים במשמעות על ניקיון עצמנו ה' ישמור!!!

ולכן אסור שהקדושה תהיה כנותר - כמיותר בנו, אלא הקדושה תהיה מרכז חיינו, ואילו שאר הדברים הגשמיים הם יהיו הנותר, ובעזרת ה' נהיה קדושים וטהורים, ואם בכל זאת נכשלנו חשוב לדעת שדווקא בימינו אפשר לתקן ולא על ידי גלגולי שלג וצומות וכדומה, כי היום הדור חלש מאוד, רק נקבל עזיבת החטא לנצח, ונתחזק מאוד וגם נחזק אחרים עד כמה שידינו משגת וכך ה' יתברך יקבל את תשובתנו בשלימות ויקרבנו אליו באהבה אמן ואמן.

"נדבה זבח קרבנו ביום הקריבו את זבחו יאכל וממחרת"

כהן לוי ישראל אנשים נשים וטף, וגם נאכלים בכל ירושלים, ובכל זאת ניתן לו הזמן הארוך ביותר לאכילתו, שזה 2 ימים ולילה אחד, כאשר כל הקורבנות נאכלים רק יום אחד בלבד, וחלקם רק בשטח בית המקדש??

והתשובה לכך היא ששמחה צריך לשמח כל יהודי, וכמה שיותר יהודים וכמה שיותר זמן, ושהשמחה תהיה כמה שיותר זמן. **ולכן** שלמים שהוא קורבן שמחה, מורחב מקום אכילתו וזמן אכילתו ואוכליו למקסימום האפשרי מכל הקורבנות. **ובזמן** הזה כאמור השלמים זה "חידושי תורה", כדאי שיתענגו ממנו בכל העיר, וטעמם הטוב ימשך למשך הזמן הארוך ביותר ששייך, וכששייך שייהנו ממנו כל אדם "אנשים נשים וטף".

ולכן כל אחד מאתנו ישתדל לחדש חידושי תורה "מגילת ספר", שיענגו כל אדם, וטעמם הטוב ימשך למשך הזמן הארוך ביותר ששייך, וראיתי צעירים שהתקורבו בתנופת על ובעוצמה רק לאחר שהם חידשו חידושי תורה בעצמם, כי השמחה בערה בהם כאש בוערת על לב השמים, ולכן חובה עלינו להשתמש בכלי עוצמתי זה בכדי להתחזק ולהתעלות, ואכן בזכות חידושי התורה הקב"ה מחזקני בהתמדה להתקרב לעבודתו ית', ובעזרת ה' אזכה ונזכה כולנו לכך ולאורך ימים אמן ואמן.

אם על תודה יקריבנו

שלמים, אבל לעתיד לבוא שיתבטלו כל הקורבנות אזי כל קורבן שיבוא על הודאה להקב"ה על כל טובה שנעשתה לו ולא רק מה 4 הטובות הנזכרים, יהיה קורבן תודה.

אבל עדיין צריך ביאור מדוע לעתיד לבוא קורבן תודה לא בא מיד לאחר הגאולה כפי שמביאים את החיובי חטאות שהצטברו לפני הגאולה, איך עדיין יביאו קורבן תודה גם לאחר זמן של הגאולה, למה רק לאחר זמן הוא מתעורר להביא קורבן תודה?? ואיך זה לא בטל בהמשך, וכי בני אדם לא נזכרים ומבינים את חסדי ה' מיד בביאת המשיח ועת הגאולה שהאור מאיר את העולם??

ונראה לתרץ, שאת ההבנה הגדולה בחסדי ה' שהיו בצרות של חיינו שהיו לפני הגאולה, זה מקבלים רק על ידי התעלות בתורה בשיעורים שנזכה לשמוע בעת הגאולה מפי הקב"ה, וכל זמן שיתעלו בעוד לימוד תורה, כך הם מתעלים ומבינים יותר לפרש את החסדים של הקב"ה.

ולכן קורבן תודה לא מתבטל אלא ממשיך הלאה בימי המשיח לאורך ימים, משא"כ שאר הקורבנות הבטלים כי אין יותר בעולם חטאים והרהורי עבירה, **ובינתיים** שהגאולה עדיין לא הגיעה, ואין לנו קורבן תודה, עלינו לנהוג כפי שנהג **סבו של החיד"א** שהיה ממגורשי ספרד שמאז שניצול מטביעה בים, התחיל לחתום את חתימתו בצורת ספינה בכדי שיזכור הוא ומשפחתו את הנס לנצח, כי מצווה לזכור את הנסים לדורי דורות ולהודות לה' ע"כ.

ולכן גם אני למדתי וראיתי לזכור את חסדי ה' עמי שהתפילין שלי אבדו ונדרסו ונחתכו בשני חתכים עמוקים בדיוק באמצע התפילין בין של יד לשל ראש. וברוך ה' התפילין עצמם נמצאו לאחר כמעט כחודש בניסי ניסים, וזאת על ידי שבני היקר התאמץ ללכת מרחק גדול מאוד לתפילת ערבית בשעה מאוחרת ביותר, ושם ראה מודעה על מציאת תפילין שכמעט

"השאלת אריה" פירש את הפסוק "זבח ומנחה לא חפצת- הנה במגילת ספר כתוב עלי", שהכוונה לחידושי תורה המשמחים לב שהם במקום השלמים שבאה בנדבה ומתוך שמחת הלב.

אזי בזמן הזה ואפילו בזמן בית המקדש המחדש חידושי תורה נחשב לו כאילו הקריב קרבן, ועל כל פנים בזמן שלא חפץ הקב"ה בזבח ומנחה שבית מקדשינו חרב, נשתמש בכוח "מגילת ספר כתוב עלי" במקום הקרבת שלמים.

ולפי זה מתורצת הקושיה, למה דווקא בקורבן שלמים שיש לו הרבה אוכלים בכל זאת ניתן לו זמן אכילה הארוך ביותר מכל הקורבנות?? שהרי שלמים נאכלים לכל אדם -

כתב הרש"ש מנחות פ' שתודה באה רק על אחד מהארבעה שחייבים תודה בלבד שהם יורדי הים באניות ואסירים שהשתחררו וחולים שהתרפאו והולכי מדבריות, ושאר קורבנות על תודה לה' על נס והצלה מסוג אחר זה יהיה קורבן שלמים הנאכל ל2 ימים ולילה אחד.

והנה כתוב במדרש רבה ט' ז' שלעתיד לבוא - כשמשיח יגיע, כל הקורבנות בטלים חוץ מקורבן תודה, והקשה רבי חיים זייציק שהרי לעתיד לבוא אין יותר צרות מדרש רבה כג' א' ואולי כי גם בטל ייצר הרע, ואם כן על מה יביאו קורבן תודה??

ותידן הגאון רבי חיים, שלעתיד לבוא יבינו איזה חסד ואיזה טובה היה להם במקרים הקשים והצרות שהיה להם בימי הגלות קודם הגאולה, ועל זה הם יביאו קורבן תודה לעתיד לבוא!!!

ולכאורה, אם זה היה אחד מ 4 מקרים שחייבים עליהם קורבן תודה, אם כן הוא זוכר את הנס הגדול הזה והוא לא צריך להיזכר בו ולהבין אותו בהבנה מיוחדת שמקבלים אותה רק לעתיד לבוא, ואין זה שונה מחובה שהתחייב עוד קודם, כפי שהגמרא מספרת שרבי ישמעאל כתב בפנקסו שלעתיד לבוא הוא יביא חטאת שמינה על שוגג שחטא??

אלא ייתכן שכאשר היו עוד קורבנות אכן תודה באה רק על 4 דברים הנזכרים, כי לשאר הטובות מקריבים קורבן

וטהר לבנו - צו

הייתה מכוסה ותלושה מרוב ימים, וכמובן כפי שהתחייבתי בעת צערי נתתי לרב חשוב שיבדוק את התפילין יסודי, וברוך ה' הרב אישר שבנס אין פגע וזק בתפילין עצמם, וביום שקניתי נרתיק חדש צירפתי את הנרתיק החתוך לחדש, כך שכל פעם אזכר בנס הגדול ואזהר יותר בשמירת התפילין, ואזכר בנסי ה' עמדי תמיד.

והנותר מבשר הזבח ביום השלישי באש ישרף

ובחסכנות ומרעיב את עצמו כי אין לו ביטחון בה', ודואג אל צורכי המחר.

וכאן הבן שואל, וכי איך נדע האם האדם הוא רשע חסכן או צדיק מסתגף ומסתפק במועט, בבחינת "פת במלח תאכל"??

והתשובה פשוטה היא, נראה איך הוא נוהג עם אחרים, אם לאחרים הוא נדיב ונותן ברוחב לב, סימן שהוא צדיק סגפן וקדוש, אבל אם לאחרים הוא גם קמצן אזי הוא רשע וחסר ביטחון.

ללמדנו, שאותו פעולה יכולה להיות שווה בין צדיק לרשע, וההבדל נמדד רק ביחסו לאחרים לפי זה נדע האם צדיק וקדוש לפנינו או רשע קמצן לפנינו, ונזכור שלדאוג לגשמיות של השני זה הרוחניות שלנו, וצדקה תציל ממות אמן ואמן.

כל חלב שור וכשב לא תאכלו

והנה הבית הלוי מבאר דרשת חז"ל על תהילים לו' ז' "אדם ובהמה תושיע ה'" שאפילו שיש לנו דעה עצמית בכל אופן נמשכנו אחרי ה', כמו שבהמה נמשכת אחרי בעליה בלי דעה ורצון עצמי אלא כמילוי פקודה מושלמת.

ונראה להוסיף, שלמרות שאומרים בתפילה ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הבל, לבד הנשמה הטהורה!!! ואם כן המבדיל לטובה את האדם מן הבהמה זה בכוח התבונה לעשות רצון ה' וזה מעלת האדם המשובחת באמת,

בכל זאת אין כאן סתירה, כי גדלות האדם היא שלמרות הבנתו ושכלו הוא הופך עצמו כבהמה לקיים מצוות ה' בציוות מושלם כמו בהמה לבעליה, שמקיימים אנו בשלימות את הפסוק "אשרי תמימי דרך ההולכים".

והמדרש מגלה לנו שדרך יש בו 2 שלבים קשים א. התכונן של הדרך, ב. ההליכה עצמה, ולכן כתוב "תמימי דרך, ההולכים" ובכל אחד מהחלקים יש בו ניסיונות חדשים ועלינו להתגבר בכל חלק באופן מחודש, והדרך לנצח זה בתמימות, כי חייבים ללכת ואין אפשרות אחרת ואין דרך אחרת, ואשרי ההולך בדרך השם בתמימות ובלב שלם, מתוך אהבת ה'.

זאת התורה לעלה ולמנחה ולחטאת

ועל זה עונה המדרש, "בדבר ה' שמים נעשו", הרי כל העולם נברא בדבר ה', לכן גם לתקן חטאים הקב"ה נתן כוח לתקן בדיבור התורה הקדושה.

ונשאלתי ע"י תלמיד יקר ביותר שאולי לתקן קלקול ולבטל את הקיים יותר קשה מאשר ליצור דבר חדש?? ואם כן מה הראיה מבריאת העולם??

ונראה לתרץ, שבבריאת העולם היה יצירה של יש מאין, שיצירה כזו היא קשה מאוד מאוד, ואילו התשובה ותיקון החטא שהיה קיים בעולם, וייתכן שאפילו טמון כבר בתוך העבירה, לכן יש כאן לימוד מכל שכן, שאם יצירה ובריאה חדשה נוצרה על ידי דיבור כל שכן תיקון וביטול עבירה שזה כבר היה טמון קודם בוודאי יתוקן על ידי דיבור.

אגב חשבתי להוסיף מדוע נאמר חידוש כזה, שבעבירה עצמה טמון כוח התשובה ותיקון העבירה, כי כידוע כאשר חוזרים בתשובה מתוך אהבת ה' יתברך אזי העבירות נהפכות לזכויות, לכן מתאים מאוד שהתשובה תהיה טמונה בעבירה עצמה.

כתב בעל החינוך, שיש כאן רמז על מידת הביטחון, כי הנה בורא עולם דורש לא להותיר מהבשר, ומה שבכל זאת נותר מהבשר ישרף, ולא שינצלו את הבשר הנותר להנאת שום בריה בעולם. **וכל כך למה??** כי בורא עולם רוצה לחנך אותנו לבטוח בה' ולא לחסוך עבור האוכל הנצרך למחרת מפני חוסר הביטחון בה' והדאגה מהאוכל הנצרך למחר.

וכך ביאר הגר"א את הפסוק במשלי "צדיק אוכל לשובע נפשו ובטן רשעים תחסר" שצדיק לא חוסך אוכל למחרת כי יש לו ביטחון בה' שיפרנסו. **אבל** הרשע אוכל בקמצנות

כתוב במדרש תהילים על הפסוק "אשרי תמימי דרך ההולכים", תמימים וחסידים היו דור המדבר, בתמימות קיבלו את התורה, אמר להם: "כל חלב שור לא תאכלו" לא אמרו לו למה?? אלא קיבלו עליהם, ואף על פי שקיבלו עליהם לא אמרו למה נעשה אותם???

ולכאורה יש לתמוה למה המדרש לא הביא את הפסוק "נעשה ונשמע"???

וייתכן שכאן מדובר על תמימות אחרת, שידוע אתה מה נדרש ממוך בפירוט ובכל זאת גם בלי להבינה תקבלה, ויש כאן תמימות - בלי שאלות לא רק בקבלה שקיבלו על עצמם בתמימות, אלא גם בשעת מעשה, שהרי גם תמים יכול ליפול בשעת מעשה, כי אז היצר מתעורר מחדש ומחליש ומכביד עלינו את העבודה בטענה שגדולה וקשה היא מאתנו, וזה ממש לא כפי שחשבנו תחילה בעת הקבלה.

והמדרש מגלה לנו שדרך יש בו 2 שלבים קשים א. התכונן של הדרך, ב. ההליכה עצמה, ולכן כתוב "תמימי דרך, ההולכים" ובכל אחד מהחלקים יש בו ניסיונות חדשים ועלינו להתגבר בכל חלק באופן מחודש, והדרך לנצח זה בתמימות, כי חייבים ללכת ואין אפשרות אחרת ואין דרך אחרת, ואשרי ההולך בדרך השם בתמימות ובלב שלם, מתוך אהבת ה'.

כתוב במדרש רבה שעל זה כתוב "בדבר ה' שמים נעשו", ובספר יערות דבש תמה מה הקשר בין הקורבנות למעשה בראשית?? ובפשטות אפשר לתרץ שאלתו שהרי כתוב "אם לא בריתי יומם ולילה חוקי שמים וארץ לא שמתתי", ובריתי יומם ולילה זה כולל גם עבודת הקורבנות. **וכדברי הגמרא** מגילה לא' אלמלא מעמדות שזה לימוד תורה לפי סדר מיוחד, שנאמרו על ידי משמרות ישראלים במקביל להקרבת הקורבנות, לא נתקיימו שמים וארץ שנאמר: "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתתי".

וביערות דבש תירץ, שכתוב שהקורבנות מכפרים, אומנם דיבור התורה מועיל כקרוב עולה שמכפרת על הרהורי הלב מובן, כי דיבור התורה מבטל את מחשבת הלב הרעות, אבל על חטאת איך יתכן שדיבור התורה יכפר ויועיל? הרי הוא עשה מעשה עבירה ואיך דיבור יבטל מעשה?

ובפרט יובנו דבריו לפי דברי הגמרא הקודמים בדעת רבא ור' יצחק וריש לקיש שלימוד התורה מכפרת כמו או יותר מהקרבת הקורבנות, בוודאי יקשה קושייתו היאך מעשה של חטא שמביאים עליו חטאת יתכפר ויתבטל על ידי דיבור של לימוד תורה???

וטהר לבנו - צו

לחוטאים, שכך כל עם ישראל ילמד שתמיד אפשר לחזור בתשובה גם על עבירה חמורה וחוצפה נוראה שמשיא הקדושה נפילה לעומק הטומאה לעבודה זרה, אבל עדיין אפשר וחייבים לחזור בתשובה.

וכן כלפי דוד המלך קודש הקודשים מחבר ספר "תהילים" נעים זמירות ישראל, הנפילה העצומה הזו עם בת שבע כביכול, גם בעבירה שלו שנביכול חטא טמון בה כוח של תשובה, שכל אדם אפילו רב ואדם גדול וחשוב ביותר כשיפול יוכל תמיד להתגבר ולחזור בתשובה.

ואחרי הגדול ממני בשנים ובחוכמה ובכל דבר טוב הרה"ח ר' שאול ריינר שליט"א מיד ציין לי שכך כתוב מפורש בספר "רוח החיים" של רבי חיים מוולאזין תחילת פרקי אבות, שאין קיום לעבירה אפילו רגע אחד בלי ניצוץ הקדושה שיש בשורשו, שזה שבעצם כוח התשובה הטמון בו, ועוד הביא לי מקורות לכך מספרי אבות החסידות ששורשם בספרי קבלה.

ואכן ציין לי ידידי הרה"ח ר' יצחק מאיר קורמן שליט"א שבספר תולדות יעקב יוסף - וישב את א' יש דברים דומים קצת לענינו, שהביא ששמע ממורו הבעל שם טוב, שאדם שלם כשיזדמן לו ביטול תורה ותפלה יבין שגם זה מידו יתברך שדוחה אותו כדי שיתקרב יותר.

ללמדנו שמחובתנו לנצל את כוח התשובה בכל מצב, ואם תתיימש מהתשובה כי הנפילה הייתה מאיגרא רמה לבירא עמיקתא, דע לך שאת המוסר השכל וכוח התשובה שהקב"ה טמן בחטא העגל ובחטאו של דוד המלך, אם לא ננצל אותם לחיובי - לחזרה בתשובה, אם כן זה גורם שאנחנו כביכול גורמים לחטא העגל וחטאו של דוד להתעצם לרעה, כי זה לא השיג את מטרתו, והאשמה תהיה תלויה בנו, וגם מפתח של תשובה אנחנו הופכים זאת לחילול ה' נורא ואיום.

לכן, עליך החובה "למרות הביזיונות" לקום מעמק הבכא ולחזור בתשובה, ודע שאתה לא צריך ליצור את התשובה, אלא זה כבר קיים, ומצפה לך בוא גש קח ותתחזק, ואדרבא "תהיה גם אתה חוליה בשרשרת המחזירים בתשובה", שגם עליך יגידו אוי "כמה נפל האדם רח"ל אבל כל הכבוד לו הוא קם והתעלה חזרה" וצמח בתשובה גמורה לתפארת עם ישראל, קדימה חזק ואמץ, אל ייאוש!! ואל תבוש מהמלעיגים, חזור אבא מחכה לך: בני היקר חזור ידי פרושות לקבל אותך באהבה תמיד.

"ואת כל העדה הקהל אל פתח אהל מועד"

אבל כאמור יש כאן נקודה נוספת, כפי שראינו דבר מדהים אצל רבי עקיבא בתחילת דרכו עם רחל, שהגמרא נזרים נ' מספרת שהם חיו בעניות עצומה, ולרחל בת העשירים היה קשה לה מאוד חיי הצער, לכן שלח להם ריבונו של עולם את אליהו הנביא בדמות אדם עני, וביקש מהם קצת קש עבור אשתו שילדה, שיוכלו להכין מתרומת הקש עריסה לתינוק, כמובן רבי עקיבא הביא להם קש, כי קש היה לו בשפע, וכפי שאנשים אומרים "הוא אכל קש"!!! ורבי עקיבא מעודד את אשתו, הנה לך רחל, יש עניים ומסכנים הרבה יותר מאתנו, אנחנו לא בתחתית!!

ולכאורה הדבר לא מובן, שמדוע אליהו הנביא לא בא עם ציק שמן לפתור להם את הבעיות??? שהרי אם כבר אליהו הנביא מגיע שיביא יהלומים??? **וכן** אצל רבי שמעון בר יוחאי במערה, נעשה נס וצמח להם עץ חרובים ונפתח להם מעיין, ולכאורה אם כבר יש נס, שיגדל להם אוכל של בני אדם, ולא נס לאכול חרובים שזה בעיקרון מאכל בהמה???

אלא יש כאן יסוד עצום, שבורא עולם עושה ניסים לאוהביו הצדיקים, אבל ניסים מיוחדים שבהם יצליחו לחיות אבל בחיי לחץ, כי עבודת השם מתוך קושי וייסורים אין ערוך לה, כי ככה גודלים, "היזהרו מבני עניים שמהם תצא תורה", וכן הדברים גם כאן במשכן, שלמרות הנס שמועט המחזיק את המרובה בכל זאת היו "עומדים צפופים".

וביקשתי מידידי הרבים עזרה למצוא מקור לחידושי זה, וברוך ה' שפנה אלי יהודי יקר וצדיק ואמר לי שמפורסם מאמרו של המגיד הגדול ממעזריטש שאמר שבתוך כל עבירה כבר טמונה ה"תשובה" שלה, כמו ששמן הזית טמון בזית עצמו, וזה כוונת המשך הגמרא יומא לח' "הבא ליטהר מסייעין אותו", ולא כתוב "פותחים לו", כי "פתח התשובה" היה קיים עוד לפני עשיית העבירה, ועכשיו רק מסייעים לו שיוכל לעשות תשובה מיד.

ודומה לרעיון זה הוכיח לי עוד מהגמרא ע"ד "שאמר רבי יוחנן משום ר"ש בן יוחאי: לא דוד ראוי לאותו מעשה, ולא ישראל ראויים לאותו מעשה - עגל, לא דוד ראוי לאותו מעשה, שכתוב: (תהלים קט) "ולבי חלל בקרבי", ולא ישראל ראויים לאותו מעשה, שכתוב: "מי יתן והיה לבבם זה להם ליראה אותי כל הימים".

אלא למה עשו?? לומר לך, שאם חטא יחיד - אומרים לו: כלך אצל יחיד, ואם חטאו צבור - אומרים להו לנו אצל צבור" וזה נתינת פתח ופתחון פה לכל יהודי שיחזור בתשובה בכל מצב, ומכל עבירה.

דהיינו שהסיבה שבגללה הסכים הקב"ה לנסות את עם ישראל במעשה שטן שכאילו משה מת וחושך בעולם, כי גם אם יחטאו בעגל, יש בעבירה זו תועלת של תשובה

ללמדנו שמחובתנו לנצל את כוח התשובה בכל מצב, ואם תתיימש מהתשובה כי הנפילה הייתה מאיגרא רמה לבירא עמיקתא, דע לך שאת המוסר השכל וכוח התשובה שהקב"ה טמן בחטא העגל ובחטאו של דוד המלך, אם לא ננצל אותם לחיובי - לחזרה בתשובה, אם כן זה גורם שאנחנו כביכול גורמים לחטא העגל וחטאו של דוד להתעצם לרעה, כי זה לא השיג את מטרתו, והאשמה תהיה תלויה בנו, וגם מפתח של תשובה אנחנו הופכים זאת לחילול ה' נורא ואיום.

לכן, עליך החובה "למרות הביזיונות" לקום מעמק הבכא ולחזור בתשובה, ודע שאתה לא צריך ליצור את התשובה, אלא זה כבר קיים, ומצפה לך בוא גש קח ותתחזק, ואדרבא "תהיה גם אתה חוליה בשרשרת המחזירים בתשובה", שגם עליך יגידו אוי "כמה נפל האדם רח"ל אבל כל הכבוד לו הוא קם והתעלה חזרה" וצמח בתשובה גמורה לתפארת עם ישראל, קדימה חזק ואמץ, אל ייאוש!! ואל תבוש מהמלעיגים, חזור אבא מחכה לך: בני היקר חזור ידי פרושות לקבל אותך באהבה תמיד.

כתב רש"י "שהיה מועט מחזיק המרובה", ושואל החתם סופר בשביל מה הקב"ה צווה להקהילם במקום צר "בפתח אהל מועד" שלמרות המקום הצר כל כך בכל זאת בנס הוא יכיל את כולם??? וכי מה מטרת נס זה??

ומתוך החתם סופר שהמטרה כאן הייתה שיתרגלו להסתפק במועט!! ושלא יאמר אדם צר לי המקום, שיראה הנה אפילו מקום צר מספיק לכולם, ויהיה מספיק לו אפילו קב חרובים ולא יבקש מותרות, וייתכן שלכן עמדו צפופים והנס הבולט היה שמשתחוויים רווחים, כי יש לחנך לצפיפות והסתפקות ולא לחיי נוחות ורווחה.

ונראה להוסיף, שעם ישראל זכה לנס שמועט מחזיק את המרובה, בזכות שהם לא התווכחו עם משה, בטענה: **רבינו משה, אולי כדאי שנתאסף במקום גדול??**

אלא בתמימות כולם באו למרות הידיעה שהמקום צר, וגם כשראו עם רב וציבור ענק שמילא את פתח אוהל מועד ואת החצר לא אמרו לעצמם נעמוד בחוץ מהצד, כי לא שווה לנסות להיכנס שהרי ממילא המקום צפוף באנשים, אלא נכנסו באמונה שיהיה טוב, ואכן קרה נס והיה טוב.

וזה כמו הנס של בתיה בת פרעה, שהושיטה יד להציל את משה מהיאור למרות שהיה מרחק עצום, אבל באמונה עשתה מה שיכלה אפי' שאין כאן היגיון, כי במקום שנגמר ההיגיון מתחילה האמונה, ובכוח האמונה קרה נס והתארכה ידה.

לכן, מורי ורבותי: בזמנינו שהמחיה יקרה מאוד, עלינו לחיות בצמצום!! אבל גם לחיות בצמצום בזמנינו מאוד לא קל מכמה בחינות, וצריך רחמי שמים מרובים, אז קדימה נרבה בתפילה לפני אבינו שבשמים, אבל זכור נזכור שגם אם

וטהר לבנו - יצו

התפללנו רבות מעומק הלב, "לא תמיד עפים יהלומים", לפעמים אליהו עוד בא לבקש ממך, כמו הקש שביקש מרבי עקיבא, זכרו, יש ניסים! אבל לא תמיד זה נס לעשירות, לפעמים זה נס שנוכל להמשיך לחיות בצמצום ולא לקרוס חלילה, לא קל להגיד זאת, בפרט אם החובות מעיקים ולוחצים מאוד, אבל אנחנו בניס למקום והוא ישלח לנו ישועת השם, "היד השם תקצר"!! אז קווה אל ה' חזק ואמץ ליבך, ושוב קווה אל ה', וישועת השם כהרף עין אמן ואמן.

ויאמר משה אל העדה, זה הדבר אשר צוה ה' לעשות

ואפשר אולי להוסיף על דבריו, שדווקא מתוך הקדושה אפשר להגיע לאור התורה הפנימי, שהנה מתוך 7 פעמים קדושה שנאמר לגבי המזבח מזה למד הרמ"ע שמכאן הרמז לתורה שבעל פה הנלמד מתוך התורה שבכתב, ולכן נתחזק בקדושה כפולה ומכופלת ושבעתיים, ונגיע לאור התורה הטמונה בה.

ואכן, ראיתי מפרשים שמתחבטים היאך משה רחף את אהרן ובניו, הרי מה עם כבוד משה??? ומה עם הצניעות???

אבל הדברים משתלבים בתירוץ הקודם, שמתוך קדושה מיוחדת שהייתה אז עד כדי כך שכתוב 7 פעמים "קדושה" יתכן שנוצר להם מצב כמו שהיה לאדם הראשון וחיה קודם החטא שלא היה להם בושה ואחידה כלל בעניין הצניעות, כי הם היו קדושים וטהורים בלי יצר הרע.

וכך גם הגיעו משה ואהרן ובניו ועם ישראל לקדושה גדולה מאוד ביום שמשה קידש את המשכן ואת אהרן ובניו, ולכן זה לא היה בושה למשה שהיה כמלך, ולא היה חוסר צניעות לרחוץ ולהלביש את אהרן ובניו לפני כל העדה.

ודומה לזה ראיתי בדרכי מוסר בשם רבי משה רוזנשטיין, על הפסוק "ויעש אהרן ובניו את כל הדברים" שביאר רש"י להגיד שבחן שלא היטו ימין ושמאל, ולכאורה מה החידוש שלא היטו הרי מדובר בצדיקים גמורים?? וגם היה לו לכתוב שלא שינוי מה המשמעות שלא היטו??

ותירץ שהחידוש שלא היה להם אפילו נטייה וניסיון לשנות, שעקרו מהשורש את היצר הרע בעניין זה וודאי, ולדברינו עקרו גם את חטא אדם וחווה וכאמור.

ללמדנו, שאם נשקיע 40 יום ועוד 40 יום וכן הלאה, ברציפות בשמירת עיניים ונרבה בקדושה, זה יהפוך לנו כטבע להתגבר, ויפחת טבענו לנטות לרע, ובידנו הדבר רק חזק ואמץ, אמן ואמן.

ויצק משמן המשחה על ראש אהרן וימשח אתו לקדשו:

ועוד מקשים לפירוש ה'ב', שא"כ יהיה כתוב כשהיה "מסתפר"??? וגם מקשים שלמרות שבשולחן ערוך יורה דעה קפ"א משמע שמותר לספר זקן לא כעין תער, בכל זאת בזהר ח"ג באדרא רבא קלא' א' מבואר שיש בזקן י"ג חלקים כנגד י"ג מידות של רחמים, ושם קלג' ב' דיקנא דאקרי פאת הזקן לא בעי ב"נ לחבלא האי סטרא משום חסד דעתיק יומין, כלומר שהזקן זה כנגד מדת החסד של הקב"ה ולכן אסור לנו להשחיתו.

ובכתבי האר"י ז"ל שער הכוונות י' ב', כתב: והיה מורי זלה"ה נוהר מאד שלא לחתוך שער הזקן כלל, לא בתער ולא במספרים, לא למעלה ולא למטה, ולא בשום מקום מן הזקן, אפילו למטה תחת הזקן באותם שערות קטנים החופפים על הגרון ממש, ולא עוד אלא היה אומר שאיסור גדול מאד הוא לעקור או לתלוש בידו אפילו שער אחד בלבד בכל מקום זקנו, כי הם צינורות של שפע, ולכן צריך האדם ליהרר שלא ישים ידו בזקנו למשמש בה כדי שלא יעקור ויתלוש איזה שער.

וחשבתי בדרך אפשר, שאולי לאהרן הכהן היה לו אכן זקן ארוך באמת שיורד על פי מידותיו, אבל אולי קרה לו מה שקרה למרן ראש הישיבה זצ"ל שפתאום נשר לו והתקצר לו הזקן מאיליו, ולכן לא כתוב כשהיה "מסתפר", אלא "מספר", שכביכול מאיליו זה קרה מרוב אריכות זקנו הירד על פי מידותיו כפשוטו. אבל אם נפרש כן האם יש הסבר מדוע יקרה לאהרן הכהן דבר שכזה?? בפרט שזה כביכול הטריח את הטיפות הקדושות של שמן המשחה לטפס לעיקרי זקנו!! (ובכל אופן פירוש זה אינו

ובהמשך כתוב "ויקרב משה את אהרן ואת בניו וירחץ אתם במים וילבש וילבשם" ובהמשך כתוב "ויקח משה את שמן המשחה ויז ממנו על המזבח שבע פעמים".

ועל פסוקים אלו הקשו המפרשים, א. קושיית האור החיים הקדוש למה משה רבינו היה צריך להקדים "זה הדבר אשר צוה ה'" הרי ברור שמשה רבינו לא יעשה דבר שלא נצטווה עליו מהקב"ה?? ב. למה נצטווה משה לרחוץ ולהלביש את אהרן ובניו, הרי משה רבינו כמלך וזה ביזיון עד כדי כך שאפילו לעבד עברי אסור לעשות כזאת לאדונו מחמת ההשפלה?? ג. רש"י כתב: לא ידעתי היכן נצטווה משה להזות שמן המשחה על המזבח 7 פעמים???

והרמ"ע מפאנו מתרץ, שאדרבא מתוך דברי רש"י יוצא לנו שיש כאן עדות מוחלטת מהתורה שבכתב לתורה שבעל פה, שהרי משה רבינו הקדים שכל מה שהוא יעשה זה על פי צווי מפורש מבורא עולם, והנה כמו שרש"י ציין לא כתוב בתורה שהקב"ה צווה אותו להזות 7 פעמים על המזבח, ובכל זאת משה רבינו עשה זאת, ומוכח שנטווה בעל פה גם מה שלא נכתב.

ונעצם זה עונה גם על השאלה של האור החיים הקדוש, למה היה צורך למשה להקדים שפועל על פי צווי ה'?? כי כאן חידש משה שנלמד מהתורה שבכתב שיש תורה שבעל פה.

ומוסיף הרמ"ע שבכל זאת אפשר ללמוד ברמז על 7 ההזאות, כי כתוב 7 פעמים לשון "קדושה" בעניין מזבח העולה בפרשיות התורה, ללמדנו שצריכים 7 פעמים להזות בשמן משחה קדוש על המזבח לקדשו.

ללמדנו, שאם נשקיע 40 יום ועוד 40 יום וכן הלאה, ברציפות בשמירת עיניים ונרבה בקדושה, זה יהפוך לנו כטבע להתגבר, ויפחת טבענו לנטות לרע, ובידנו הדבר רק חזק ואמץ, אמן ואמן.

על פסוק זה יש גמרא שכל כולה נראית כמגילת סתרים, הגמרא כריתות ה' דורשת "כשמן הטוב יורד על הזקן זקן אהרן" - שכמו שני טיפות של מרגליות היו תלויות לאהרן בזקנו, ואמר רב פפא: כשהוא מספר, הטיפות עולות ויושבות לו בעיקר זקנו.

ועל דבר זה היה משה דואג, אמר: שמא חס ושלום מעלתי בשמן המשחה?? יצתה בת קול ואמרה: "כשמן הטוב כטל חרמון" מה טל חרמון אין בו מעילה, אף שמן המשחה שבזקן אהרן אין בו מעילה.

ועדיין היה אהרן דואג, אמר: שמא משה לא מעל אבל אני מעלתי?? יצתה בת קול ואמרה לו: "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד", מה משה לא מעל, אף אתה לא מעלת.

ומה הכוונה "כשהיה מספר"?? רש"י כאן מביא 2 הסברים, א. שהיה מדבר ומספר, ב. מספר את הזקן במספרים, אז הטיפות היו מטפסות מקצה זקנו לעיקרי זקנו כדי שלא יפלו, ואילו במסכת הוריות יב' מביא רש"י רק את הפירוש הראשון, אומנם הרא"ש שם מפרש כפירוש השני של רש"י כאן.

ועל ההסבר הראשון שואלים, למה לא נפלו בתנועותיו הגדולות מזה כגון הליכה ישיבה שכניה, אבל לפירוש השני שכשהיה מסתפר במספרים (אגב המהרש"א גורס "קצת מהזקן") היו עולות למעלה זה מובן, ולגורסת המהרש"א עדיין צ"ע שאם גזר רק קצת מהזקן מדוע הטיפות היו צריכות לטפס על למעלה לעיקרי זקנו, הרי גזר רק קצת??

וטהר לבנו - יצו

ולכן קיצר או התקצר לו הזקן, ושוב זה רק בדרך אפשר ולא ראיתי רמז לזה בכתובים.

ויתכן שטיפות אלו עלו לעיקרי זקנו, כי פעמים בעת עשיית שלום, אז מתעורר כעס שהיה רדום, אבל הטיפות שעלו לעיקרי זקנו של אהרן כמו מרגליות מאירות, וגרמו לאנשים להתרכז באור המרגליות של אהרן, וכאילו פיו היה מפיק מרגליות.

ולכן במקום להתרגז הם התרכזו בפיו של אהרן, ככתוב **"ורבים השיב מעוון פי-שפתי כהן ישמרו-דעת, ותורה יבקשו מפיהו: פי מלאך ה'-צבאות, הוא"**.

אגב כאן מצאתי מקום לחזק את האמונה בגדולי ישראל, שלפעמים יש חושבים שהרב שלהם או של אחרים לא מושלם וכדומה, אני לא נכנס לעוון לשון הרע והשקרים והוצאת שם רע, וגם לא לעוון המהרהר אחר רבו, אלא נקודה קטנה לחיזוק גם לשיטת היצר הרע שמסית.

שהדי אנחנו בוודאי רחוקים מאוד מאוד מהשלימות, ואם רבותינו הם שלמים באופן מוחלט בתכלית השלימות אז אין לנו אפשרות להתחבר לרבותינו, וברור בלי ספק גם ליצר הרע שבנו המסית ומזיח אותנו בהרהורים רעים ברבותינו, שאנחנו הרבה הרבה יותר גרועים ומחוסרי שלימות מרבותינו, אז לכל דעות גם לשיטתו של היצר הרע עדיין יש לנו עדיין מקום גדול להידבק ברבותינו וללמוד מהם תורה ויראת שמים.

ועל אחת כמה וכמה, שכל זה עצת היצר ושקריו, לכן בוודאי לא נקשיב לו חלילה, זכור נזכור שגם על משה ריכלו וחשדוהו באשת איש וכל אחד קינא לאשתו שלא תיסתר עם משה, וחשדוהו במעילות מכספי המשכן, עד כדי כך!!! אז רבותי זהירות, אל תחשדו ברבותיכם ובגדולי ישראל חלילה וחס, אלא נקיים "ויאמינו בה" ובמשה עבדו" שבכל דור ודור.

המשך - היה מספר??

ובמקום להתרגז הם התרכזו בפיו של אהרן, ככתוב **"פי-שפתי כהן ישמרו-דעת, ותורה יבקשו מפיהו: פי מלאך ה'-צבאות, הוא"**.

ועדיין קשה לי, לשני החסברים שהבאנו, שיהיה כתוב **"דובר או מדבר"** כפי שכתוב בפסוק **"דובר שלום"**, למה כתוב **"מספר"???**

ונראה לתרץ, שאהרן הכהן הצליח לעשות שלום בית ושלום בין אדם לחברו, ולקרב יהודים ולהציל רבים מעוון, רק על ידי כוח הסיפור, וכפי שביארתי קודם מה שכתוב בהגדה של פסח **"ואפילו כלנו חקמים, כלנו נבונים, כלנו זקנים, כלנו יודעים את התורה, מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים. וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח"**.

דהיינו שגם אם אתה מכיר את סיפור יציאת מצרים בכל זאת תספר כי זה מצווה, לכאורה זה תמוה כי אם אתה מכיר כבר את הסיפור אז יתכן שאי אפשר לקרוא לזה סיפור, וגם האם יש מצווה דווקא לספר גם כשאתה מכיר מצוין, כאילו גזירת הכתוב???

אלא הדברים מאירים כשמש, מצוות סיפור יציאת מצרים, זה להמחיש ולדמיון שאנחנו עבדים במצרים, ולחוש את הכאב מחדש, ככה זה לא חזרה על סיפור מוכר גרידא, אלא לחיות את השעבוד והגאולה מחדש.

כן היו הדברים גם אצל אהרן, שבכדי לעשות שלום בית הוא היה מספר ומדמיון את עצמו בנעליים של השני, חי בדמיונו את מצבו של השני את רגשותיו, ואת כאבו של הזולת ואת הקשיים והחולשות שלו, ולכן הצליח לעשות שלום בית ושלום בין חברים, ובדרך זה רבים השיב מעוון, כי השני הרגיש שאהרן מבין אותו באמת לעומק, וזה נקרא היה מספר!!

ויתכן עוד, שהיות והיה כביכול משנה מהמציאות כמו **"שקר מפני דרכי שלום שמותר למען השלום"**, שאמר לשונא כמה פלוני מתחרט על מה שעשה לך, למרות שלא שמע זאת, אז זה באמת נחשב כמספר סיפורים, אבל זה הצליח לעשות שלום בישראל כלה רבתי פרק ג א', וילקוט שמעוני מלאכי ב' תקפח.

ולכן השמן האיר כמרגליות, ללמדנו שאין כאן עבירה כי אדרבא מצווה לשנות מפני השלום, וגם הפסוק מעיד עליו **במלאכי ב' ו' "תורת אמת היתה בפייה, ועולה לא נמצא בשפתייו, בשלום ובמישור הלך אתי, ורבים השיב מעוון"**.

כפרש"י והראשונים שפירשו שסיפר את זקנו עם מספריים, ודוחק לומר שהכוונה שנראה היה כמי שסיפר עצמו במספריים.

ויתכן לפרש שכתוב על אהרן **"אוהב את הבריות ומקרבם לתורה - רבים השיב מעוון"**, שאהרן היה מחזיר בתשובה ועושה שלום בין אנשים, וכשבא לפני אדם שצרכים להצילו מעוון, אולי רצה הקב"ה שאהרן יראה לאותו אדם כאדם המתמצא בחיי העולם הזה ולא רק שקוע ודבוק כל כולו ברוחניות.

ולכן אולי ורק בדרך אפשר לאהרן היה זקן מקוצץ, שאותו אדם ירגיש נוח להתחבר לאהרן ולא ירגיש מרחק עצום מקדושת אהרן, שיחשוב שאהרן יבין אותו יותר טוב מצדיקים אחרים,

אגב כאן מצאתי מקום לחזק את האמונה בגדולי ישראל, שלפעמים יש חושבים שהרב שלהם או של אחרים לא מושלם וכדומה, אני לא נכנס לעוון לשון הרע והשקרים והוצאת שם רע, וגם לא לעוון המהרהר אחר רבו, אלא נקודה קטנה לחיזוק גם לשיטת היצר הרע שמסית.

שהדי אנחנו בוודאי רחוקים מאוד מאוד מהשלימות, ואם רבותינו הם שלמים באופן מוחלט בתכלית השלימות אז אין לנו אפשרות להתחבר לרבותינו, וברור בלי ספק גם ליצר הרע שבנו המסית ומזיח אותנו בהרהורים רעים ברבותינו, שאנחנו הרבה הרבה יותר גרועים ומחוסרי שלימות מרבותינו, אז לכל דעות גם לשיטתו של היצר הרע עדיין יש לנו עדיין מקום גדול להידבק ברבותינו וללמוד מהם תורה ויראת שמים.

ועל אחת כמה וכמה, שכל זה עצת היצר ושקריו, לכן בוודאי לא נקשיב לו חלילה, זכור נזכור שגם על משה ריכלו וחשדוהו באשת איש וכל אחד קינא לאשתו שלא תיסתר עם משה, וחשדוהו במעילות מכספי המשכן, עד כדי כך!!! אז רבותי זהירות, אל תחשדו ברבותיכם ובגדולי ישראל חלילה וחס, אלא נקיים "ויאמינו בה" ובמשה עבדו" שבכל דור ודור.

לפי ההסבר הראשון ברש"י **"מספר"** הכוונה כשהיה מדבר, ושואלים המפרשים, למה לא נפלו בתנועותיו הגדולות מהדיבור כגון הליכה ישיבה שכיבה?? וגם מה עניין 2 טיפות כמרגליות??

וכן למה כתוב **"על דבר זה היה משה דואג שמא מעל"**, הרי 2 הטיפות התלויים בזקנו של אהרן זה היה במעשה נסים?? וגם הרי משה נצטווה מה' למשוך את אהרן בשמן וקיים את חובתו, למה א"כ למה חששו שמא מעל??

לכן הסביר המהרש"א, שהכוונה בעיקרון הייתה שייכת למשה ובניו, כי משה היה מושלם בחוכמת התורה יותר מכל האדם, ולמרות כל זאת בגלל חרון אף ה' במשה כשסירב לעשות את שליחות ה' להוציא את עם ישראל, הפסיד משה את הכהונה מזרעו וניתנה הכהונה לאהרן אחיו, כי אהרן היה המושלם במידות טובות יותר מכל האדם וניתנה לו ולזרעו לעולם.

ולכן לאחר חטא העגל אהרן חשש שהוא שגם הוא מעל בה' מחמת חלקו בחטא העגל, כמו שכתוב **"ובאהרן התאנף ה' להשימו"ו"** ועל כן גם הוא ובניו כבר לא ראויים לכהונה כפי שמשה הפסיד, ולכן אהרן דאג מאוד.

על כן כתוב **"כשמן הטוב על הראש שיוירד על הזקן, זקן"**, בכפילות הלשון לרמז שירדו 2 טיפות מ 2 צידי הזקן מימין ומשמאל, ונשארו שם לרמז על 2 המשוחים לכהונה הכהן גדול והשני כהן משוח מלחמה שיהיו תלויים בזכותו של אהרן ולא יפסקו ממנו ומזרעו לעולם, כמו הנבואה של זכריה שראה שני זיתים שנאמר לו שזה רמז ל 2 הכהנים המשוחים לכהונה שלא יפסקו מזרעו של אהרן לעולם.

ובזכות מה זכה אהרן שלא הפסיד את הכהונה?? מפרש רב פפא **"שיוירד על פי מדותיו"**, שזכה אהרן ששמן המשחה ירד על זקנו לרמז שהכהונה תלויה בו, בשביל המידות הטובות שלו, שבפיו היה מספר ומדבר שלום בין איש לחברו ומקרבן לתורה, לכן הטיפות היו עולות על עיקרי זקנו לרמז שבזכות זה הוא זוכה שלא יהיה למשיחיו הפסק, עכ"ת דברי המהרש"א.

וכאמור במאמר הקודם כתבתי שטיפות שמן אלו עלו לעיקרי זקנו, כי פעמים בעת עשיית שלום, דווקא אז מתעורר כעס שהיה רדום, אבל הטיפות שעלו לעיקרי זקנו של אהרן כמו מרגליות מאירות, גרמו לאנשים להתרכז באור המרגליות של אהרן, וכאילו פיו היה מפיק מרגליות.

וטהר לבנו – יצו

המשך - שמא מעלתי ???

יהיה מעילה הוא רץ ורדף לנצל כל רגע לחזק יהודים ולהרבות שלום בישראל אמן.

יש להוסיף עוד, שהנה משה דחף את אהרן לכהונה, למרות שהוא עצמו הפסיד את הכהונה מזרעו ועברה ממנו לאהרן ובניו, כי הוא אהב את אהרן ושמת בכל לבו שאהרן זכה במה שהוא הפסיד, ולא נתקנא בו חלילה!!! **מצד** שני אהרן **"רדף לעשות שלום"** וכאמור שאהרן כמעט ולא הקריב קורבנות ורק בני אהרן, ויש דעות שמשם בעצמו שימש בכהונה.

ייתכן שאהרן בכוונה כמעט ולא שימש במשכן, כי רצה לתת למשה את הכבוד לשמש במקומו, כי לא לפגוע באחיו משה שהפסיד את הכהונה, ולכן מסיים הפסוק **"הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד"** אכן אחים לתפארת, שכל אחד דואג לאחיו ולא לכבוד עצמו, הלוואי וזוכה גם אנחנו להגיע להישגים במידה הנפלאה של פירגון לזולת.

ללמדנו שעלינו להתאמץ ולרדוף למלאות את כל יכולתנו וכישורינו בחיים למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה, כי למעלה בשמים יראו לנו מה יכולים היינו להשיג בחיינו לו השקענו את כל כוחנו ומה למעשה אכן השגנו, ושם כבר א"א לתקן!!!

*ויתן עליו את הכתנת ויחגר אתו באבנט וילבש אתו המעיל ויתן עליו את האפד

במקום פתוח ולא בחדר סגור ולכן היו צריכים לשים סדין לצניעות, ולכאורה איך יתכן שכהן היה ערום בעזרה??

אלא כך דרש וציווה הקב"ה שלמרות קדושת העזרה בכל זאת **"ורחץ במקום קדוש"**, ואין זה סותר למורא מקדש כי כך דרש בורא עולם, ואם כן אם נצטווה משה להלביש את אהרן את כל בגדי הכהונה היה חייב משה להלבישו גם את המכנסיים, עד כדי כך שלדעת **האור החיים הקדוש** משה רבינו בעצמו רחץ את אהרן ובניו מלאכה שאפילו עבד עברי לא עושה לבעליו, משא"כ לדעת **האבן עזרא** משה ציווה עליהם להתרחץ ולא רחצם בידיו ממש.

אלא שמכל מקום כפי שמצאנו שמו סדין לצניעות הכהן בעת הטבילה שלא יראו אותו כל העם, יתכן שכך נעשה גם במשכן למרות שלא היה להם את בית הפרוה, כי הפסוק על חובת הכהן גדול לרחוץ במקום קדוש – בעזרה נכתב בתורה מפורש על אהרן הכהן **בפרשת אחרי מות**, ולפי זה יתכן שמשם רבינו הלביש את אהרן לאחר הטבילה את המכנסיים עדיין מאחורי סדין בגלל הצניעות, כי יותר צניעות צריך לפני ואחרי הכניסה למקווה ופשוט, ורק לאחר שאהרן היה מכוסה במכנסיים הלבישו משה את שאר בגדי הכהונה מול כל עם ישראל.

ולפי זה מובן, שהתורה מפרטת את כל הבגדים שמשם הלביש את אהרן מול כל עם ישראל, ולכן לא כתוב שהלבישו מכנסיים, כי זה לא היה מול כל העם.

ויאמר משה זה הדבר אשר צווה ה'

מפורש מבורא עולם שאעשה כן, ולכן אני עושה זאת וממילא אין כאן פחיתות כבוד.

וחשבת לחבר בין הפירושים ולעשותם כאחד, שעל ידי זה שמשם כביכול התבזה ורחץ במים את אהרן והלבישו דבר שאפילו עבד לא עושה, להבדיל אלף ואלפי הבדלות המן הרשע הושפל באופן כזה שהיה עליו השר הבכיר ביותר לרחוץ ולהלביש את מרדכי כפחות שבעבדים.

התבזות זו כביכול הוכיחה לכולם שכל מינוי אהרן ובניו לא היה למטרת כבוד כי אם כך מדוע התבזה משה רבינו עד כדי כך, אלא הכל היה מרצון וציווי הבורא – כביכול מטוב ועד רע, וכמובן אין רע כי למשה רבינו בקיום מצוות ה' אין לו בכך שום ביזיון וזילותא אדרבא שמחה גדולה היא עבורו לעשות רצון הבורא בשלימות, ובפרט שמשם היה עניו מכל האדם.

קרנן תודה – לפרסם הניסים

הביא רוח קדים וכו' בכדי לצמצם הנס עד כמה שניתן למסגרת דרכי הטבע, בכל זאת **מחדש הגאון רב אליהו פרידלנדר**

ייתכן שדווקא בגלל שהטיפות שמן המשחה שתלו על זקנו של אהרן, כמעט ולא שימשו את אהרן לעבודת המשכן, אלא היו עולות ומאירות כמבואר קודם להוכיח ולסייע בסיפורי אהרן להשכיך שלום ולהשיב רבים מעוון, והם גם שימשו כהוכחה לאהרן על זכות המשך לכהונתו ולכהונת בניו עד עולם, **זה עצמו גרם למשה לחשוש שיש כאן מעילה**, שבעצם השמן לא שימש לעבודה בבית המקדש.

ועל כך ענה לו בורא עולם, שכמו שכלפי הטל החרמון המושלג וירושלים וכל המקומות שווים לטל, כך **כל עבודת השם שעושה אהרן הם עבודת השם באופן מושלם**, ואכן המפרשים ציינו שכמעט שלא מוזכר שאהרן הקריב קורבנות אלא רק בני אהרן.

אבל אהרן הכהן גם אחרי הדברים שנאמרו למשה לא נרגע, כי חשש שמא כל הטיפות התולים לו על זקנו זה במטרה לחזק יהודים, ולכן **כל רגע שלא ניצל לחזק ולהרבות שלום אזי הוא מועל ומשתמש בטיפות התולות לו בזקנו**, ולכן כתוב על אהרן **"רודף שלום"**, שחוץ מאהבת שלום גם רדף שלום בכדי שלא

רבים תמהים אם משה רחץ את אהרן והלבישו את כל הבגדים כשהכשיר אותו לכהן, מדוע לא כתוב שמשם הלביש את אהרן גם את המכנסיים?? ובעצם ציווי ה' על כך היה בחומש **שמות פרק מ' פסוקים יב – יד**, **"והקרב את אהרן ואת בניו אל פתח אהל מועד ורחצת אתם במים"** (יג) **והלבשת את אהרן את בגדי הקדש ומשחת אתו וקדשת אתו וכהן לי: (יד) ואת בניו תקריב והלבשת אתם כתנת"**, ואם היה חובה על משה להלביש את אהרן מדוע לא מופיע כאן שהלבישו מכנסיים.

וראיתי שמרן שר התורה שליט"א בספרו **טעמא דקרא** ששואל זאת ומתרחץ שאת כל הבגדים הלביש אהרן לכבוד ולתפארת ככתוב בתורה מלבד המכנסיים שהלביש מפני מורא מקדש, שהרי אפילו ישראל אסור לו להיכנס לעזרה בלא מכנסיים,

ומביא בשם **אבות דרבי נתן** שאפילו נגד המקדש אסור להיות בלי מכנסיים, ולכן למרות שמכנסיים לאחר שהתורה כללה אותם בתוך בגדי הכהונה זה חובה גם מדין בגדי כהונה, בכל זאת התורה כתבה אותם ברמז ובהבלעה כביכול.

ולעניינך דעתי נראה לפרש בדומה לדברי מרן שר התורה, אבל אקדים שהנה הכהן גדול ביום כיפור טבל במקום קדוש – בקדושת העזרה כמפורש **במסכת יומא לא'** שכל הטבילות של כהן גדול ביום כיפור חוץ מהראשונה היו בגג בית הפרוה שהיה קדוש בקדושת העזרה, רק ששמו סדין של בוץ מפני הצניעות שהעם לא יראה את הכהן גדול טובל – משמע מכך שזה היה

פסוק זה ראיתי שמפרשים אותו בשני אופנים קיצוניים כביכול, **פירוש ראשון הביא רש"י** שמאחר שמשם רבינו היה כמו מלך ועכשיו הוא לוקח את אחיו ועושה אותו כהן גדול ואת אחייניו הוא ממנה לכהונים נבחרים ומכובדים בעת, שלא יחשבו שמשם מעצמו חשב לדאוג לכבוד את משפחתו כפי שטען קרח בהמשך.

לכן הודיע משה לעם ישראל דעו שהכל – כל מינוי התפקידים היה אך ורק ברצון **וציווי** של הקב"ה בלבד.

והסבר שני ראיתי **באור החיים הקדוש** שכתב שהיות ומשה רחץ במים והלביש את אהרן ובניו דבר שאסור לתת אפילו לעבד עברי לעשות כן לאדונו, ולכאורה זה היה פחיתות כבוד למשה שהיה כמו מלך על עם ישראל, לכן אמר להם משה רבינו דעו לכם כל מה שאני רוחץ בעצמי את אהרן ומלבישו זה ציווי

למרות שהניסים אינם גלויים כי הקב"ה לא רוצה לשבור את הבחירה החופשית בין טוב לרע, ואפילו בניסי מצרים הקב"ה

וטהר לבנו - צו

העצומים, ולכן אין קורבן תודה ופרסום הניסים סותר את הבחירה, אלא אדרבא זה חלק מניסיון הבחירה, כפי שה' אמר נתתי לפניך חיים ומוות ובחרת בחיים, תבחר לראות בטוב ה' תמיד, ככתוב "הנה עיני ה' אל יראיו למי יחלים לחסדו", וכפי שאומרים בברכת מודים "ועל ניסוך שבכל יום עמנו, ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובוקר וצהריים". ואכן נאים הדברים מאוד לאומרים.

שליט"א שהקב"ה שש ושמה שיהודי מתבונן בניסים הנסתרים ומודה אליהם לה' כראוי, ולכן הקב"ה מעוניין ומחייב בקורבן תודה ובפרסום רב ובסעודה גדולה עם לחמים רבים, כי כך הנס יתפרסם מאוד.

ואכן גם בניסים הנסתרים יש בחירה לאדם לא להתבונן ולא לשייכם לנס מיוחד ולהשגחה מיוחדת של הקב"ה ברחמי

ויתכן שהרודף לקיים נודה לך ונספר תהילתך, על ניסוך שבכל יום עמנו, שמתבונן בכל רגע לראות את ההשגחה המיוחדת וניסי ה' שעמו, בכדי לספר ולפרסם להקב"ה על הניסים וההשגחה העליונה לחיזוק הרבים במידת הביטחון, אזי יזכה שהניסים ירדפו אחריו, ואכן יהיה לו הרבה ניסים לספר, כפי שאמרו חז"ל ב"ב ט' כל הרודף לתת צדקה, הקב"ה מזמן לו מעות שיקיים בהם מצוות צדקה, ואפשר לומר שזה בדוק ומנוסה בס"ד.

ומעניין לעניין באותו עניין - יסוד עצום בחינוך התלמידים והילדים - וראיה חיובית

לשעה, כגון עונשי דור המדבר וכיו"ב, אבל בעונשי התורה אין שום חלוק, כי שיעורים הלכה למשה מסיני.

וקודם להם בשו"ת "חוות יאיר" סימן קס"ו, שכתב שמה שאין מענישים את האדם על מעשיו שלפני גיל עשרים, זהו דווקא בעבירות שאינן מפורשות בתורה, ורק מסברא נראה שהוא דבר אסור, אבל דבר המפורש בתורה, ודאי שמענישים עליו אפילו בן פחות מעשרים שנה, ולכן יש חובת חטאת ואשם גם לקטנים הפחותים מגיל עשרים, ומסיים החוות יאיר אחר כתבי מצאתי בזוהר בראשית עמוד רצ"א זה שמת בחטאו לפני היותו בן כ"ף הוא מפני שהקב"ה מסלק השגחתו ממנו והמשחית עצמו ממיתו, (ומצאתי עוד כן בתיקוני זוהר (פא) תיקון מ', מתוך מדבש עמי' תקנך-תקנה).

ואכן הביא לי ת"ח עצום משגיח חסידי מאוד חשוב בנסיעתי מראשון לציון לבני ברק, שפסק הרמ"א בהלכות שבת סימן שמ"ג קטן שהכה לאביו או עבר שאר עבירות בקטנותו אע"פ שא"צ תשובה כשהגדיל, מ"מ טוב לו שיקבל על עצמו איזה דבר לתשובה ולכפרה אע"פ שעבר קודם שנעשה בר עונשין (פסקי מהרא"י סי' ס"ב):

ועכ"כ חמורים עבירות הנעשים אפי' בקטנות, שהרמב"ם פסק, פ"ג איסורי ביאה, שילד בן 9 שנים, שנשא שפחה חרופה לאשה, עליו להביא קרבן "אשם" על חטאתו.

וראיתי בפ"י בעלי התוספות בראשית לה"י שהקשה רבי יהודה החסיד, מדוע נענשו ער ואונן במיתה בידי שמים הלוא הם היו פחות מגיל עשרים שנה?? ותירצו, שהעונש בידי שמים לא תלוי בשנים אלא בדעת ובמחשבה כי יש פחות מ"ג שנים ערום בדעת לרעה ולטובה ועל זה נאמר "כי כל לבבות דורש ה' וכל יצר מחשבותיו" וזהו הנפש החוטאת וכתוב "כי יצר לב האדם רע מנעוריו". והכלל שאמרו בגמרא שאין ב"ד של מעלה מענישים עד 20 זה רק כלפי גזירת על ציבור, ולכן בגמרא בשבת הני"ל שמובא שלעתיד לבא יצחק ימליץ על ישראל ואמר שעונש זה מבי שנה ומעלה - כי שם מדובר על כלל ישראל, אבל כלפי יחיד אפי' פחות 13 שנה מענישים אותו וכן לטובה:

ורעיון זה קיבלתי מכוח דברי החפץ חיים בשמירת הלשון שעו הזכירה פ"ב, שמדה כנגד מדה ולכן אם אדם כובש את עצמו ובולם פיו מלדבר דברי גנות על חברו ולעורר מדנים עליו, כן למעלה אין המקטרג יכול לפתח פיו לדבר קטגוריא, וזה מעל כללי דין ומשפט כביכול.

ולמרות שיש טוענים שילדים לא יבינו עכ"כ, ולא אכפת להם העתיד עכ"כ שישתנו בגלל זה, אבל לעני"ד הם כן יבינו את הרעיון, ולפחות חלקם יבינו שיש חטאים שהקב"ה נותן לחטא עצמו לנקום באדם כמו מידה כנגד מידה למרות שה' לא מעניש מה שאדם חוטא מתחת גיל 20.

ובפרט שגם הם מזועזעים מבן שנשר לשכן או למכר, ובוודאי הדבר מטריד את מנוחתם, ולכן רעיון זה יכול להיקלט אצלם בעוצמה כי בנפשם הדבר.

שאלה מאוד חשובה בעניין חינוך שהתייעצתי עם אנשי חינוך גדולים על כך, וחשוב מאוד לכולם היה לשמוע דעת מרן שר התורה על כך, ואכן שאלה זו הועלתה בפני מרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי שליט"א.

שהנה רואים גם בני תלמידי חכמים שמתקלקלים בנים מהמשפחות הטובות ביותר היוודים מהדרך הטובה רח"ל, והשאלה כואבת וזועקת ומהדהדת, למה??

וטענתי להם, שיתכן מלבד סיבות המפורסמות שלפעמים ההורים לא משקיעים ברגש ובהווי משפחתי חם, ועוד סיבות שאין ברצוני לדון כאן ולפרטם לעת עתה, אבל לפעמים אולי יש לתלות זאת בסיבה אחרת לחלוטין!! שיתכן שהיות וההורים בימי ילדותם ונערום מרדו בחינוך ועשו ליצנות מהמחנכים, ודנו את דרך החינוך שנתנו להם לרעה במקום ללמד זכות שכל פעולה הייתה מתוך מחשבה והמון סבלנות, ולעיתים גם המרידו אחרים, וגם ששו בכישלון או טעות ונפילה של ההורים או של המחנכים והם שמחים היו מאוד לפרסם זאת לכולם.

ולכן מידה כנגד מידה ילדיהם או תלמידיהם מורדים ומזלזלים בחינוך שלהם, ומתקלקלים ויורדים מהדרך הטובה, ולפעמים הם גם הורסים את שאר הילדים.

והשאלה למרן שר התורה האם מותר להגיד רעיון כזה, לפחות בחיובי, לעודד צעירי הצאן שיקפידו לא למרוד ולקבל את החינוך באהבה ובעין טובה ולימוד זכות, שכך ינהג בהם מידה כנגד מידה לטובה שבניהם ותלמידיהם בעתיד ישמעו בקולם. והאם מותר גם לומר זאת בצד השלילי, שמידה כנגד מידה יענשו? וכתבתי שתשובה משר התורה בעניין יכולה לחולל מהפכה חינוכית.

וקיבלתי את תשובת מרן שר התורה וזה לשונו: "יכול להיות, ויש לזה מקום".

ולאחר תשובת מרן שר התורה טען לי הגאון הרב אליהו פרידלנדר שליט"א, שהרי בית דין של מעלה לא דנים אדם לפני גיל 20, והשאלה האם לאחר גיל 20 ידונו אותו על מה שעשה לפני גיל 20, דהיינו על זמן שלא היה בר הבנה מושלמת על פי בית דין של מעלה??

ואמת במסכת שבת פט' כתוב שבבית דין של מעלה לא מענישים אדם על מעשים שעשה לפני גיל עשרים, אומנם גדולי האחרונים טוענים שלא יתכן שאין שום עונש שמים על חטאים שנעשים קודם גיל 20, כי אם כן נמצא העולם הפקר - שו"ת נודע ביהודה תניא (חיו"ד סי' קסד), אלא הכוונה שבעולם הזה אין הקב"ה מענישו בחייו קודם עשרים שנה, אבל לאחר מיתה יענש על כל מעשה שעשה בימי חייו משהגיע לכלל דעת אפילו לעונת הפעוטות כשכבר יודע שהיא עבירה, ובשו"ת חתם סופר (חיו"ד סי' קנה) כתב, שלא נאמרו שיעורים הללו שבני עשרים נעשו בני עונשים למעלה, אלא בעונשים על חטאים המחודשים

וטהר לבנו – צו

זאת תורת העלה הוא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו

בפני בורא עולם, כי צורכי עצמו ותאוותיו מפריעים לו לעבודת ה', ולפעמים אי אפשר לקיים שניהם, ומזה בהתחלה הוא מגיע להרהורי עבירה, ומזה הוא נופל בזלזול בעבירות קלות כביכול שאין בהם לאו ומלקות, אבל אומר רשב"י דע לך שזמה מגיעים לכפירה גמורה ובעיטה כביכול בבורא עולם, כי אדם יתאוה לחיות בלי הגבלות ובלי כניעה כלל מבורא עולם, ולעשות כל אשר יעלה על רוחו.

זזה כוונת רשב"י באומרו "לעולם", שכל הרוע מתחיל בהרהור הלב, שנובע מחוסר הכנעה פנימית מושלמת להיות עבד ה', ואכן קורבן עולה היא כליל לאישים, שזה מבטא שאין לאדם כלום לעצמו אלא הכלל הקב"ה, בלי נגיעות עצמיות, בלי נגיעה פרטית, אלא כניעה מוחלטת לבורא יתברך שהכל הכל שלו.

זרק העור מקבלים הכוהנים, שזה כביכול קליפה, דהיינו שכל חיינו וכל מהותנו יהיה לעשות רצון אבינו שבשמים, וכל צרכנו הגשמיים הם כקליפה וכשארית זניחה ממש מהמטרה העיקרית, ולכן רק כאשר הקורבן התקבל לרצון על המזבח אפילו שלא עלתה לבעלים לשם חובתם, בכל זאת הכוהנים יקבלו את העור, אבל כאשר העולה נפסלה למזבח, אזי אין הכוהנים מקבלים את העור, כי אז אין כביכול עיקר וטפל, ולא יתכן שהטפל שהוא העור ישמש כעיקר, ע"פ משנה זבחים יב' ב'.

זאבן אם עוקרים את הרוע בתחילתו מהשורש, בענווה ובכניעה להקב"ה, ממילא לא יהיה צורך בשאר הקרבנות, כי לא יהיה חטאת ולא אשם, ולכן למרות שתמיד מקריבים את חטאת ראשונה לכל הקרבנות מלבד במוספי סוכות שכתוב בהם כמשפטם, בכל זאת התורה מתחילה את פרשת הקורבנות, בקרבן עולה, כי היא השמירה לבל נגיע לחטאת ואשם.

זלכן המזבח קרוי מזבח העולה, כי המטרה העיקרית של המשכן ושל הקרבנות לא שיחטאו ויכפרו על החטאים, אלא שיהיה בנו ענווה והכנעה מושלמת לבורא עולם, וגם כשנקריב חטאת ואשם נזכור שהקב"ה מעוניין בכניעה וענווה – בעולה תמימה.

אם על תודה יקריבנו

אבל הקב"ה אומר שבכל זאת בגלל מידת החסד והרחמים יחשיבם למצוות הראויות לקבל עליהם שכר גדול.

זלכן, החסד יהיה כל הזמן כי כל הזמן יחשב לנו המצוות כראויות לשכר גדול, ועל חסד זה נצטרך תמיד להקריב קורבן תודה, ולהודות על שה' ברחמיו מקבל עבודתנו בלי יצר הרע כאילו יש לנו ניסיון וקושי לקיימם.

זאם הקב"ה מחשיב מצוות בלי ניסיונות ליתן עליהם שכר גדול ומרובה, כל שכן שעל מצוות שמקיימים לפני הגאולה בשיא הניסיונות והקשיים, בוודאי שרכס הרבה מאוד עד אין שיעור, רק חזק ואמץ, ונודה לה' על כל הצלחה תמיד.

קורבן תודה לעתיד לבוא – גם תפילת הודיה וגם קורבן תודה

לך", תודה לא כתוב כאן אלא "תודות" - דהיינו ההודאה בפה וקרבן תודה.

זלכאורה צריך עיון, שהרי מפורש "א"ר יוחנן אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף ככתוב "כי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי", מסכת כלה פרק ב', חגיגה יב', יבמות סב', אז מה שייך "קול חתן וקול כלה", ולמרות שבפרק שם כתוב שהעיר השוממה תחזור לפרוח ותהיה מלאה חיים, והתיאור הוא "קול ששון ושמחה וקול חתן

יש לעיין ולהבין מדוע כתבה התורה מ' קטנה במילה מוקדה, ובעצם גם בפרשה הקודמת כתוב אות קטנה במילה "ויקרא".

זיתכן שיש קשר עצום בין תחילת 2 הפרשיות הללו, ששניהם מדברים בקורבן עולה, אלא שבויקרא מדובר בעולת יחיד שיהודי מתנדב להקריב לרצונו קורבן עולה, ואילו בפרשתנו מדובר בעולת תמיד של ציבור, הנקרב כל יום שחרית ובין הערביים.

זשניהם מטרתם אחת היא, ושניהם מתקשרים לענווה והכנעה מפני ה' כפי הראה לנו משה רבנו דוגמא עצומה.

זלכן כתוב "היא העולה", דהיינו שעולת תמיד הכתובה בפרשתנו קשורה היא לעולת יחיד הכתובה בפרשת ויקרא, כי מטרתם שווה.

זוהנה מצאנו שהעולה היא הקורבן המעולה ביותר מכל הקרבנות - חזקוני, ובש"ס יש כמה דעות של תנאים על מה בא קרבן עולה, והנה בגמרא יומא לו' מובא שעולה באה לכפר על עשה ולא הנתק לעשה שאין לוקים עליהם.

זוהנה במדרש רבה ז' ג' כתוב אמר רשב"י: לעולם אין העולה באה אלא על הרהור הלב, א"ר לוי "מקרא מלא הוא" - דהיינו פסוק חד וברור שמוכיח זאת, יחזקאל כ' "והעולה על רוחכם היו לא תהיה, אשר אתם אמרים נהיה כגוים כמשפחות הארצות לשרת עץ ואבן: חי אני נאם ה' אלוקים אם לא ביד חזקה ובזרוע נטויה ובחמה שפוכה אמלוך עליכם".

זלכאורה קשה, מה ההוכחה המפורשת מהפסוק, הרי שם מדובר לא רק בהרהור חטא רגיל אלא במרידה בה' ומחשבת עבודה זרה החמורה, שלמרות שמחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה כמעשה, אבל מחשבת עבודה זרה הקב"ה מצרפה למעשה, ככתוב יחזקאל יד' "למען תפוש את [בית] ישראל בלבם"?

זיתכן, שעולה באה על חוסר ענווה והכנעה מפני בורא עולם, שמחמת חוסר הענווה אדם לא מגיע להכנעה גמורה

כתוב במדרש רבה ט' ז' שלעתיד לבוא - כשמשח יגיע, כל הקורבנות בטלים חוץ מקורבן תודה, והקשה רבי חיים זייציק שהרי לעתיד לבוא אין יותר צרות מדרש רבה כג' א' ואולי כי גם בטל יצר הרע, ואם כן על מה יביאו קורבן תודה???

זנראה לתרץ על פי מה שכתוב בהושע ב' כא' "וארשתיד לי לעולם וארשתיד לי בצדק ובמשפט ובחסד וברחמים", ומפרש המצודת דוד, "צדק ובמשפט" - הכוונה למצוות שנקיים כאשר תהיה הגאולה השלימה, ואז נקבל שכר מה' גם על המצוות הללו למרות שאז אין יצר הרע, ולא יהיה כדאי להשפיע טובה מרובה לעם ישראל עבור מצוות אלו,

זבמדרש הנזכר, רבי פנחס ורבי לוי ורבי יוחנן בשם ר' מנחם זגליא, כתבו, שלעתיד לבא כל הקורבנות (יחיד - מפרשי המדרש) בטלים וקרבן תודה אינו בטל, כמו כן, כל התפילות בטלות אבל ההודאה (בפה) אינה בטלה.

זככתוב ירמיה לג' "קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה, קול אומרים הודו את ה' צבאות" - זו "הודאה" בפה, והמשך הפסוק "ומביאים תודה בית ה'" - זה קרבן תודה, וכן דוד אומר תהלים נו' "עלי אלקים נדריך אשלם תודות

וטהר לבנו - יצו

הנשמות אלא מפורש נשמות שבגוף, משמע שיש עוד סוג נשמות אבל לאחר ביאת המשיח יולדו נשמות מתוקנות בלי זוהמה כלל, ולכן הם יולדו בלי צער לידה כלל, ולא יהיה צער לגדלם כפי שקין והבל גדלו מיד והיו כאנשים גדולים תוך ימים מועטים מלידתם.

ועל חתונה כזאת, שתהיה לעתיד לבוא, אכן יהיה שמחה מושלמת כי אין חטא ורוע בעולם ואין מות ואין מר ממות את האשה, כי יהיה חיי שלום ברורים בתכלית, שכל אחד יתחתן בזיווג אמיתי בלי ספק כלל, כי זה יהיה עולם האמת, והשמחה תהיה מושלמת כי יהיה לידה של ילדים מושלמים בתכלית השלימות, בלי צער גידול בנים, והכח חשוב ילדים צדיקים בלי שום חטא ועוון.

ילדים אלו שנולדו לאחר ביאת המשיח, למרות שאין להם יצר הרע יזכו לחיי הגאולה שכולו טובה וברכה מושלמת, ובעצם הם מקבלים שכר למרות שלא התנסו בניסיונות היצר הרע מעולם, ולכן הם בוודאי יהיו חייבים להודות ולהלל את ה' תמיד ולהביא קורבן תודה על חייהם המושלמים ועל השכר שמקבלים בחסד וברחמים מטוב לבו של בורא עולם, וכפי שכתב **המצודת דוד** שהבאתי במאמר קודם על הפסוק **בהושע ב' נא** "וארשתיד לי לעולם וארשתיד לי בצדק ובמשפט ובחסד וברחמים".

הוריהם שעברו ניסיונות היצר קודם הגאולה, בוודאי יודו וישבחו על הפסקת הגלות והאיזומה, ועל כל מתנות ה' בעת הגאולה, כי יבינו שהניסיונות שהיה להם היה רק בשביל שיקבלו שכר בהרגשה טובה שלא ירגישו נהמא דכיסופא, שמקבלים מתנות בלי מאמץ, אומנם על פי מאמר חז"ל שלצדיקים נראים הניסיונות כהרים גבוהים ולרשעים כחוט השערה.

אם כן הם יודו ויקריבו תודה על כל ניסיון שהיה להם כהר ולמרות זאת הצליחו לעברו ולנצח את יצרם, ואולי לאחר תקופה כשיקלטו שכל ניסיון היה בכדי שלא יתביישו בשכר אז על כל ניסיון וניסיון יודו לה' על טובו וחסדו שנותן לנו שכר באופן הכי מכובד.

מודה אני לפניך – ככה מתחיל יהודי את הבוקר

הקב"ה מחזיר לנו את נשמתנו למרות שלא עמדנו שוב ושוב בהבטחתנו, זה אכן חמלה מיוחדת של ה', שברחמינו מסכים שוב ושוב להאמין להבטחתנו.

ותחילה חשבתי בגלל דברי הרש"י – שאולי כדאי להוסיף, תזכורת על ההבטחה שלנו להקב"ה, **שנסיים את תפילת מודה אני**, "ונזכה להצליח לקיים הבטחתנו לך", אבל לאחר יום חשבתי שאם לא תקנו הזכרת ההבטחה בנוסח מודה אני כל מאות השנים מאז כתבו רש"י, כנראה יש סיבה לכך, ויתכן שהסיבה היא, לא לקטרג בתחילת היום, שאם נזכיר הבטחתנו זה יקטרג מה שלא קיימנו עד עתה הבטחתנו.

ואולי זה מרומז במילים – "רבה אמונתך", ככתוב באיכה ג' כג' "חדשים לבקרים רבה אמונתך", ושם כתב רש"י "חדשים לבקרים" - מתחדשים הם חסדיך מיום אל יום. "רבה אמונתך" - גדולה היא הבטחתך ודבר גדול הוא להאמין בך שתקיים ותשמור מה שהבטחת לנו, וממילא אם מזכירים את האמונה שלנו בהבטחות הבורא להטיב לנו, הרי שזה ברמז מזכיר לנו שכמובן עלינו סוף סוף לקיים את הבטחתנו להקב"ה כל לילה להיות טובים יותר.

ויהי רצון שנזכה להודות כל בוקר, עם תחושה טובה לאחר שבכל לילה נעשה חשבון נפש לפני השינה, ובאופן כזה אדם זוכה להשתפר, כי עצם החשבון נפש גורם התעוררות ומחייב לתקן ולשפר, וכך לא נקום בבושה ששוב ושוב אנחנו הבטחנו להשתפר, ויהי רצון שנהיה עובדי ה' אמיתיים, כפי שאמרת לתלמידי שהמשפט הזה בתפילה הכי מחייב אותי, "לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר ובגלוי", זה ממש לא פשוט, אבל אשרי מי שמשפט זה מול פניו תמיד.

וכלה, שיהיה שם הרבה חתונות וזוגות חדשים, בכל זאת בפסוק זה מפורש כדברי המדרש שמדובר בזמן הגאולה השלימה!?

ותחילה סברתי שאולי הכוונה שכוונת הפסוק שיהיה קולות של שמחה כי הקב"ה ישמח בנו לעתיד לבוא ככתוב "ישיש עליך אלוקיך כמוש חתן על כלה", אבל עדיין קשה שכתוב פסוק בעניין בזכריה ה' ד' "כה אמר ה' צבאות עד ישובו זקנים וזקנות ברחבות ירושלים ואיש משענתו בידו מרב ימים: ורחובות העיר ימלאו ילדים וילדות משחקים ברחובותיה", ונבואה זו גם היא לגאולה השלימה כפי שמשמע בפסוקים האחרונים של הפרק, ובפרט בפסוק האחרון, "כה אמר ה' צבאות בימים ההמה אשר יחזיקו עשרה אנשים מכל לשונות הגוים והחזיקו בכנף איש יהודי לאמר נלכה עמכם כי שמענו אלוקים עמכם".

אבל יתכן, שהילדים והילדות הם ממה שנולדו קצת לפני הגאולה, ובפרט שמשמע שהתהליכים יקחו זמן, כמו שכתוב שמשח בן יוסף ינצח בהרבה מלחמות והרבה יהודים יגורו בארץ ישראל, ויבנה בית המקדש ומספר חודשים יבכו על פטירת משיח בן יוסף, ורק אחרי כל זה יעמוד המשיח על גג בית המקדש ויכריז ענווים הגיע זמן גאולתכם.

אך באמת מפורש שכן יולדו בזמן הגאולה השלימה, שהרי כתוב שלעתיד לבוא אשה תוליד ביום היכנסה להריון, בלי צורך 9 חודשי הריון, כמפורש ברש"י ב"ב טז' מעין העולם הבא - ככתוב (ירמיהו לא) "הרה ויולדת יחדו הריון ולידה ביום אחד" שכך דרשו במסכת שבת דף ל' ??

ועל כורחך צריך לפרש בדרך אפשר, שהנשמות שאמורים לכלות ולהיגמר לפני ביאת המשיח, הינם הנשמות שנפגמו בגלל חטא אדם הראשון שחטאו הטיל בהם זוהמה של הנחש הקדמוני, ואולי זה מדויק בלשון הגמרא "עד שיכלו כל הנשמות שבגוף", ולא כתוב באופן כללי "יכלו כל

תפילת "מודה אני" אומרים אפילו לפני נטילת ידים, (משנ"ב א' סק"ח), ואולי כי כאשר אדם מקבל מתנה בהפתעה מיד הוא מוציא התפעלות ספונטנית מפיו, וכך עלינו להתפעל מהמתנה שחזרנו לחיים, וההמשך "שהחזרת בי נשמתי בחמלה, רבה אמונתך".

ונפשטות הכוונה שה' בגלל רחמי הסכים להחזיר לנו את נשמתנו, אומנם בעת לומדי חומש עם תלמידי המצוינים בכיתה ז' ת"ת תורת אמת ב"ב, מצאנו ברש"י פרשת משפטים פרק כב' פסוק כה', "אמר הקב"ה כמה אתה חייב לי, והרי נפשך עולה אצלי כל אמש ואמש ונותנת דין וחשבון ומתחייבת לפני ואני מחזירה לך, אף אתה טול והשב טול והשב (את המשכון ללווה מידי יום ביומו)".

ומשמע מרש"י זה שהקב"ה מחזיר לנו את הנשמה כל בוקר בגלל שהנשמה מתחייבת לתקן את חטאיה ולקיים מצוות כראוי, ואם כן למה אומרים שהקב"ה מחזיר לנו את הנשמה כל בוקר בגלל חמלה ורחמים?

ויתכן שהיות ואנחנו מתחייבים כל לילה להשתפר ובכל זאת לצערנו לא תמיד מתקיים הבטחתנו, ובכל זאת

וטהר לבנו

חידושים וחיזוקים

צו

לעילוי נשמת
גדליה בן יעקב
נ.ל.ב.ע.
בטו' באדר ב'

< העלון מחולק חינם – בשמחה מיועד לקחת לבית ללא תשלום >

ואשמח מאוד שאתה!! תתרום להדפסת העלונים הבאים, והלוואי את "הגדת פסח המהודרת" 0527120333

ד"ר אהרון קרן ז"ל אבא שלי
אני מאמין שאתה תתקשר אלי
בשמיים ותגיד לי שאתה
בטוב. אני מאמין שאתה
תתקשר אלי בכל יום.
ב"ה

אשמח שתתרום עלון – ותקדיש זאת להצלחתך וכו' 0527120333

עזור והשתתף בהדפסת מהדורה חדשה של ספרי "וטהר לבנו"
שמרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי מצטרף לברכה
ומעיד בכתב - שהספר "מעורר מאוד"
ליראת שמים, למידות טובות, וללימוד תורה

ומרן שר התורה, בקבלתו הספרים שר כמה פעמים בהתלהבות:
"וטהר לבנו בתורתך ודבק לבנו במצוותיך ויחד לבנו לאהבה וליראה את שמך"
נוסח שלא נמצא בסידורי התפילה ובמקורות

וטהר לבנו - 6 כרכים לחיזוק וזיכוי הרבים
לתרומה והנצחות, ולדמי קדימה כ 150 ₪ לסט, אנא פנו :

יוחנן ריינר 0527120333 106855@gmail.com

אני מאמין שכל שבוע שהדפסת הספר מתעכב זה משמים,
ובנתיים בס"ד נוספים חידושים לספרים, אבל תפילתי שכבר שאזכה להרפיסם ולחלקם בישראל.